

**T.C
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**İLÂVELİ MEVLİD
(Metin-Sözlük-Dizin)**

**Tezi Hazırlayan
Hasan ÇAVDAR**

**Tezi Yöneten
Prof.Dr.Ümit TOKATLI**

**Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Eski Türk Dili Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Ocak-2010
KAYSERİ**

**T.C
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**İLÂVELİ MEVLİD
(Metin-Sözlük-Dizin)**

**Tezi Hazırlayan
Hasan ÇAVDAR**

**Tezi Yöneten
Prof.Dr.Ümit TOKATLI**

**Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Eski Türk Dili Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Ocak-2010
KAYSERİ**

Prof. Dr. Ümit TOKATLI danışmanlığında **Hasan ÇAVDAR** tarafından hazırlanan “**İLÂVELİ MEVLİD (Metin-Sözlük-Dizin)**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı’nda **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ:

Danışman : **Prof. Dr. Ümit TOKATLI**

Üye: **Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN**

Üye: **Yrd. Doç. Dr. Bayram DURBİLMEZ**

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 19.02.2010 tarih ve09..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

28.01.2010

Ümit Tokatlı
Nevzat Özkan
Bayram Durbilmez

19.02.2010

Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Türkçe hem tarih hem de coğrafya itibariyle zengin bir dildir. Türklerin geniş bir coğrafyaya yayılmasından dolayı Türkçe, çok sayıda değişiklik ve gelişme göstermiştir. Din ve bununla birlikte kültür değişimleri ve etkileşimleri Türk dilini çeşitli yönlerde etkilemiştir.

Osmanlı Türkçesi dönemi, çok geniş bir coğrafyaya hükmeden Osmanlıların etki alanını göstermesi bakımında önemlidir. Özellikle bu dönemde, dil ve kültür açısından İslâmiyet'in etkisi belirgin bir şekilde görülmektedir. Yazılan eserlerin dili, konusu dinin etkisiyle birlikte çeşitlenmiş ve farklılaşmıştır. Biz de bu eserimizde bu etkiyi göstermek istedik.

Rüşdü ve Mes'ûd'a ait incelememize konu olan "İlaveli Mevlid" 19.yüzyılda, İkinci Abdülhamit döneminde yazılmış bir eserdir. Eser, mevlid geleneğine bağlı olarak yazılmış olup çeşitli bölümlerden oluşmaktadır. Mevlid denildiği zaman Anadolu'da akla ilk gelen metin Süleyman Çelebi'nin meşhûr manzûmesidir. Süleyman Çelebi ile birlikte Anadolu'da başlayan bu gelenek sonraki yüzyıllarda eserine ilâveler yapılmak suretiyle yaşatılmaya ve devam ettirilmeye çalışılmıştır.

Eser, 19.yüzyıl Osmanlı devletine bağlı, Antakya ve Belen kazasından olan ulemâ sınıfından oldukları anlaşılan Rüşdü ve Mes'ûd tarafından kaleme alınmıştır. O yıllardaki Halep vilâyetine bağlı olan Antakya ve Belen kazaları, bulunduğu konumu itibarıyla önemli kültür merkezlerindendi. Böyle bir merkezde yetişen müelliflerimizin eğitilmiş bir sınıfa ve seçkin zümreye dâhil oldukları anlaşılmaktadır.

Raşit Efendi kütüphanesi'nde 2510 numaralı eserin, yaptığımız araştırmalar sonucunda tek nüsha olduğu anlaşılmaktadır. Çalışmamızı da bu nüsha üzerinde yapmış bulunmaktayız.

İncelememizin giriş bölümünde, eserin müellifleri olan Rüşdü ve Mes'ûd'un hayatları hakkında elimizdeki veriler doğrultusunda bilgiler verdik. Metin bölümünde, İlâveli Mevlid'in transkripsiyonlu metni verilmiştir. Yeni yazıya çevirme sırasında her varığın numarası sayfanın sol tarafında verilmiştir. Ayrıca her beş beyite (5,10,15,...) numara gösterilmiştir. Dizin bölümünde eserde bulunan kelime ve eklerin yer aldığı dizin

yapılmıştır. Kelime kök ve gövdesi madde başı olarak alınmış, kelimeler ve ekler alfabetik sıraya göre dizilmiştir. Son bölümde ise tıbkı basım verilmiştir.

Bütün bu çalışmaları yaparken pek çok zorluklarla karşılaşmıştır. Bu zorlukların giderilmesinde yakın alakalarını gördüğüm hocam Prof. Dr. Ümit TOKATLI' ya teşekkür ederim.

Kayseri, 2010

Hasan ÇAVDAR

İLÂVELİ MEVLİD

(Metin-Sözlük-Dizin)

Hasan ÇAVDAR

ÖZET

Mevlid denildiği zaman Türk edebiyatı içerisinde akla ilk gelen isim Süleyman Çelebi ve eseri “Vesiletü’n-Necât” olmuştur. Bundan sonraki yüzyıllarda da mevlid yazma ve okuma geleneği devam etmiştir. Hz. Muhammed’e saygı ve sevginin ifadesi olarak kabul edilen bu gelenek, Türk edebiyatı içerisinde başarılı bir şekilde işlenmiştir. İşte 19.yüzyılda yazılan, araştırmamıza konu olan bu eser de bu açıdan değerlendirildiğinde önemlidir.

İçerik olarak bakıldığında kendinden öncekilere benzeyen eserimiz, dil özellikleri bakımından döneminin özelliklerini göstermektedir.

İncelememize konu olan metin, Rüşdü ve Mes’ûd tarafından H.1305/ M.1888 tarihinde, yine belirtilen kayıtlardan anlaşılacağı üzere İkinci Abdülhamit zamanında iken yazılmıştır. Metnimiz yazma bir eser olup toplam 23 varaktır.

Metin, Mevlid geleneğine bağlı olarak yazılmış manzum bir eserdir. Eserde Allah’ın varlığı, sıfatları; Hz. Muhammed’in dünya gelişi ve özellikleri, övülmek suretiyle işlenmiştir. Bunlar bölümler halinde ayrı ayrı ifâde edilmiştir. Eserde ayrıca Arapça dua metni de bulunmaktadır.

Metin kısmında, eserin eksiksiz transkripsiyonlu metni çıkarılmaya çalışılmıştır. Sözlük-dizin kısmında ise tüm kelimelerin anlamları, kökenleri verilip metinde geçen yerlerinin tespiti yapılmıştır.

Sonuç kısmında ise, işlenen konu ana hatlarıyla ele alınıp veriler değerlendirilmiştir. Çalışmamızda faydalandığımız kaynaklar da eserin bibliyografya kısmında verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hudâ (Allah), Hz.Muhammed (Ahmed), âlem, na‘at

İLÂVELİ MEVLİD
(TEXT-DICTIONARY-INDEX)

Hasan ÇAVDAR

ABSTRACT

When 'Mevlid' is mentioned (the birth of prophet Muhammed) ,Süleyman Çelebi and his work “Vesiletü’n-necât” is the name which comes to mind first.

In the following ages the writing and reading of 'Mevlid' went on.As a sign of respect and love for prophet Muhammed,'Mevlid' has been studied succesfully in Turkish literature.

In this aspect,our work of art,written in 19th century is worth studying.

While having similarites with the preceding work in terms of context, it also has language characteristics of its era. As understood from the sources,the work we've studied was written in 1305 by Rusdu and Mes’ud in the reign of Abdülhamit the second,and consists of 23 leaves.

The work was written in verse and faithful to the rules of 'Mevlid'.

Not only the birth of prophet Muhammed and his personality ,but also the names and existance of Allah were praised.In sections sperately.

Besides,it contains a prayer in Arabic.

The text completly has been transcribied in to latin alphabet of modern Turkish.

In the glossory,full meanings and origins of the words are given with their places in the text. In the conclusion, the work is studied in main lines and datum were analysed.

The books we made use of were mentioned in bibliography.

Key Words: God,Prophed Muhammed(Ahmet), The Universe, Naat

İÇİNDEKİLER

ONAY	I
ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	IV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
KISALTMALAR	VIII

GİRİŞ.....	1
I.MEVLİD VE TÜRK EDEBİYATINDA MEVLİDLER.....	1
II.RÜŞDÜ VE MES'ÛD	4
II.1.Hayat.....	4
III. İLÂVELİ MEVLİD	5
III.1.Eserin Nüshası	5
III.2. Eserin Yapısı.....	5
III.3. Eserin Yazılış Amacı.....	5
III.4. Eserin Adı... ..	5
III.5. Eserin Dil ve Üslup özellikleri.....	5
III.6.Eserin Yazılış Tarihi.....	7
III.7. Eserin Muhtevası.....	7

I.BÖLÜM

METİN

II. İLÂVELİ MEVLİD.....	8
--------------------------------	----------

II.BÖLÜM

DİZİN

DİZİN.....	75
SONUÇ.....	148
KAYNAKLAR.....	150
İLÂVELİ MEVLİD TIBKİ BASIM.....	152
ÖZGEÇMİŞ.....	180

KISALTMALAR

age.	:Adı geçen eser
Ar.	:Arapça
bağ.	:Bağlaç
e.	:Edat
es.d.	:Eski dil
f.	: Fiil
Far.	: Farsça
H.	: Hicrî
Hız.	:Hazret
is.	:İsim
müş.	:Müşterek
n.	:Nidâ
öz.is.	:Özel isim
S.	:Sayı
s.	:Sayfa
sf.	:Sıfat
Sür.	:Süryanice
Yun.	:Yunanca
zf..	: Zarf
zm.	: Zamir

GİRİŞ

I. MEVLİD VE TÜRK EDEBİYATINDA MEVLİDLER

Mevlid dinî edebiyatımız içerisinde genellikle manzum ve mesnevi şeklinde ifade edilen bir türdür. Mevlid yazan şairler, Hz. Peygamberin doğumunu, hayatını, başta miraç olmak üzere bir takım mucizelerini ve ölümünü kaleme almışlardır. Hz. peygambere derin saygı ve sevginin eseri olarak ortaya çıkan Mevlid türü eserlerin,başlangıcı itibariyle gerek diğer İslâm medeniyetlerinde gerekse Türk-İslâm medeniyetinde önemli bir kültürel unsur olduğunu ifade edebiliriz.

A.Mevlid Türü ve Tarih Gelişimi

a.Mevlid kelimesinin anlamı:

Mevlid Arapçada “vld” kökünden çıkmış olarak (doğmak,doğurmak,doğum zamanı doğum yeri) anlamında kullanılır.Fakat Müslüman töresinde bu kelime yalnız Hz. Muhammed’in doğum zamanını belirtmek için kullanılmış.¹ “Mevlidü’n-Nebî” denince hem peygamberin doğumu,doğduğu gün hem de Mekke’de doğduğu ev kastolunabilir.Sonraları mevlid “Peygamberin doğumunu kutlamak için yapılan tören” anlamına gelmiştir.² Mevlid herhangi birinin bilhassa peygamberin doğumunu anma bayramı merasimi manasına da gelir.(Kamus-i Türkî göst.yer.IA, mad.Mavlid) Kelime Peygamberin doğumunu anma bayramı manasında kullanımağa Peygamberin doğumu münâsebetiyle yapılan bayramı müteakip başlamış olmalıdır.³

Mevlid kelimesinin kullanımı ile ilgili olarak ; Mevlid kelimesi Türkçede halk arasında mevlüd şekliyle de kullanılır.Mevlüd şeklinin (v) tesiri ile olan yuvarlaklaşma neticesinde meydana gelmiş olası muhtemeldir.Fakat Türkçe metinlerin ekserisinde de

¹ Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı,Türkiye Yayınevi, İstanbul 1973, C.II.s.219

² Ahmet Kabaklı,age,s.219

³ Necîâ Pekolcay,İslâmî Türk Edebiyatı Tarihi,Cağaloğlu Yay.,İstanbul,1967,s.149-150

mevlüd şeklinde kaydedilmiş bulunan kelimenin doğru telaffuzu mevlid olmalıdır.Çünkü Arapçada mevlüd “doğmuş çocuk” manalarına gelir.⁴

b.Tarihi gelişimi

Mevlid türü farklı anlamlara gelecek şekilde kullanılsa da mana itibarıyla Hz. Muhammed’in doğumunu kısa hayatını mucizelerini vefatını anlatan genellikle onun methini yapan ekseriyetle manzum eserlerdir. Türkçe mevlidler manzumdur.

Hz.Muhammed daha hayatta iken Abdullah b. Revâha, Ka’b b.Zübeyr ve Hassan b.Sâbit gibi şâirler tarafından bu tür eserler verilmiştir.⁵ Daha sonraları şairlerin ilgisi oldukça fazla olmuştur. Meydana getirilen bu tür eserler siyer,megâzi ve şemâil kitaplarından ilham alınarak yazılmıştır.Muhammed b.İshâk (ö.236/850)’ın *Siyer*’i,İmam Tirmizi’nin (ö.272/892) *Şemâil-i Şerîf*’i bu türe örneklik etmiştir.Eserler içerisinde mevlid kelimesi geçen ilk eserler ise İbnü’l Cevzî’nin (ö.579/1201) *Mevlidü’n-nebî*’si ,Ebu’l-Kâsım es-Sebtî (599/1203)’nin *ed-Dürri’l-munazzam fî mevlîd’n-nebiyyi’l-muazzam*’ı, İbni Dihye (ö.632/1235)’nin *Kitâbü’t-tenvîr fî mevlidü’s-sirâci’l-münîr*’i ,Muhyiddin İbnü’l –Arâbî’(ö.638/1240)’nin *Mevlidü’l cismâni ver-rûhâi*’si ve Zemlekânî (ö.727/1327)’nin *Mevlidü’n-nebî* adlı eserleridir.(6).Bu eserler Arapça olarak kaleme alınmıştır.⁶ Daha sonraki dönemlerde mevlîd metinlerinin sayısının giderek arttığı bilinmektedir.

Türk edebiyatında pek çok mevlid metinleri yazılmıştır. Bu mevlidler içerisinde en meşhuru Süleyman Çelebi’ye ait olan Vesiletü’n-necât’tır. Türkler arasında mevlîd’in ayrı bir yeri vardır.Buna rağmen divân şâirlerinin hemen hepsi bu konuya uzak durmuşlardır.Mevlid yazarları bu yüzden din adamları arasından çıkmıştır.Bu nedenle birçok mevlid eserleri dil,şekil,üslûp vs...yönlerinden fazla başarılı metinler sayılmazlar.⁷

⁴ Pekolcay,İslâmî Türk Edebiyatı Tarihi...,s.150

⁵ Hasan Aksoy,” Eski Türk Edebiyatında Mevlidler” ,Türkiye Araştırmaları Litaratür dergisi, Bahar 2007 say.9,s.323-332

⁶ Hasan Aksoy, “Türk Edebiyatında Mevlidler”, Türkler,Yeni Türkiye Yay.Ankara 2002,s.758

⁷ İskender Pala,Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü,Akçağ Yay.,Ankara,1995

Süleyman Çelebi, Mustafa b.Yusuf b.Ömerü'd-Darîr (ö.14.yüzyıl sonları)'ın tercümesinden büyük oranda etkilenmiştir. Süleyman Çelebi konu bakımından ondan faydalandığı gibi Siyer'de bulunan ve velâdeti anlatan kaside şeklindeki manzume “*Kasîd-i Melîha*”adıyla bir nazîre yazmıştır.⁸ Ahmet Fâkih (ö.13.ve 14.yüzyıl)'ın *Çarh-nâmesi* ile Süleyman Çelebi ile aynı asırlarda yaşayan Bursa'dan geldiği anlaşılan İbnü'l Cezeri (ö.833/1429)'nin *el-mevlidü'l-Kebîr* adlı eserleri arasında birtakım benzerlikler bulunur.⁹

Türk edebiyatında Süleyman Çelebi'den başka pek çok mevlîd metni yazılmıştır.Bu mevlîdler içerisinde Hamdullah Hamdi'nin *Ahmediyye'si*(yaz.1495) ,Şemsettin Sivâsi'(ö.1006/1597)'nin önemlidir.Sonraki dönemlerde de birçok mevlid metinleri görülmüştür.¹⁰

Mevlidlerde çoğunlukla Hz Muhammed'in doğumu(velâdet),üzerinde durulmakta daha sonra miraç hâdisesi ele alınmakta , mucizeler anlatılmakta daha sonra da vefatından bahsedilmektedir.Bu eserlerin hemen hepsi de ehl-i sünnet inancı istikametinde telif edilmiş,yer yer âyet ve hadislerden alıntılarla beslenmiştir.

Çalışmamamıza konu olan eserimiz de bu geleneğin bir sonucu olarak yazılmıştır.Yukarıdaki konulara ilâve olarak Allah'ın zâtı sıfatları,âlemin ve insanın yaratışı üzerine manzum ifadeler de metnimiz de yer almaktadır.

Tarihte mevlîd kutlamaları ilk defa Şii Fâtîmi devleti zamanında ortaya çıktığı ve Fâtîmilerin Hz.Muhammed'in mevlîd'i ile birlikte Hz.Ali, Hz.Fâtîma, Hz.Hasan ve Hüseyin ile dönemin sultanları için mevlîd kutlamaları tertip ettikleri bilinmektedir.¹¹ Biz de ise;Osmanlılar zamanında Sultan III.Murat döneminden bu yana çeşitli folklorik unsurlar da kazanarak;günümüzde de Türk musikisinin de katkıları ile belli makamlarda okumak,tören sırasında şeker,lokum dağıtmak suretiyle görenek halinde süregelmiştir.

⁸ Süleyman Çelebi, Mevlid, (Hz.: Faruk K.Timurtaş), s.10.

⁹ Aksoy, Türk Edebiyatında Mevlidler,s.759

¹⁰ Geniş 1950;Hasibe Mazıoğlu,”Türk Edebiyatında Mevlid Yazan Şairler”,Türkoloji Dergisi,Ankara , 1974,C.VI.S.1,s. 31-32

¹¹ İskender Pala,Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü...,s.377

II.RÜŞDÜ ve MES'ÛD

II.1.Hayat:

Eserimizin müellifleri hakkındaki bilgilerimiz son derece sınırlıdır. Rüşdü ve Mes'ûd'un hayatı ile ilgili olarak söyleyeceklerimiz, eserlerinden hareketle belirleyebildiklerimizden ibarettir.

Şairlerimiz,19.yüzyıl Osmanlı devletinde, İkinci Abdülhamit döneminde, Halep vilâyetine bağlı Belen ile Antakya kazalarında yaşadıkları, belli bir zümreden yine kendi ifâdeleri ile ulemâ sınıfından oldukları ünvanlarından anlaşılmaktadır. Mes'ûd Bey, Osmanlı devletine bağlı Halep vilayetine bağlı Belen kazası hânedanından, Rüşdü ise yine Halep vilâyetine bağlı Antakya kazasında ulamâ sınıfındandır.Bunu da eserlerine düştükleri şu kayıttan anlıyoruz:

“Haleb vilâyeti celîlesine tâbi¹² Bilan kazası hânedânından Aḥmed Beyzâde El-hâc Muḥammed Mes'ûd Bey. Haleb vilâyet-i celilesine tâbi Antakya kazâsı 'ulemâsından Paçeyyazâde El-hâc Muhammed Rüşdi Efendi.”

Halep vilayetine bağlı Antakya ve Bilan kazaları 19.yüzyılda önemli kültür merkezlerindendi.¹² Bu yerler bulundukları muhit itibariyle gerek farklı kültürlerin yaşandığı gerekse ticârî yönden canlı ve zengin oluşu buranın önemli yerleşim yerlerinden olmasını sağlamıştır.¹³ Özellikle bu çevrede Arapça , Farsça gibi dillerin konuşuluyor olması bu her iki dile hâkim kişilerin bu yerlerde yetişmesine yol açmıştır. İşte böyle bir muhitte bulunan şairlerimizin eğitilmiş kişiler oldukları eserin yazılış ve üslûbu dikkate alındığında rahatlıkla anlaşılmaktadır. Eserimizin ağırlıklı bölümünün Mes'ûd'a ait olduğu gerek üslûp gerekse ifade şekillerinden belirlenebilmektedir.

İki ismin de manzumede kullandıkları dil, kafiye düzeni, vezin kullanımı,bildiklerini şiir disiplini ile ifade etmedeki rahatlığı ve mazmunları işleme konusundaki başarıları onların şairlik yönlerinin kuvvetli olduğunu göstermektedir.

Şairlerimizin Arapça, Farsça kelimeleri kelime kullanmanın ötesine geçmiş ,bu dillerin kurallarıyla ifade birliklerine yer vermişlerdir.Bu durum onların bu iki dili çok iyi bildikleri göstermektedir.Ayrıca dinî ilimler üzerindeki bilgileri de buna eklenince böyle bir eserin ortaya çıkmasını sağlamışlardır.

¹² Adem Kara,19.yüzyılda Bir Osmanlı şehri Antakya,IQ Yay.,İstanbul 2005,s.2

¹³ Kara,age,s.38

III. İLÂVELİ MEVLİD

III.1.Eserin Nüshası

Eserin tek nüshası Kayseri Râşid Efendi Kütüphanesi'nde yazma eserler bölümünde 21520 numarada kayıtlıdır.

III.2.Eserin Yapısı

Eser, toplam 23 varaktan müteşekkildir. Kitabın bir sayfası 218x162,(192x125) mm boyutlarındadır. Toplam 594 beyitten meydana gelen harekeli bir metindir. Eserin içerisindeki dua kısımları Arapçadır.

III.3.Eserin Yazılış Amacı

Eserimiz Hz.Muhammed'in vilâdeti sebebiyle O'nu övmek aynı zamanda Allah'a niyaz ve dualar ifade etmek amacıyla, şairlerimiz tarafından yazılmıştır. Şairlerin ifadesiyle, yazılış amacı, Hz. Muhammed'in şefaâtine Allah'ın rahmetine nâil olabilmektir.

III.4.Eserin Adı

Şairler eserlerine, “İlaveli Mevlîd” başlığı ile başlarlar.

III.5.Eserin Dil Üslup Özellikleri

İlâveli Mevlid 19. yüzyıl Osmanlı Türkçesinin gramer özelliklerini taşır.Eser, Osmanlı Türkçesinin son devresinde(19.yy ortalarından başlayıp 20.yy başlarına kadar gelen devre) kaleme alındığı için Arapça ve Farsça kelime ve terkiplerin hakimiyetini görüyoruz. Bu açıdan öğretici mahiyette bir eser olmasına rağmen metnimizde yabancı kelimelerin ağır bastığını söyleyebiliriz. Eserin imlasında tesbit ettiğimiz özellikler şunlardır:

1.İmlada öne çıkan en önemli özellik kelimelerin medli şekilleriyle yazılmış olmasıdır:

a ünlüsünün kelime başında yazılışında iki tür yazım karşımıza çıkmaktadır: Bunlardan biri üstün-elif ile انلر anlar (20) diğeri med işareti-elif ile اني anı (65) şeklindedir.

i ünlüsü,yukarıda olduğu gibi med işareti-kesre دبل diler (94) şeklinde işaretlenirken; bazı kelimelerde hem sonda sonunda hem de kelime başında med işareti –ye ويردى virdi (91) ile yazılmıştır

2..Harekeleme düzeninde müelliflerin yazılarında görülen kendi has işaretlemeler bulunmaktadır. Cezm'ler (') şeklinde gösterilmiştir.

3.Eserde vezin gereği gösterilmesi gereken yerler hareke ile gösterilmiştir:

وار var , مختاردر şeklinde kullanılır.Bu gibi örnekler metinde çok fazladır.

4. Müelliflerimiz اشبو kelimesini اشبوا şeklinde elif sonda fazla olarak kullanırlar.

5..Metinde 3.tekil iyelik eki hareke ile gösterilmiş:

دينله مولود رسول بعد ذا rasûli kelimesindeki kesre 3.tekil iyelik ekini işaret eder. .

6. Farsça tamlama eki harfle yazılmış:

فخرى جحان tamlaması فخر جحان şeklinde yazılmıştır.

7.Yazım ile ilgili olarak farklı kullanımlar aşağıdaki gibidir:

جیگر "ciğer" kelimesi جیگر şeklinde işaretlenmiştir.

مردہ کانی şeklindeki kullanımın مردہ کانی şeklinde işaretlendiği metnimiz üzerinde görülmektedir.مردہ کانی < مردکانی

Velîkin kelimesi eserde وليكن şeklinde gösterilirken,

Lîk kelimesinde de velîkin kelimesinde olduğu gibi bir yazım vardır: ليك

Velî kelimesi ise ولي şeklinde yazılmıştır.

8.Eserde bir kelimenin de yanlış yazıldığı görüldü:

کردنکش kelimesinin doğru yazımı کردنکش şeklinde olması gerekir.

9. Arapça ve Türkçe bir kelimelerden oluşan terkip örneği görülmektedir.

Örn.geysû-yı sümbül (555)

Öncelikli olarak şairlerin samimi bir üsluplarının olduklarını söyleyebiliriz. Dini öğretilere bağlılıkları eserin bütününde görülmekte olup, bunu ifâde şekillerinden rahatlıkla anlayabiliriz. İfâdelerini âyet ve hadislerden alıntılarla desteklemiş olmaları metne ayrı bir derinlik kazandırmıştır.

III.6.Eserin Yazılış Tarihi

Rüşdü ve Mesûd tarafından H.1305/M.1888 yılında yazılmıştır.

III.7.Eserin Muhtevası

İlâveli Mevlîd, Hz. Muhammed'in doğumu üzerine yazılmış manzum bir eserdir. Alahın sıfatları, âlemin yaratılışı ve Hz.Muhammed'in doğumu ve vasıfları üzerine Rüşdü ve Mesûd tarafından kaleme alınmıştır. Eser, aruzun bahr-i remel kalıbı olan; *fâilâtün fâilâtün fâilün* vezni ile bahr-i hezec *mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün*. vezinlerinde yazılmıştır.

İlâveli Mevlîd 594 beyitten oluşmakta olup beyitlerin dışında eserde bölüm başlıkları bulunmaktadır. Bölüm başlıkları farklı bir biçimde yazılmıştır.

Eser, öncelikli olarak Allah'a hamd ü senalar söylenerek Alahın sıfatları ve kainâtın yaratılışı hakkındaki manzum ifadelerle başlar(**1b-5a**).Sonrasında şu bölümlerle devam eder:

Faşlun fî evşâfi'n-nebî salla'l-lâhu 'aleyhi ve selem(5a-6b) : Hz Muhammedin sıfatlarından ve dünyaya gelişinin hikmetlerinden bahsedilmektedir. ***Faşlun fî velâdeti'n-Nebî şalla'l-lâhu 'aleyhi ve sellem (6b)***: Hz Mumammed'in dünyaya gelişi ,Hz. Âmine'nin yaşadıkları olağan üstülükler tasvir edilmiştir. ***Faşlun Fi tebşîr 'n-nebî şallahu 'aleyhi ve sellem(8a)*** : Hz. Muhammed'in âlemlere rahmet üzere gönderilişi ile ilgili duygular ifade edilmektedir. ***Faşlun fî hatimi'l-mevlidi's-şerîf (9a)*** : Yazılan Mevlîd'den dolayı Alah'a niyazların bulunduğu bölümdür. ***Kaşîde fî na'ti Cenâb-ı Mevle'l-mete'âl tenezzehe zâtuhu 'ani'n-nuqşânî ve'z-zevâl ve tekâdese sıfâtuhu 'ani'l-teşbihi ve'l-mişâl(11b)*** : Allah'ın zâtı sıfatları üzerine manzum beyitler yer alır. “***Qasidetün fî Na't-ı Hazret-i Resûl-i Ekrem Şallâ'lâhü Te'âla Aleyhi ve Sellem***” (17b-21a) Hz. Muhammed' in şemali,vasıfları ve sıfatlarını dile getiren bölümlerden ibarettir.

I.BÖLÜM

METİN

‘İLÂVELİ MEVLİD NAẒM-I RÜŞDÎ VE MES‘ÛD

اعذوبالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

1b

1

Ol ħudâ-y-ı zü’l-celâl ü zü’l-cemâl

Bî-şerîk ü bî-nâzîr ü bî-mîşal

Cümle ‘âlem yok iken ol var idi

Bir vucûdi vâcib ü muhtâr idi

Çün bilinmek istedi ol pâk-i zât

Ĥalk idüp eşyâya virdi hoş sıfât

Varlığına şâhid ityân eyledi

Kendini maĥlûka i‘lân eyledi

5

‘Arş u kürsi şöyle tursun ey hümâm

Ĥalk idüp insâna virdi hoş nizâm

Vâcib oldu herkese ‘aĥlen delîl

Varlığından ġâfil olma ey ‘alîl

Müstedil ol bir nazār kı̄l ey aḥī
 Ṭopla ‘aḳlın başına fehm it daḥı

Aşl u nesli cümlesi yeg ḥakiden
 Birbirine beñzemezler yā neden?

Kimi şahşı ḥalk ıder ḡayet cemīl
 Kimisin de yaradır zışt ü ‘alīl

10

Şūret ü şavtı ḳamunıñ muḥtelif
 Biribirine beñzemez hiçbir ḥerīf

2a

Gerçi bunlarda müşābih ba‘ż-ı kes
 Leyki tefriḳ idilür diḳḳatle pes

Hiçbir kes digeriñ ‘aynı degil
 Ḥılḳatinde fark ıder var bir şekil

Kimisin eyler ḥüsünde vaşt-ı ḥāl
 Ger şabiyy ü ger nisā ü ger ricāl

Ḥüsn ü ḳubḥı var ḥayvānıñ daḥı
 Ḥūb u zıştı var murgānıñ daḥı

15

Kimisin bī-pā yüridir ol Ḥudā
 Kimisin de yüridir bā-ḳār pā

Kimisi de ber-havā pervāz ider
Cümle ھاḫkḫı kudretin ibrāz ider

Şems ü māhi yüridir seyr it anı
Anlara çünkim müdebbir ol Ğanī

Anlara baḫr oldu gūyā āsmān
Seyr ider işbu her zemān

Anlar ile bilinür bu rüz u şeb
Māh u ʿām ü hefte vü eyyāmı hep

20

Ḥaḫ Teʿālā hem de bu yaz u kışı
Anlar ile ھاḫkḫı ider bil ey kişi

Gerçi anlarda fevāid bī-şümār
Leyki biz ol baḫşı kıldık ihtişar

Yine biz işbāt-ı Ḥaḫḫa gelelim
ʿAḫlımız irdigi deñlü bilelim

Ādem izi ādeme olur delīl
Yerle gök yitmez mi bürhān-ı celīl

Cins-i vāḫidden bitürdi çok ğiyāh
Her birin bir şekle koydı ol ilāh

25

Kimi aḥmer kimi aḥzār kimi zerd
Kimi lāle kimi sümbül kimi verd

2b

Reng ü bûyî her biriniñ ayrıdır
Levn ü ta‘mı birbiriniñ ğayrıdır

Virdi her bir meyveye bir dürlü dād
Her birine qoydı anıñ ayrı ad

Gör neler eyler o ḥāk-ı tîreden
Ḥalk ıder dū-şāb-ı turş-ı ğüreden

Sükkeri virir qaşabdan ol ‘azîz
Naḥilden de bal virir ğayet lezîz

30

Görince teşhîr idüp ḥayvân-ı ḥaḳ
Nāsıñ eşġāline virmiş anı Ḥaḳ

Kiminiñ laḥmin kılup nāsa ta‘ām
İntifā‘ eyler anıñla ḥās u ‘ām

Şol sevā’imden virir süd ü yağı
Ġayşî dürr ıder şadef ḥayye ağı

Şol ḥarîri virir aḥḳar girmeden
Nermi hoşġiden ü hoşgi nermiden

Karayı ağdan u ağı karadan
Yaradır görmez misin ol Yaradan

35

Hayyı meyyitden ü haydan meyyiti
Halk ıder gör ol kadiriñ kudreti

Halk ıder cevfi-i hacerden cevheri
Yaradır batn-ı şadefden ol düri

Abı icrâ eyler ol ehcâriden
Yaradır girm-i semender nâlden

Nârı da izmâr ıder ahcârda
İtmez itfâ anı mâ'-i bârıde

Berf içinde ol kadîr ü zül-celâl
Halk ıder bir girm anıñ ism-i Zülâl

40

‘Ayşe bâ‘is-ken şeh-â şemm-i havâ
Bahır içinde halk-ı halk eyler Hudâ

3a

‘Ayşe bādī-ken cihānda şirb-i mā
Bā‘z-ı halkı var ki şu içmez şeh-ā

Ruḥdan bir cüz‘ iken maḥlūka dem
Bā‘z-ı halkıñ ḥūnı yokdır bir direm

Nice azdādı yaratmış mümtezic
 Birbirine yā zarar virir mi hiç

Cümleden biri ‘anāsırdır anıñ
 Düşmen iken dostları birbiriniñ

45

Āb u nāre düşmen iken dost ider
 Hāk ile bādı da dürüst ider

Yağmasa ger bir sene gökden maṭar
 Kabz ider halkı o yıl kaht u ḥaṭar

Olmasaydı dünyāda āteş eger
 Olmaz idi ṭabḥile şun-i diger

Hem soğukdan fevt olurdı kes kışın
 Göremezdi nār ile olan işin

Ger Hudā halk itmeseydi āb u nān
 Sağ kalurmıydın ‘aceb bir dem a cān

50

Olmasaydı ḥāb u rāḥat ger gice
 Raḥatı nirde görirdin ey ḥoca

Nāsa Hakk’ın luṭfı iḥşādan berī
 Şerḥ olunmaz ḥaşre dek biñde biri

Borcımız ancak Hudā'yā şükrdir
Gice gündüz Zāt-ı Haqq'ı zıkrdir

Sıdk ile tövbe idelim her zemān
Tā ki 'afv ide bizi ol müste'an

Bu huşuşda saña ne diyem daha
Bu cihānıñ hālîkı var bil şeh-ā

55

Kendi kendüye olur mı bu cihān
Añlar anı zerrece 'aqlı olan

3b

Yir ü gögü halk iden hallāk var
İns ü cinne rızk viren Rezzāk var

Bir durur kim "lā-şerīke lehdır" ol
Tā ezelden tā ebed bir şehdir ol

Birligine "Kul hüvallahü ehad"¹⁴
Biri de lev kâne ile dü-sened

'Āqıl iseñ bunca bürhānlar yiter
Varlığına şāhid oldı çok eşer

60

Çünkü bildiñ şānı'ıñ maşnū'ını
Aç gözün gör vāzı'ın mevdu'ını

¹⁴ İhlas sûresi, 1.âyet.

Kendi zātında bulırsıñ çok delîl
 ‘Ārif iseñ rabbini bil ey ḥalîl

Ḥalk idüp ‘aza‘-yı nāsı kird-gār
 Eylemiş heru‘uẓvı bir fi‘le medār

Olmasaydı ‘u‘uẓvı ādemden biri
 Zıst olurdı ādemin ol kem yeri

‘Uẓvu ma‘dūma düşen fi‘li o kes
 Göremezdi u‘uẓv-ı āḥar ile pes

65

İstese ifā ide ol ḥidmeti
 Yitmez idi aña leykin ḳudreti

Olsa ger maḥrūm bir şeyden beşer
 Dāim anıñ zıhni teşvîşe düşer

Dāim olsaydı marîz u yā ‘ālîl
 Ḳalbi de anıñ olur idi melîl

Hiç ‘ibādet idemezdi ol kişi
 Cümlesi yirindedir Ḥaḳḳ’ın işi

Ḥaḳḳ’ı bilmek isterseñ püser
 Eyle maḥlūkāta ‘ibretle nazar

70

Gerçi vardır çok delîl-i ma‘nevî
Leyki her ma‘nâya yetmez ‘aql evi

4a

“Mâ ‘arefnâ” da kalınca çok nebî
Nice irsün zâta yâ ‘aql-ı gâbî

Anı bilmek isteriseñ dâde-râ
Söyleyem diñle beni sen gel şeh-â

Evvelen ma‘bûda hıdmet idesin
Cism ü cândan geçüp aña gidesin

Şaniyen dönder menâhiden yüziñ
Tâ ki irsün vuşlat-ı Hakk’a öziñ

75

Şâlişen her bir belâya şabır ol
Ni‘met-i yezdâne dâ’im şâkir ol

Râbi‘an cümle ‘alâyıkdan çek el
Reh-i fâniden reh-i bâkî’ye gel

“Mûtü kable en temûtü” giriş
Râh-ı dilden dergeh-i Hakk’a iriş

Tâ göresin “Küntü kenz” iñ cevherin
Bilesin “el-halku minnî” maşderi

“Mā ḥalaqtü'l-cinni”¹⁵ ‘ārif olasın

“Men ‘aref” sırrına vākıf olasın

80

Gerçi çekmiş “len terānī” den niķāb

Cişm-i ḳalbe ḥā’il olmaz ol ḥicāb

Bu da ancak şol “fenāfillahe” dir

Ḳutb u ğavṣ ü ‘ārif-i billāhe’ dir

Çün olar iġmād-ı çeşm-i ser ider

Yek nefesde ṭarım-ı ‘arşa gider

Ŗol ṭarīķ-i ḳalbiden eyler güzer

Ṭarfetü'l-‘ayn içre ekvānı gezer

Hayr ü ŝerri fehme var iken behresi

Yine yokdır def‘-i şerre zehresi

85

Bir ḳula olsa eger bir şer bedā

İdemez taġbir-i taķdir-i Ḥudā

4b

Ancaķ ol ŝerri ṭaŝadduk def‘ ider

Anda da yoksa riyā ü ‘ucb ger

Anı remmāl ü müneccim bilemez

Def‘ine tedbīr ü çāre ḳılamaz

¹⁵ Zâriyât sûresi, 56.âyet

Şimdi hükmi anlarıñ mensûhıdır
Eylemez teşîr çün mefsûhıdır

Eyle her emriñde şer‘a iktidâ
İdesin tâ rāh-ı Haqq’a ihtidâ

90

Nâzım-â bes it bu vādiden rücû‘
Gel yine “mâ naḥnu fihe” kıl şürû‘

Halk idüp hallâk-ı ‘âlem her herkesi
Virdi ni‘met râzı itti kes sesi

Fâ‘il-i muḥtârdır milkinde ol
Kes diliñ diretme ey nefis-i fuzul

Diler ise halkı târimâr ider
Diler ise girü anı var ider

Diler ise cümleyi şâlih ider
Diler ise herkesi ṭâlih ider

95

Diler ise yerde şuyı kaynadır
Diler ise yir ü gögi oynadır

Böyle bir Allāh’ı bilmezseñ eger
Neye varır soñra ḥālîñ ey püser

Yazdı tafşilin İmām-ı Birgivi
Oḳu bul şerḥile anı ol ḳavî

Şarihiyle kendiniñ Rebbü'r-raḥīm
Eyleye meşvālerīn Dāri'n-na'īm

Ger bu söz dinilse tā yevme'l-kıyām
Ḥaḳ budır bir ḥarf olmaya tamām

100

Ger necātıñ ister iseñ ey ğulām
Oḳu rūḥ-ı Aḥmed'e yüz bin selām

Faṣlun fī evşāfi'n-nebi'
salla'l-lāhu 'aleyhi ve sellem

5a

Ger Ḥudāyı bildiñ ise dāde-rā
Añla kim maḳşad ne imiş ba'de-zā

Aḥmed-i muḥtār bilmekdir merām
Şoñra anıñ işrine itmek ḥırām

Ḥaḳ idüp Ḥallāḳ-ı 'ālem Aḥmedī
Raḥmet itdi 'āleme ol emcedī

Bunca 'ālem rāḥat olur hep neden
Sāyesinde bil anı ey gül beden

105

Mesî olunmaz biñ haṭāyı söyleyen
 Ḥasf olunmaz biñ günāhı eyleyen

Ref olındı Aḥmed içün bu niḳam
 Şükr eyle bil anı a‘lā ni‘am

Vācib oldı her herkese bilmek anı
 Aşlını hem neslini hem ḥākini

Kimse nūr-ı Aḥmedī görmiş mi hiç
 Kimse nūr-ı vaşlına ırmış mi hiç

Bir cemāl-i bahri bî-pāyāndır ol
 Bir kemāl-i hikmet-i yezdāndır ol

110

Mihr-i rüyından Güneş yek-zerredir
 Baḥr-i ilminden deñiz yek-ḳatredir

Cebhesin “ve’ş-şemsi”¹⁶ hoş tefsîr ider
 “Ve’d-ḍuḥā”¹⁷ ruḥsârını ta‘bîr ider

Eylemiş “ve’l-fecri”¹⁸ çeşmânın ‘ayân
 Eylemiş “ve’n-Necmi”¹⁹ dindânın beyân

¹⁶ Şems sûresi 1.âyet

¹⁷ Dûhâ sûresi, 1.âyet

¹⁸ Fecr sûresi, 1.âyet

¹⁹ Necm sûresi, 1.âyet

Şerh idüp şadrin “elem neşrah”²⁰ anıñ
Şānesi velleylidir geysūsiniñ

Bā‘ış-i tekvinī ‘ālemdir o şāh
Çün didi haqqında “levlāke” İlāh

115

‘Ömrine anıñ qasem itmiş Hudā
Çün Habīb-i Hażret-i Haqdır o yā

Vaşf idüp hulkın anıñ Haq naşsıla
Ol vaşfda hılkat u hulkı bile

Bir nebī kim vāşıf-ı Yezdān ola
Bir resūl kim mādihi Qur‘ān ola

Nice vaşf idebile anı beşer
‘Aczile elbet qalem elden düşer

“Li me‘a’l-lāhū” sırrına irer mi hūş
İrmeyince ne nebī ne bir sürüş

120

Kim bilir “küntü nebiyyen” ‘aşrını
Mu‘terif bunda ‘avālim qaşrını

Ol ider ancaq şefā‘at ādeme
Ol ider ancaq ‘ināyet ‘āleme

²⁰ İnşirah sûresi, 1.âyet

Ol açar cennet apusın ibtidā
Ehl-i cennet aa eyler itidā

Ne dise azdır anı vafıda sen
Gice gndz urmayup med eylesen

Ur alem depret dili syle hemān
Med-i Amed tkenir mi bir zemān

125

Ne adar vaf itse ey nr-ı baar
Zerre olmaz nrına ems  amer

Sen urāb-ı Ahmed'i alar mı sn
Sen o nr-ı emcedi alar mısn

Yir yznde var mı bir efzal meber
Mutafa'nı cismine olmu mear

'Ar u krsi yle ursun hem cinān
Ka'be'den efzal didi ol mste'ān

aı yirden geldi far-ı rsl
Sil gbārı ierinde ey gl

130

6a

Halk olındı nki Ādem b'l-beer
Grdi 'ar stinde nrdan bir eer

Ādeme itdi ẖitāb ol dem Ġanī
Didi bildiñ mi ḥabībimdir anı

İsmime yazdım anı gayet yakın
Tevḥīd itmez kim ki ẖılmazsa ẖarīn

İns ü cinne baʿş olunmuş bir resūl
Kim anı isterse ol eyler ẖabūl

Didi Ādem evvalā ben isterem
Ümmet olup aña ḥıdmet eylerem

135

Didi Allāh ümmeti ḥayrūʾl-ümem
Kim aña anşār ise ʿālī-himem

Müjdedir senden gele nūr-ı nebī
Sen olırsın aşl-ı nesli hem ebī

Senden evlādıña eyler intikāl
Şoñra Şit'in alına virir cemāl

İrer İbrāhīm ü İsmāʿil'e tā
Cebhesinde anlarıñ virir ziyā

İder ʿAbdü'l-muṭṭalib 'de iltimāʿ
Şoñra ʿAbdu'l-lāh'da virir şuʿāʿ

140

Cebheden cebheye ol nūr-ı resūl
Tā cebīn-i Aḥmede bulur vuşūl

Kim tevāzu‘ eylese devlet bulur
Kim tekebbür eylese zillet bulur

Böyle müjde viridi Rabbü’l-‘ālemīn
Kesdi Ādem şavtını ol dem hemīn

Diñlendiñ mi ne didi ol müste‘ān
Añladıñ mı kimdir ol faḥr-ı cihān

Ḥaşre dek ger dinülürse bu kelām
Nice ḥaşr ola bu olmaya tamām

145

6b

Ger necātiñ ister iseñ ey gulām
Kıl Muḥammed rūḥına yüz biñ selām

Faşlun fī velādet i’n-Nebī şalla’l-lāhu ‘aleyhi ve sellem

Diñle mevlūd-i Resūl’ı ba‘de-zā
Nice toğdı ol ḥabīb-i kibriyā

Geçdi ‘Abdullāh’dan nūr-ı resūl
Tā Āmine raḥmine buldı vuşul

Hāmile oldu Resūl’e ol cenān
Hemmi gitdi oldu ḳalbi şādımān

Dir Āmine ben meşakḳat çekmedim
Başka zenler gibi zaḥmet çekmedim

150

Ḥaml ü vaż'ım toḵḵuz ay oldı temām
Zahir oldı çoḵ 'alāmet ey hümām

Oturırdım gördim ancaḵ nā-gehān
Gök yarılup zāhir oldı āsimān

Bir 'amūdī nūr dikildi ol zemān
Şu'le virdi evime ol dem hemān

Yire indi gördim anda üç 'ālem
Her birini ḵoydılar bir yirde hem

Biri saṭḥ-ı ka'beye ḵondı hemān
Cümle 'ālem kördi anı bī-gümān

155

Birisini maḡribe ḵoydı Ḥudā
Birisi de meşrıḵa virdi ziyā

Ben tefekkürde iken ḥāşıl-ı kelām
İki ḥatun ḵatıma virdi selām

Didim ol dem ḥoş şafālar geldiñiz
İsmiñiz ne siz beni ne bildiñiz

Biri Meryem'miş birisi Āsiye
Eylediler baña anlar tehniye

Didiler biz müjdeci geldik eyā
 Toğacaḳ senden ḥabīb-i Kibriyā

160

7a

Ḥaḳ buyurdi Aḥmed'im toğar bugün
 Var sürūra başlayup idiñ düğün

Raḳṣa geldi hem zemīn ü āsimān
 Ğamma düşdi ol la' in şeyṭān hem

'Arş ü kürse çok ḵanādīl yaḳdılar
 Ḥūrīlere çok cevāhir taḳdılar

Şaf şaf olup cümlesi el baḡladı
 Muşṭafā'ya cümlesi bil baḡladı

Bir bülend-i şavtile çağrıştılar
 Ol ḥabībīñ vaşlına çalışdılar

165

Hem cehennem mālīki eyler fiğān
 Yanmayur nār-ı cehennem el-emān

Ḥaḳ buyurdi müjde olsun al ḥaber
 Toğacaḳ zīrā bu şeb ḥayru'l-beşer

Didi añla mālīke Rabbü'r-Raḥīm
 Aḥmed'e ḥürmet için şöndi cehīm

Bu gice hem bütler olur tārīmār
 Bu gice hem şeytān ağlar zār-ı zār

Bu gice ebvāb-ı cennet açılur
 ‘Alemin üstine rahmet saçılur

170

Bu gice ğamlular ferhān olur
 Bu gice hep ağlayan ḥandān olur

Dir Āmine çevreme baqđım hemān
 Toptoludur ḥūrī kızı ile cihān

Çār erkānım melāik kapladı
 Şaf şaf olup cümlesi el baqladı

Didiler baña a cennet qadını
 Koy bu ferzendiñ Muḥammed adını

Bir firāş-ı atlasa yaturdılar
 Bir zülāl-i ḥikmeti getürdiler

175

7b

Kardan aq idi katı soğuk idi
 Lezzeti şehd ü şekerde yok idi

Nūra ğarq oldım anı içdikde ben
 Ol firāş-ı cennete geçdikde ben

Hem o ābı nūş idince ben a cān
Baña çok yir görinüp oldu ‘ayān

Hā’il olmadı keşāfet ‘aynime
Hep görindi dīde-yi dūr-binime

Bir beyāz kuş zahrime urdı hemān
Ġā’ib itdim kendimi ben ol zemān

180

Ṭoġdı ol sâ‘atde ol faḥr-i cihān
Nūra ġarḳ oldu zemīn ü āsimān

Ṭoġdı dem secde itdi ol hümām
Ṭūr ayaġa kıl ḥabībe ihtirām

Ṭoġdı sâ‘at-i resūl-i müctebā
Dir idi aña hep ekvān merḥabā

Merḥabā nūr-ı Yezdān merḥabā
Merḥabā ey luṭf-ı Rahmān merḥabā

Ḥoş şafā geldiñ eyā faḥr-ı cihān
Merḥabā ey sırr-ı Sübhān merḥabā

185

‘Ālemi teşrīf kıldıñ ey şerīf
Merḥabā ey şāh-ı sultān merḥabā

Ḥoca-yı ‘ilm-i Ledünīsın şeh-ā
Merḥabā ey baḥr-i irfān merḥabā

Raḥmeten li'l-‘ālemīn oldıñ belī
Merḥabā ey ḥalkā iḥsān merḥabā

Dü-cihān bī-mārīña sensin ṭabīb
Merḥabā ey derde dermān merḥabā

Bizde bāb-ı luṭfınıñ bimārıyız
Merḥabā ey faẓl-ı Mennān merḥabā

190

8a

Bir şefā‘at kıl bize de yā şefi‘
Merḥabā merḥamet-kān merḥabā

Dir Āmine gördim ol nāzik teni
Secdeye varmış okurdu yā-Ġanī

Dir idi Ġaffār ü Settār ü Ḥalīm
Ümmetime raḥm kıl sen yā Raḥīm

Ḳulıñ işi dāimā ‘işyānıdır
Rabbiñ işi dāimā gufrānıdır

Sen bağışla baña yā Rab anları
Görmesünler tā olar nırānları

195

Dilemiş Ḥaḳdan seni ḥayru’l-enām
Sen de aña kıl şalāt ile selām

Ol resūliñ rūhına hāşıl kelām
Ola bizden her nefes yüz biñ selām

Faşlun fî tebşîr 'n-nebî şallahu 'aleyhi ve sellem

Diñle imdi ol Resūliñ 'ayşini
Bir tefekkür eyle anıñ işini

Yatur idi toprağ üzre ol hümām
Yanına gelüp 'Ömer virdi selām

Didi 'Ömer ey cesed rūh-ı Resūl
Sen niçün bu yirde yatarsiñ melül

200

Olmayaydıñ olmaz idi ins ü cān
Seniñ içün halk olındı dü-cihān

Böyle deyüp cūşa geldi ağladı
'İşk odıyle cān u ciger dağladı

Didi Aḥmed ey 'Ömer n'oldı saña
Bir cevāb-ı şāfiyi virgel baña

Didi küffār ü 'Acem sultānları
Hep ḥarīrden döşek üzre yanları

8b

Didi Aḥmed anlara cennet cihān
Baña zindān oldı leykin bu mekān

205

Ben ar r   atlası giyer miyem
Ben ser r-i    aliye gider miyem

Didi A med istemem f n leri
Bunda  yle   hret     n leri

Didi Cibr l ister ise  ey  al l
Ta  u ta ı altun eyler ol Cel l

Didim a a bir g n its n t k beni
Eyles n bir g n da ı a  ol  an 

T k olanda a a  ok   kr eyleyem
A   alanda yalvarup z kr eyleyem

210

Didi Mevl  seni ma m r eyles n
D -cih nda seni mesr r eyles n

Didi A med ge meden bir az zem n
Cennet i re kendimi buldum hem n

Didi Cibr l a  g zi ni bilesin
 mmeti ne bir  ef  at kılasın

Bir m zeyyen k  ke girdim ol zem n
Zev a geldim  albim oldu   dım n

T c   h lle na lı hem get rdiler
Bu seni dir key Mu ammed didiler

215

Böyle iken geldi Cibrîl-i Emîn
Didi yanur ümmetiñ ey faḥr-i dîn

Bunı tıyınca cigerim daḡladım
Secdeye koydum cebînim aḡladım

Ehl-i beytim şöyle tursun ey Kerîm
Ümmetime raḥm kıl sen yâ Raḥîm

Ḥaḡ didi başıñı ḡaldır ey ḡabîb
İste benden vireyim ben ey ṭabîb

9a

Didi ‘âlem hep rızâm gözler benim
Ben seniñ dâ’im rızâñı isterim

220

Çıḡdı Cennet ḡapusından ol imām
Enbiyâ hep arkasında bi’t-temām

Hem cehennem mâlikine vardı o
Ümmetiñ ḡâlini diñle sen ez-û

Didi Aḡmed aç ḡapuyı gireyim
Ümmetimiñ ḡâlini bir göreyim

Açdı mâlik ḡapuyı girdi hemân
Cümle ümmet ḡaḡrıṣup didi emân

Göricek ümmet anı yād itdiler
Yā Muḥammed deyü feryād itdiler

225

Didiler dūzaḥda sūzān olmışız
Kıl medet bi-tāb ü dermān olmışız

Didiler gel bir şefā‘at kıl bize
Bizi kırtar bir ‘ināyet kıl bize

Biz bilüriz sen şefā‘at kânısın
Bir nebīyyi dü-cihān sulṭānısın

Sen ḥabīb-i ḥazret-i ḥaḳsın şeh-ā
Kıl bizi bu nār-ı dūzaḥdan reh-ā

Seniñ içün yok olur mı ey Resūl
Red olunmaz sözleriñ olur qabūl

230

Bir elini şundı ol dem ol emīn
Ümmetiñ çıkardı dūzaḥdan hemīn

Diñlediñ mi ol Resūli neyledi
Ümmeti içün ne şefā‘at eyledi

Bu sa‘adet saña besdir dāde-rā
Ümmet itmiş seni aña ol Ḥudā

İşbu mevlūd oldı miskiyyü'l-ḥitām
Ola rūḥ-ı Muştafa'ya çok selām

Faşlun fi ḥatimi'l-mevlidi's-şerif

9b

Ḥamd ola bu nazmımız oldı temām
Ola bizden ol resūle çok selām

235

Yā nebī bu nazmı bizden it kabūl
Kıl şefā'at nāzımān yā resūl

Saña budır tuḥfe-yi mevcūdımız
Kıl kabūl bu müşterek mevlūdımız

Pāceyyi-zāde Rüşdī'ye yevme'l – cezā
İt şefā'at ey resūl-i müctebā

Hem bu Mes'ūd gedāya yā resūl
Kıl şefā'at ḥaşr da kıyma melūl

Çünkü budır tāliyā ḥāşıl-ı kelām
Vir resūle çok şalāt ile selām

240

İşbu sa'yımız Ḥudā meşkūr ide
Cümlemiz mağfūr idüp mesrūr ide

'Afv ide Mevlā eb ü ecdādımız
Akrubā ḥullān ile üstādımız

Oğuyan ihvāne de hayrī ola
Cümle İslāma Hudā rahmet kıla

Hem Hudā sulṭānımız menşūr ide
Haşre dek evṭānımız ma‘mūr ide

Şāhımız şāh-ı ‘adālet-kānıdır
Hazret-i sulṭān Hamīd-i Şanīdir

245

Haḡ anı şād ü mü’ebbed eylesün
Taht-ı ‘ālīde muḡalled eylesün

Bize iki belde kim evṭānıdır
Şehr-ü Anṭakiyye vü bilānidir

Yā ilāhī işbu destāvizimiz
Dünyāda bu tuḡfe-yi nāçizimiz

Ola dergāh-ı peyemerde ḡabūl
Bulalım tā biz de maḡşūda vuşūl

10a

Hem biñ üç yüz beş idi tāriḡ-i sāl
Vaḡt-i tertībi bu nazmıñ ey ricāl

250

Ḥamdülillāh işbu nazm oldu temām
Ola rūḡ-ı ḡazrete bī-ḡad selām

Mes‘ūdā ben oldığımca ber-ḥayāt
Ola her dem ol resūle biñ şalāt

Bu durur sizden recāmız sāmī-‘ā
İdesiz ervāḥımız çün bir duā‘

Kaşdıımız bu sizden ey iḥvān-ı dīn
Rūḥımız çün fātiḥa oḡuñ hemīn

Oḡıyanı dīñleyeni yazanı
Raḥmetiñle ‘afv kıl sen yā-Ġanī

255

Fā‘ilātün fā‘ilātün fāilāt
Ola rūḥ-ı ḥazrete bī-ḥad şalāt

Temmeti’l -mevlūdi’ş-şerīf bi’avni’l-ma‘būdi’l-laṭīf

10a-11b

Sayfanın geriye kalan kısmı ile 10b,11a ve 11b’nin ilköç sayfasında yer alan Arapça dua metni çeviri yazısına alınmamıştır. Ancak dua metninin sonundaki kayıt aşağıya alınmıştır.

*Ḥaleb vilāyeti celīlesine tābi‘ Bilan ḡazası ḡānedānından Aḡmed Beyzāde El-ḡāc
Muḡammed Mes‘ūd Bey.*

*Ḥaleb vilāyet-i celīlesine tābi Antakya ḡazāsı ‘ulemāsından Paçeyyezāde El-ḡāc
Muḡammed Rüşdi Efendi.*

*Ḳaşıde fī na‘ti Cenāb-ı Mevle’l-mete‘āl tenezzehe zātuhu ‘anī’n-nuḡşāni ve’z-zevāl
ve teḡaddese sıfātuhu ‘anī’l-teḡbīhi ve’l-mişāl*

mefāilün mefāilün mefāilün mefāilün

11b

Eyā zāt'-ı nekāyışdan münezzeh hāzret-i Mevlā
Eyā mişl-i nezā'irden muḳaddes cümleden a'lā

Ḳamu ḥalkıñ mu'īn ü nāşırısın her umūrında
Cihān içre gerek dīrüz u ger imrüz u ger ferdā

Mu'īnā 'avn kıl bu 'ācize destūr ü biñ destūr
Yine bir na't-i pākiñ eylerim yā rabbi istimlā

Naşīr-ā işbu ḳāşır nuşretiñden eyler istimdād
Reh-i na'tıñda tā kim kil-k-i nazmın eyleye isrā

260

Gürüh-ı nāzīmānıñ echeliyem āh ben yā rab
Degildir gerçi nazm-ı echelānem vaşfıña aḥrā

Cehil ḥā'il olamaz ḳudretiñe leykin ey ḳādir
Murād itseñ cemādatı idersin efşahı'l-ḳavlā

Eyā aḥcār ü eşcārı ḥabībiñe iden inṭāḳ
Ki öyle bī-lisān ü rūḥ-ı eblağ eyleyen lafzā

Bilürsin ki ilāhī ben ḳulıñ bir şaḥş-ı nā-dānem
Feşāḥātten baña da zerre iḥsān eylesen luṭfā

Eyā aḳlām u ṭab'-ı nazıma ḳudret viren Ḳayyūm
O kil-k-ı nazmı iden 'ayun-ı 'uşşāk-veş ibkā

265

Hezerān ḥamd ola yā rab saña kim reh-i ‘ışkıñda
Benim de ḥāmem itdiñ çeşm-i ḥasretinden ebkā

Ḥudāy-ā şevķ-ı ‘ışkıñla reh-i vaşfıñda şol deñlü
Semend-i ḥāme-yi nazmıñ ‘inaniñ eyledim irḥā

12a

Murādım nazm-ı na‘tıñ oldı çün miķdār-ı vüs‘imce
İdem tā reh-i na‘tıñ içre işbu ḥıdmetim ifā

Saña çok şükr da yā rabbi kim ‘avnıñla şol miķdār
Olupdır fülk-i kilkim lücce-yi na‘tında reh-peymā

Lisān-ı ḥāl ü ḳālimle ilāhī zātıñ her dem
Ben aḥḳardan olunsun bī-‘aded ḥamd ü şenā ihdā

270

Ḥabībiñe de olsun ben gedādan her nefes bī-ḥad
Salaṭu efdāl ü ahsen selāmu aṭḥār u ezkā

Cemī‘-u āl u aşḥāb-ı Resūle hem bu kem-terden
Dürūd-ı bī-şümār ihdā olunsun her dem ü ḥıynā

Eyā cism ü vucūdi şol ‘ādemden eyleyen iḥrāç
Kemāl-i ḳudretiñden ḥalḳ iden bir nüşḥa-ı kübrā

Cemī‘-i ‘ālemi ḥalḳ eylediñ nūr-ı Muhammed’den
Ki ol nūr-ı mübārek aşl-ı ḥalḳıñ oldı Ḥallāḳ-ā

Yaratdıñ pes qalemle levhi ol nūr-ı habibiñden
İdüp levh ü qalem tã ism ü resm-i ‘âlemi imlâ

275

Qılup memzûc soñra çâr ‘anâşır olan azdâdı
Havâ’ u nâr u âb u hâki hâlqa pes idüp eczâ

Yaratdıñ ‘arş u kürsî soñra eflâkı vü pes hâki
Semâvatiyle arzı altı gün içinde sübhân-â

Cemi‘-i ‘âlemi bir demde hâlk itmeye qâdirdiñ
Hısâb-ı mâh u sâli leyk-i nâsa eylediñ inbâ

Hudây-â bu cihâna Ka‘be’yi de aşı-ı hâk itdiñ
Vucûda geldi andan bu zemîn ü cümle bu şahrâ

Teḥarrük itdi arz âña cibâli eylediñ evtâd
Zemîniñ zîri de âb u heva olmış idi zîrâ

280

Cibâli âña teḥmîl eylediñ tã sâkin oldı arz
Tedevvür itdi eflâk oldı andan rûz u şeb peydâ

‘Avâlim içre dünyâyı qılup bir defter-i hikmet
Dü-levn-i rişteden dikdiñ âña şiraze-yi ma‘nâ

Sefîd-i ḥayt-ı rûz ile sevâd-ı silk-i şebdir ol
Ki itmez ḥaşre dek yek digeriñden infikâk aşı

Qılup eyyâm u mâh u sâli ebvâb u fuşûl âña
Şitâ şayf u bahâr ile ḥazânı kim zihî inşâ

12b

Nehāra şems u leyle mähı virdiñ tã kıyām anlar
Cihān-ı rüz u şeb rüşen iderler şark u tã ğarb-ā

285

Buruc-ı emre tefvîz eylediñ leykin kevākibde
İder hem recm diyü hem sipihre oldı zîb-efzâ

Ğamer şems ü necm telvîn telzîz eyler eşmârı
İdüp hem nûrlarıyla nâsı rehde rüz u şeb is'â

Cevāhirle me'âdin mäh ü ħurşîd ü kevākibden
Ğavāşşı anlarıñ aĥcāra olmışdır kıyem-pîrâ

Ğamer şems ü kevākibdir viren ezhāra reng ü bûy
Ğayât-ı ħalkâ da bâdi bular dünyâda rahmân-â

Daha nice ħavâsı var bularıñ ki 'uĥûl irmez
İrer mi ħikmetine hiç ħalkıñ 'aĥlı tevvâb-â

290

İlâhî Ka'be'yi de secde-gâh-ı müslimîn itdiñ
Anı her sâl ħacc ile iderler senden isti'tâ

İdüpsin kıble-yi İslâm'ı soñra ka'bey'e tahvîl
Muğaddem kıblegâh-ı âlem idi Mescid-i Aĥşa

Ğadîr-â ħudretiñ bîrûn-ı idrākât-ı 'âlemdir
Ğâkim-â ħikmetiñden zerredir dünyâ ü mâ fiyhâ

Sen öyle bir kâdîr ü muhtedirsın kim eyâ kâdir
Cihânda fehmi harf-i kudretiñde pîr olur bernâ

Kitâb-ı kudretinden dü-varağdır yirle gök yâ rab
Midâd-ı hikmetiñden nokta bu kırtâsda deryâ

295

Hudây-â bu kitâbıñ remzine vâkıf olan añlar
Ser-â-ser oldıgım âlem tecellî-hâne-yi ‘uzmâ

Kamu eşyâda hükm ü kudretiñ zâhirken ey Kâdir
Birine çeşm-i ‘ibretle nazâr eyler miyiz hâlâ

Kapanmış çeşmimiz zulmetle görmez remz-i eşyâyı
Bizim-veş var mı bir mahlûk-ı âkıl dünyâda eyâ

Hele küffârı a‘mâ eylemişdir zulmet-i küfri
Ya İslâm’a n’olup kim halka itmez diğkat ü işfâ

Gürûh-ı evliyâyı dehre ağıtab eylediñ yâ-Rab
Velîkin enbiyâ me’mûr-ı hükm-i şir‘at-i ğarrâ

300

Huşûşâ fağr-ı âlem seyyid-i evlâd-ı Âdem kim
Resûl-ı müctebâ vâsıl-ı halk u bâ‘ışü’l-eşyâ

13a

O hatmü’l-enbiyâ bu dîn-i İslâm’ı idüp izhâr
Ki bu dîn-i mübîn edyânı ğayrı eyledi ilğâ

Gelüpdır nice yüz biñ enbiyâ vü nice yüz mürsel
İdüpsin her birinde nice nice mu‘cize ibdâ

Virüp her bir nebîniñ mu‘cizâtı ‘âleme hayret
Huşûşâ mu‘ciz-i Nûh u Halîl ü Mûsâ vü İsâ

Virüpsin Nûh’a yâ-rab âb-ı tûfân ile keştî
İdersin rûy-ı bahır üzre anı tâ haşre dek imşâ

305

Halîl’e berd olan nâr eylemişdir taşlara te’sîr
Zamîr-i sengden ol âteşi âb idemez itfâ

Tevârüs ile irşen ba‘de irşin cedd-i âdemden
Yed-i Mûsâ’da olmışdır ‘aşâ’-yı cenneti e’fâ

İlâhî hâzret-i İsâ’ya virmişsin icâzet kim
Duâ’-ı pâki nice mürdegânı eylemiş ihyâ

Gürûh-ı Enbiyâya her muhâli mümkin itmişsin
Huşûşâ mu‘cizâtı fahr-ı ‘âlem cümleden bâlâ

Aña şakķ-ı kamer nuţķ-ı hacar meşy-i seher olmuş
Aşâbı‘ından ol icrâ’-ı mâ itmiş imiş cehrâ

310

Hele keyfîyet-i mi‘râcına ‘aķl-ı beşer hayrân
O emre lâl olupdır hâzret-i Cibrîl de hattâ

Huşûşâ Hâzret-i Qur’ânı kim tâ haşre dek bâķî
Anı tenzîrden âciz ķalupdır ins ü cin Hâķķ-â

Naşıl tenzîre kâdir olalar kavî-i celîlîñ halk
Bir aşğar sûresin tenzîr idemez ins ü cin hâşâ

Kütüb içre belâgatde çü anîñ mişl-i nâ-meşhûd
Bu da peygambere mi'râc-veş bir mu'ciz-i 'ulyâ

Nice biñ mu'cizâtı var Resûlîñ gerçi yâ-rab
Yitişmez aña leykin kilik-ı ' add u hâme-yi iḥşâ

315

Eyâ nâr-ı dil-i aḥcârda izmâr iden Settâr
Eyâ âb-ı derûnı sengden taşra iden icrâ

Akar tâ ḥaşre dek nirden gelür nire gider yâ ol
Faḫaṭ zâhirde aḥcârı kılupsın menba' u mecra

Miyâhîñ kimi ḥarr u kimi mâlih kimi telḥ olmuş
Kimi de bârid ü 'azb olmuş eyler 'âlemi isḳâ

13b

Eger halk itmeseñ def'-i 'aṭaşçün âbı yâ-rabbî
İderdi 'ateş odı naḳd-ı hayat-ı âlemi yaḡmâ

Ḥacerden eylediñ elvân ü zî-kıymet cevâhir hem
Baḫrde baṭn-ı mâhi-yi şadefden lü'lü-i beyzâ

320

Olurken ḡays-ı nisân semi kâtil femm-i ef'âda
Anı baṭn-ı şadefde ḥikmetiñ eyler dürr-i ra'na

Semāda ra‘d u berķ u ebrden inzāl idüp bārān
İdersin cümle mezzrū‘atı ol emtārıdan ırvā

Egerçi bir sene emtārı inzāl itmeseñ gökden
Olurđı ķaķt-ıla ol sāl ħalkıñ ħālī vāveylā

O yıl ķaķt-ı maķar olan ħarafda ħavf-i cū‘ ile
Güşāde olınur şüy-ı semāya dest-i istiskā

Maķarsız da virirsın gerçi ħalkıñ rızķıñ ey Rezzāk
Sebeb ħalk eylemişsin līk her bir şey’e ez-ülā

325

Maķar ħaķķında çok ekvāl-i ħikmet varmış gerçi
Velīkin ķudretim yok ‘ilm-i ħikmet baķşine nazmā

Ne ħoş inbāt idersin zīr-i ħāk içre ħubūbatı
Bu nükteyle eyle idersin ba‘ş ü ħaşrı ‘ ālime ĩmā

O ħaydan meyteyi hem meyteden ħayyı idüp iķrāç
Ki ağı ķaradan ki ķarayı ağıdan ķılursın tā

Zihī elvān u ħoşbūlar virüpsin kim o ezhāra
Kemāl-i ķudretiñ ibrāz iderler ħalka subbuķā

Kimin müşmir kimisin ħayr-ı müşmir itdiñ eşcārıñ
Kimin müzhir kimisin ħayr-ı müzhir eylediñ cān-ā

330

Hele müşmir olan eşcārıñ eşmarı ki şun‘ıñdan
Olupdır cins ü reng ü ta‘mda her biri bir gūnā

Direht-i bār-ver şol ‘ālim-i ‘āmillere beñzer
Hem eyler kendi istinfā‘ u hem de sâkin-i dünyā

Velî bî-ber olanlar yalınız ağıyāra dir nef‘i
Ki öyle bî-‘āmel ‘ālimlere efsūs ü şad hayfā

Fevākihle ħubūbıñ nev‘ine ħikmet nedir öyle
Kamusın çünki inbāt eyleyen bir ħāk-ile bir mā

Nice ni‘metle perverde idüpsin ‘ālemi yā rab
Nice erzākile merzūk idüpsin ħalkı Rezzāk-ā

14a

335

Eğerçi at‘ime ħalk itmeseydiñ def‘-i cū‘ içün
Giderdi zindegiyy-i ehl-i dünyā cümle ma‘dūmā

Beşer-çün Rāzık-ā rızkıñ hele bi-hadd ü pâyāndır
Virüpsin ħān-ı luṭfıñdan Ĥudāy-ā nice biñ ālā

Ĥalîp ü semnî virdiñ nāsa envā‘-ı sevā’imden
Decāce den de ħalka itdiñ i‘tā beyza-yı eşhā

Sevā’imle tıyūrun ba‘zısın rızk itdiñ insāna
Na’imā süfre-yi luṭfuñ ile mebsūtdır her cā

Sevā’imiñde şūf u şa‘r u cildin nef‘ kılmışsın
Olardan virüpsin çok menāfi‘ ħalka Ĥannān-ā

340

Naılden öyle bir şehd-i lezîzi virdiñ insāna
Kaşabdan da idüp ihsān halka sükkeri ahlā

‘Aseldem mā‘adā şem‘i virüpsin naılden halka
Menāfi‘den o da ma‘dūd imiş insān içün cinsā

İdersin öyle turş-ı güreyi tedricile dü-şāb
Olur tā çārsūy-ı kudretiñde tabhıla helvā

Eğerçi tabh u nesciñ şan‘atın öğretmeseñ nāsa
Gelür miydi huşūla öyle yā helvā ile kemha

Eğerçi şan‘atı yekdiglerinden öğrenürse nās
Yine ādemde olan ‘aql-ile degil midir ol yā

345

‘Aql olmasa ādemde şanāyı‘ nirden olurdı
Yine hep kudretiñdendir ne kim hāşıl olur fennā

Bunı böyle te‘aqqul itmeyüp şol mü‘teriz gāfil
Su‘ālen dir ki kudredten midir helvā ile kālā

Filik keç-ile ötende ipek i‘māl iderlerse
Degildir sā’il-ā anlar harīr-i kirm-veş ekvā

Benim-veş ‘ācizi gālib iden şol mü‘teriz üzre
Ben-āsā kâşıra ol sâil-i mülzem kılan zātā

Dil-i a‘dāya nazmım tır-i mesmūm eyleyen kâdir
Fu‘ād-ı ‘aşka da eyleyen ıtırak müstedvā

350

Ġazalîñ nāfesinden müşk-i hoş-bū eyleyüp icād
Nice eşyāda şun'îñ gösterüpdîr 'anber-i sārā

Yaratdîñ ba'z-ı hayvānâtı bedre naql-i eşkālê
O hayvānāt bedre rūy-ı baħr üzre süfün-āsā

14b

Felāhatle zîrā'at-çün yaratdîñ gāvı da öyle
Erāzıyı olarla zer 'ider zürrā'-i der-sermā

Müsaħħar itmeseydîñ öyle hayvānâtı insāna
İderler miydi nāsa ħidmet-i sermā ile germā

Nice mümkün idi seyr-i sefā'in rūy-ı baħr üzre
Ķadîr-ā Ķudretiñdir onları isrā iden baħrā

355

Sefîneye naşıl ırkāb idersen nāsı baħr üzre
İdersin zāħr-ı hayvānāt ırkāb hem berrā

Ķatı düşvār olurdı rācilen seyr ü sefer nāsa
Kemāl-i luṭf-ile isrā idersin nāsı rükbānā

Baħirden lü'lü'ü mercānı iħsān etdin insāna
Daħı anda semek ħalk eylemişsin nās içün ta'mā

Zebîhsiz hiç bir hayvān berr-î ekl olınmazken
Faḳaṭ sayd-ı semekden ref' kıldîñ zebħ-i sikkînā

Cihāna çeşm-i 'ibretle nazar olunsa bir kerre
Nice şan'at kılpudır āb u nārı 'avn-ı vehhāb-ā

360

Nice çok ni'met-i ma'lūme vü mechule halk itdiñ
İhāta idemez 'aql-ı beşer ālāñı Mevlān-ā

Zihī bir şuñ'-ı kudretidir ki şol zī-rūh olan halkıñ
Kimi tār'ir kimi sār'ir kimi de seyr ider bī-pā

Kimi de meşy ider bā-çār-pā rüy-ı zemīn üzre
Kimi de gūş ü çeşmi olmayup bī-üzñ ü bī- 'aynā

Kimi ākīl kimi şārib kimisi ākil ü şārib
Kimi de ekl ü şürbi itmez ne hikmetdir bu işler-ā

Havā bedre hayāt-ı halka cüz' olmuşken ey Bākī
İdersin halk-ı baħrı baħr içinde bī-havā ibkā

365

Cihānda ekseri zī-rūha bir cüz' olmuşken dem
Ya bī-dem halk idüpsin ba'z-ı maħlūkātı Fettārā

Kamu eşyayı iħrāk eyler iken sūziş-i āteş
Semender halk idüpdür kudretiñ nār içre Settār-ā

Nice zī-rūhı ihlāk eyler iken berd ü selc öyle
Zülālī halk idüpdür hikmetiñ berf içre cebbār--ā

Dü-ẓıddın yek maḥalde imtizācı ğayr-ı mümkin iken
Nice azdādı kılımış mümtezic ḥükmiñ Ḥüküm-dār-ā

15a

Naşıl ki vird-i ‘aşkıñ ‘andelîbi zâkir itmişse
Kezâ pervâneyi de nâr-ı ‘aşkıñ itmiş istiblâ

370

Ki yok ‘uşşâk da pervâne-veş bir kâtimi’l-esrâr
Zuhûr itmez yine râzı nihânından eser kıtâ

İlâhî kıand-ı ‘ışkıñ tûtiyi intâk kıldıkda
Kelâm-ı kudretiñden ders okumış tûtiyi gûyâ

Ḥudây-â faẓl-ı ‘adlıñden zirâ“ u keyl ile mîzân
Birer miqyâs olup nâsa iderler ‘adlıñı ifşâ

Ḥusûf ile kusûf u zelzele tâ‘ûn ve kaḥt kim
İderler gâh anlar nâsı li’t-taḥvîf-i istilâ

Olar ḥaqqında çok ekvâl-i ḥikmet var imiş gerçi
Benim vüs‘im yok öyle fenn-i ḥikmet bahşine ammâ

375

A insi aḥsen-i takvimile eyleyen ḥâlîk
Eyâ yek nuṭfe-yi insâna viren şûret-i zîbâ

Zebâne nuṭk viren gûşe sem‘ u dîdeye ru’yet
İden hem enfe şemm ü deste lems ü pâya seyr i’tâ

Eger bir ‘uzv nokşân olsa idi cism-i âdemden
İşi bitmez o ‘uzvıñ zişt olurdu nâkışu’l-‘âzâ

Bu cism-i nâsda diger ‘anâşır dağı vardır kim
Olur da dem ile balğam dağı şafrâ ile sevdâ

Biri gâlib olursa ger beşerde bu ‘anâsırdan
Olur ol kes hemân ez-peyrevân-ı zümre-yi mevtâ

380

Eyâ insânı hem tekrîm ü hem tafzîl iden Bârî
Vucûd-ı âdemi âlemde kılan nüsha-yi şugrâ

Eyâ nâsîñ kimin zişt ü siyeh-rû eyleyen Fâtır
Kimine de virüp hüsñ ü cemâli eyleyen hüsñâ

Kimi eṭvâl kimi aḡşar kimisi evṣatü’l-kâme
Kimi esmen kimi enḡaf kimisi aḡdelü’l-cismâ

Kimi ebyâḡ kimi esmer kimi aḡşar kimi aḡmer
Kimisi oldu gendüm-rû kimisi aḡferü’s-sîmâ

Kimi esved kimi ezraḡ kimi aḡfer olup aḡyun
Kimisi esvede mâ’il kimisi aḡmerü’l-levnâ

385

Kimi şaḡşı pelâsı cehlile ilbâs kılmışsın
Kimi zâtı da itmiş libâs-ı ‘ilmile iksâ

15b

Faḡır ü sâ’il itmişsin cihân içre kimin nâsîñ
Kimine de virüp emvâli bî-ḡad eylediñ iḡnâ

Kimi efkâr olup nâsıñ tese’’ül eyler ‘âlemde
Kimisi de olup dünyâda manend-i mülûk aġnâ

Kimi tâbi‘ kimi metbû‘ olupdır nev‘-i insânıñ
Kimi hâkim kimi vâlî kimi şâh cihân-ārâ

Kimisi âhîret â‘mālına sâ‘î olup nâsıñ
Kimi dünyâ umûrına müfevvaż maşlahat-bînâ

390

Kimi âbid kimi fâsık ‘acayib emr-i hikmetdir
Kimisi ‘âzim-i dünyâ kimisi sâlik-i ‘uqbâ

Kimi kâtib kimi şanı‘ kimi tâcir olup nâsıñ
Cihânda her biri bir hâlile meşġûl ser-tâ-bâ

Şevâhid rûyına meftûn idersin kimi şahsı da
Hezârân ‘âşık eyler nefsini ol hâl ile ifnâ

Olunca ġuteh‘âr baħr-ı ‘aşkıñ Hâzret-i Yunus
Reh-i ‘aşkıñda İbrahîm’i nâre itdiler ilķâ

İlâhî ‘İdgâh-ı ‘ışkıña ġurbâne gelmişler
İtâ‘atle Zekerıyyâ vü İsmâ‘ilile Yahyâ

395

Niçeler mezbaħ-ı ‘ışkıñda ġurbân eylemiş nefsin
Niçeler pister-i ‘ışkıñda Eyyûb-i zaħmgîrâ

Nice Manşūr nār-ı ‘ışkıñña berdār olmuşdır
Niçeler islāh itmiş reh-i ‘ışkıñda Yezdān-ā

Bu yolda nice biñ Ferhādı berbād eylemiş ‘ışkıñ
Nice biñ Qays’ın itmiş bār-i ‘ışkıñ kāmetin dü-tā

Bilinmek içün aqvām ü kabā’il eylediñ nāsa
Naşıl kim bilinürse kısm-ı hayvānāt elvānā

Tenāsül çün zükūr ile ünāşı halk itmişsin
Nedir halkı ola ervāhiden yā ba’zı şol hünsā

400

Ya bir hikmet degil mi tāmi’l-‘azā aḥresi’l-insān
Hele eṭfāl-i nevzād iktizā-yı hikmetiñ Rabb-ā

Ne hikmetdir ilāhī ekta’ u efşā’ ile a’rec
Eşamm u ebkem ü ebrasla eşhel a’ver ü a’mā

Hele meczūb-ı ‘ışkıñ cezbi dermiş ḥīn-i zikrinde
Ne hikmetdir ya şol ma’tūh u gāfil aḥmak u şeydā

16a

Hele fitrī olan mecnūniyāni bir taraf tutdık
Ne hikmetdir ya şol ḥālī cünūn-ı ‘āşık-ı ehvā

Eyā hükminden olan nice emrāz u ‘ilel ḥāşıl
Eyā fazlinden olan nice biñ edviye-i eşfā

405

Ṭabīb-i ḥastagāni zāḥir ü bāṭın hemān sensin
Heme zī-derd ider edviye-i lütfiñdan istiṣfā

Ṭabībā bende-i dil-ḥastaya da bir devā luṭf it
Bu derd-i bī-devāme eylerin zātıñdan istidvā

Eyā luṭfiñdan olan mü‘mīn ü müslimīn es‘ad
Eyā ḳahrinden olan kāfirīn ü müşrikīn eşkā

Ḳamu insānı mü‘mīn kılmāğa ḳādirdiñ ey Ḳādir
Velī bu iḥtilāf içre idüpsin ḥikmetiñ iḥfā

Nedir bu muḥtelif edyān-ile bu elsine yā Rab
Ki ol dīn ü lisānıñ her biri dünyāda bir nev‘ā

410

O eltāf-ı celīleñden biri budır ki uḫrāda
Şehādetle idersin rütbe-i İslām’ı isti‘lā

Şehīdiñ rütbesi ḥadd-i velāyetinde a‘lādır
Şehādetle ḥuḳūḳ-ı enbiyāyı itdiñ istifā

Ḥudāy-ā şaḥfa-yı ‘ālemde ancaḳ noḳṭadır İslām
İder sâ’ir milel ol noḳṭa-ı her ān istimhā

İlāhī şem‘ā-yı İslāmı maḥfūz eylediñ yoksa
Ḥavāric bād-ı harb ile iderler anı istiṭfā

Ne devletdir bize bu deñlü akvām u milel içre
İdüpsin ḥaşre dek bu şem‘ā-yı İslāmı istibḳā

415

Seniñ hıfzıñda olan kavme aşla inķırāz irmez
 ‘Avālim ser-te-ser ger olsa da ol millete a‘dā

İlāhī haşre dek ibķāya va‘d itdiñ bizi mādem
 Havāricde ‘adāvet cehlile bī-hūde bir ğavġa

Vāhid-ā tā ezelden tā ebed bir zāt-ı vāhidsin
 ‘Avālim yogıken sen var idiñ ferd ü tek tenhā

Sen embāz u naẓā’irden birsin evvel ü āķır
 Hemān sensin ħudāy-ā ħālķ-ı yektā ü bī-hemtā

Ezel bir kenz-i maḥfidiñ seni hiç kimse bilmezdi
 ‘Avālimden yogıdı hiç bu ‘ulyā vü bu süflā

16b

420

Bu deñlü ħalk-ı ālemden garaż yā rabbi bu ‘ālem
 Seni ħālķ bilüp saña ‘ibādet kılmadır maḥzā

Bilinmekçün yaratdıñ çünki maḥlūķatı yā Rabbī
 Seni rab bilmeyen ħā’inleri ħahr eyle Qahhar-ā

İbādātıñde yā-Rabbī tekāsül eyleyen ġāfil
 Qabūl itmezsin anı itmesün kullıķda ol da‘vā

Lisan-ı hāl ile çün ol kesel inkār olur zātıñ
 Seni münkir olan nice ider kullıķda istid‘ā

‘Avālimde ne kim varsa seni zākir saña şākir
Heme zī-rūḥ u hem zī-rūḥ olan maḥlūk-ı Mennān-ā

425

Lisān-ı ḥāl ü ḳāl ile ḳamunıñ zikri ḥamdi var
Bu remz-i enbiyā vü evliyā fetḥ itdi Fettāḥ-ā

Ki her maḥlūḳıñıñ bir zikr-i maḥsūs eylediñ taḥşış
O zikr ile seni zākir olur ol ḥalk her ānā

Havā vü nār u āb u ḥāk olup hū ismiñe mazḥar
O ismi zikr iderlermiş olar olduḳça mā-dāmā

Zebāni ḥāl-i ile zāt-ı pākiñ zikr idermiş ol
Zuhūr itse cihānda ḳaḅı şeyden bir şadāmeḥmā

Ḳamu evḳātı da ger zikr ü ḥāl u ḳālī var ḥalkıñ
Bedīḥidir ḳamunıñ zikri şol vaḳt-i seḥer illā

430

“Ve in min şeyy’in illā” āyetidir şāhidim bunda,
Bu da‘vāda şuhūda gerçi ḥācet yoksa ‘alām-ā

Ḥudāy-ā ‘ālem-i ervāḥide bil-cümle maḥlūḳıñ
Ḥuḳūḳını eyleyüp taḳdir ḥalkı eylediñ irḳā

Tecellī ḳıldığıñda ‘ālem-i ervāḥide ḥalka
İdüpsin fevc ‘uşşāḳı da ḥāl-i ‘ışḳla ‘ilā

O dem ervāḥı öyle mest iden feyz-i tecelliñi
Gürūh-ı ‘āşıḳāndan eylesünler nāsı istinbā

Hele bezm-i elestiñ feyzi istiḥbār olındıķda
Gürūh-ı ‘āşıķāndır ancak ol feyzi iden inhā

435

Emānetiñ semāvāt ile arza arz olındıķda
Te‘ahhüd eyleyüp insān idi anı iden imzā

Müsellaṭdır velīkin nefsiyle şeyṭān insāna
Olar insānı hemvāre me‘āşīye ider ilcā

Hemīşe divibed pīşe ider izlāl-i insānı
Hemāre nefsi-i emmāre ider bu ādemī iṭgā

17a

Vucūh-ı ḥayre is‘ā eyler insānı ‘aql gerçi
Velī a‘dāsı gālibdir iderler ādemi ibga

Cihānda fışķ u küfrile geṇen a‘māre elf efsūs
Seni ḥālīķ bilen gāfil olur mı hiç bir vaḳtā

440

A tevfiķından olan āmālın u ‘ābid u şaliḥ
A izlālinden olan gāfilīn u fāsīķ u eṭgā

Evāmirle nevāhīni muḳayyed olmayan cāhil
Olur elbet dü-‘ālemde zelīl u ḥāsir u ednā

Ne yüzle dergehinden ol dü-‘ālem ‘izzetin ister
O ḥal-i bed fi‘āline bakup itmez mi istiḥyā

Cezâ'-yı celde'-yi had lâzım olur her suâlinde
Ger itse müftiy-i munşıfıdan ol biñ kerre istiftâ

‘Usâtiñ mevkı‘î bi’sel-maşıir-i nâr olup âhir
Muṭı‘iñ merkezi nime’l-mekân cennetü’l-me’vâ

445

Beheştîñ kıymeti a‘mâl-i şalihtir hülûşâne
Kılup dünyâyı Hâk insâna zîrâ mezra‘-ı uḥrâ

‘Amel ‘ucb ü riyâ ü süm‘adan ‘ârî gerekdir kim
Cihânda ne anılsa âhiretde ol biçilür hâ

Raḥîmâ rahmetiñdir melce ü ümîdimiz yoksa
Degiliz bir ‘amelle ‘afva lâyıḳ çünki Ḳuddus-â

Neyiz biz kim saña lâyıḳ ‘ibâdet kılalım yâ Rab
Kamu a‘mâlimiz cürm ü ḥaṭâdır çünki ma‘bûd-â

Yine sensin bize kudret viren a‘mâle ey ḳâdir
Ki yokdır zerrece vüs’ ü taḥarrük bizde ḳayyum-â

450

Vucûd-ı pâkiñe nisbet ‘avâlim zerre-yi nâçiz
Ne ḥâşıl zerreniñ a‘mâl ü ef‘âlinden ey Dânâ

‘Afuvv-â dergeh-i afviñden özge bir melâzım yok
Bu müznib ‘abdini de ‘afv kııl luṭf it keremkâr-â

Ḥabîbiñe bağışla ben günâhkârı sen ey bârî
Hemân sensin dü-‘âlem içre maḥlûḳa kerembahşâ

Ğafur-ā dergeh-i ‘afvıñdan özge melciem yoğdır
Bu mücrim bendeñi de ‘afv kıl luğuf it luğufdārā

Nire gidem ilāhī senden ötede artıq da bir penāhım yoğ
Beni de afv‘ kıl luğf it bir Hağğ-ı ‘izzet-i esmā

455

Beni şirk ü küfürden hıfz kıl hem şakla İmānım
İlāhī hālī nez‘imde bi-hāh-i Hağret-i Tāhā

17b

Hudāy-ā vağt-i mevtimde beni hıfz eyle şeytāndan
Bi-mecd-i Hağret-i Ahmed bi‘izzi Yeğreb ü Bethā

Cehennemde beni yağma amān ey merhamet Kānī
Bi-ğadr-i ka‘be-yi ‘ulyā bī-şānı ravza-yı esnā

Tazarru‘la ilāhī rağmetiñe ilticā itdim
Beni sen rağmetiñden eyleme me’yūs Ğaffār-ā

Hağbīñ hürmetine mağfıret kıl cürmim ey Ğaffār
Bu Mes‘ūd’ı hağrda eyleme beyne’l-ümem rüsvā

“ Ğasidetün fī Na‘t-ı Hağret-i Resül-i Ekrem Şallā’lāhü Te‘āla Aleyhi ve Sellem”

460

Hağbā işbu kilik-i nāzım-ı bi-çāre vü nālān
Niyāz eyler ki ola rāh-ı na‘tında yine pūyān

Resülā ‘avn kıl bu ‘acize destūr u şad-destūr
Yine bir na‘tın için eylerim zātından istizān

‘Uķŭl-ı ins ũ cin ũ hem melek ķaşır ise gerķi
Velĩ arzũ ider dil yine vasfĩnda ola devvān

Ĥudānĩn “ķŭntũ kenz ũ men ‘aref”den maķşadı ancak
Hemān sensin dũ-‘ālem iķre ey peygamber-i zĩ-şān

Gŭlistān-ı cemālin ‘andelĩbĩ oldu ĥŭrĩler
Sirāc-ı ĥŭsnine pervānedir ķok Yusuf-i Ken‘ān

465

Şaķĩn “velleyli izā yağşā”²¹ ruķĩndır “ved-ķuhā “ve’ş-şems”
Olup “vel-fecr”²² dũ-ķeşmiñ daķı “ve’n-Necm”²³ dir dendān

“Elem neşrahlek şadrek”²⁴ olupdır sine-yi şāfiñ
Kelāmĩn vaķyi yũķa ey hezār-ı Gŭlşen-i Furķān

Şefi‘ũ’l-mŭznibĩn ũ rahmeten li’l ‘ālemĩn olduñ
Ki sensin şāh-ı levlāk ey ĥabĩb-i Ĥazret-i Deyyān

O sŭbhānellezĩ esrā bi‘abdihi da‘veti birle
‘Urũc itdiñ maķam-ı Kā‘be ķavseyne idũp ķayrān

Niķāb-ı len terānile tesettŭr itdi Mŭsādan
Saña ĥaş itdi dĩdārın cihānda Ĥazret-i Mennān

470

Birer ĥaşlet virildi enbiyāya ķŭnki dũnyāda
Seni ru‘yetle mŭmtāz ‘ani’l-emşāl idũp Ĥannān

²¹ Leyl sũresi ,1.āyet

²² Fecr sũresi,1.āyet

²³ Necm sũresi 1.āyet

²⁴ İnşirah sũresi,1.āyet

Muraşşa‘ düri dindâne-yi yāsīnile yekser
O tāt-ı ibtihāc ü devlet-i tāhā saña baḥşāñ

Olup eḥcār-ı ravzañ pādişāhlar zīb-i tāt itsün
Ġubār-ı dergehiñ küḥul eylesün ‘aynānı kem-bīnān

Ebübekr ü ‘Ömer ‘Osmān ‘Aliyye’l-Murtaza Ḥaydar
Ḥalīfeñ oldu senden soñra kim işbu çihar-yārān

18a

Sen ins ü cinne mürsel bir peyembersiñ ki ḥaḫḫıñda
O naşşı rahmeten li’l-‘ālemīn itdi ḥaḫ ityān

475

Sen ol ruḥu’l-beşer memdūh-ı māzāğa’l-başarsın kim
Ḥadiş-i lī-me‘allāh itdi ‘ālī ḫadriñi ‘ilān

‘Uluvvı şānıña şaḫḫı’l-ḫamerle leyletü’l-mi‘rāc
Birer bürhān-ı ‘ādildir ki mülzem bunlara hū-şān

Nebīy-ā bir ġazāda teşnegānı ceys-i İslām’a
Nübū‘u’l-mā’ o engüştān-ı luṭfiñdan idüp ceryān

Kifāyet eyledi cümle ‘iṭāş-ı cünde kim ol mā‘
Çü ol şudan cünūdıñ cümlesi olmış idi nūşān

Vucūdıñ sāyesīn pā-māliden ḫıfz eylemişdi Ḥaḫ
Saña cevı-i semāda bir bulut olurdı sāyebān

480

Seni hıfz için inṭāk itdi haḳ bir şāt-ı mesmūmı
O fevḳ-ı nāride ṭabḥ olunup olmış iken büryān

Ḥacer tevḥīd idüp cehren secer iḳrārına gelmiş
Cemādātı bile inṭāk idüpdır mu‘cizeñ ey cān

Bizim-veş cāhili inṭāk iderse çok mıdır na‘tın
Huzūrında tekellüm eyleyince mürde vü bī-cān

Ne deñlü cāhil iseñ līk rūḥ u nuṭḳımız vardır
Tekellüm itmege ḳābil reh-i vaşfında bu merdān

Bizi de zümre-yi bī rūḥiden me‘dūd ḳıl luṭf it
Ola tā tuḥfemiz dergāh-ı luṭfında zī-maḳbulān

485

Resūl-ā mu‘cizātın ḥāric-i ta‘dādū iḥşādır
Naşıl mümkin şümār-ı berḳ-i eşcār-ı bürr ü kūhān

Ne ḥācet mu‘cizātın ‘aduvvü iḥşā eylemek ādem
Kifāyet eylemez mi ‘āḳıla Ḳur’ān-ı ‘ālišān

“Ve mā Muḥemmedün illā Resulūn”²⁵ şāhid-i vāhid
İkincisi de “mā kāne Muḥammedün”²⁶ iki bürhān

Kimin ‘aḳlı irer “küntü nebiyyen” vāktine cānā
Peyembersiñ ezelden tā ebed ey melce’-i her cān

²⁵ Âl-i İmrân sûresi ,144.âyet

²⁶ Ahzâb sûresi, 40.âyet

Seni kendi için halkı seniñ çün halk idüp hālık
 ‘Avālim hep fūrū‘atıñ olup ey aşı-ı ‘alemyān

490

Mübārek nūr-ı pākiñ ruḥı‘l-‘ervāḥ-ı ‘avālimdir
 Ki sensin bā‘ış-ı halk-ı ḥālayık ey şeh-i ekvān

“Le umrik” āyetiyle ‘umriñe Mevlā ḳasem itmiş
 Ā ḥatmü’l-enbiyā’ü ve’l-rusül ey menşe-yi hestān

18b

Seniñ ‘ilm-i ledünniñe nice biñ Hızır olup ‘āşıḳ
 Seniñ feyz-i tecelliñe nice biñ enbiyā ḥayrān

Heme ervāḥ-ı ḳudsī lānegīr-i şaḥ-ı luṭfıñdır
 Penā-gāḥ-ı ümemsin ey direḥt-i ravza-yı Yezdān

Melāz-i İbn-i Ādem bādi-yi hesti-yi ālemsin
 Şefā‘at āsitaniñdır ḳamumuz sâ’il ü efġān

495

Bu ḥasta ḥane-yi ğurbetde bir nev‘ ḥastayız biz kim
 Bulunmaz merhem-i luṭfıñdan özge bizlere dermān

Mededres ol bizi bī-kes bıraḳma rüz-ı maḥşerde
 Eyā dilḥasta-kānı cürme darūlar virān loḳmān

Zünüb-ı müzbiniñ ger feza-yı ḥaşrı ṭoldırsa
 Şefā‘atıñle hep mestür olur der perde-yi pünhān

Degil mestür qalmağ cümlesin nâbûd ider ma'bûd
Bırakur mı ki şâbun-ı şefâ'at levse-yi tuğyân

Yârin rûz-ı cezâda kaçre-yi âb-ı şefâ'atle
Benim de 'aybımı gayb it emân ey mâhi-yi 'aybân

500

'ibâd-ı mücrîmine rahmeti çokdır Hakkıñ gerçi
Velî 'adl eyler ise ger yamandır hâlimiz ol ân

Buyurmuşdır bize "lâ tağnetu min rahmeti'l-lâhi" ²⁷ Hakk
O rahmetden faqat şeytânile müşrik kalur hırmân

Vucûdım zinde cân tende iken şirk itmem inşâ'allâh
Faqat mevtimde îmanım Hudâ hıfz ide ez şeytân

Kebâirden nedâmetle rücû' itdim bihamdi'llâh
Şağâir ehlîde dergâh-ı hağda görmeye hüsran

Hezârân şükür ola qâlû belâdan müslimânız kim
Hudâ ile saña bi'l-ğaybi ez-dil kılmışız îman

505

Şudûri hükmi-i naşşı "yevme lâ-yenfe'u mâlün" ²⁸ de
Şefâ'at va'diñe "men zâre kabri" hüccet-i şağşân

Yarın "yevme yefirrü'l-mer'ü min ehlîhi" ²⁹ hükminde
Pederle mâ-derimizden bize erhamsin ol ezmân

²⁷ Zümer sûresi, 53.âyet

²⁸ Suarâ sûresi, 77.âyet

²⁹ Abese sûresi, 34.âyet

Didikde cümle vā-nefsī ki sen vā-ümmeṭī dirsın
Cemi'ü ins ü cin ol dem zülāl-i luṭfīña reyyān

Ꞑamu mücrimleri sīrāb idüp āb-ı şefā'atle
Ki qalmaz pīşigāhında o demde hiçbir 'aṭşān

O günde bende bir dilteşne-i ihsān-ı kem luṭf it
Ben de anlara el-ḥāḳ kıl ey eşfaḳı'l-insān

19a

510

Baṇa da kıl şefā'at ey şefī'-i 'arşa-yı maḥşer
Ki bu bendeñ daḫı ez-kürsīne ġanī şefā'atḥān

Daḫilek yā nebī zātından özge bir mu'īnim yok
Mürüvvet kıl eyā feryād-res efvāc-ı maḥrūmān

Teraḫḫüm kıl baṇa da el-amān ey merhamet-Kāni
Bu ça-ker ümmetiñde ezgürüh-ı merḥāmet-ḫahān

Şefī'ā dergehine ilticā itdim şefā'at kıl
Eyā dergāh-ı a'lāsı penāgāhan-ī ma'yübān

Beni ḫāḳ 'aşḳıña me'yūs kılma bāb-ı luṭfīñdan
Ne deñlü mücrim isem de eyā zü'l-luṭfi vel-ihsān

515

Seniñ-veş müşfi'ımız var iken yā yā resūla'llāh
Revā mı nār-ı dūzāḫ içre yārın olalım sūzān

Şefî'ü'l-müznibîn-â re'fetiñ rāzı olur mı hiç
Me'al-küffârı iħrāk eyleye ümmetlerin nîrân

Cehennemde 'uşât-ı mü'minîne haķ virüp bir nevm
'Azâb-ı şiddet-i nîranı tuymazmış o maħr u kân

Nebîyyâ yine zât-ı pakîne hürmet içündür hep
Hudâ'dan şefķat olmaķ öyle bir günde de ber-işân

Hem a'zâ-yı vužu-yı nâr-ı dūzaħ mess itmezmiş
O günde bu daħı bir re'fet-ı haķ oldu ber-ânân

520

Ne bir şefķatiñe bu nâil ola dūzaħda da ümmet
Bize lâzım hemîşe secde-yi şükre komak pîşân

Benim dest-i ümîdim dâmen-i luţfiñdadır mâdem
Ne ğamdır baña olsam da ğarîķ-ı lücce-yi 'işyân

Muħit-ı luţfiña nisbetle yek-ķatre degil ebħâr
Ġarıķ-ı yemmi iħsânıñ olupdır ķaffe-yi zî-cân

Bize bu rûz-ı dünyâ hep şeb-ı deycür-ı hasretidir
Seniñ 'uşşâķıña sensiz dü-'âlem Gülşen-î gülhân

Hayâl-i zülf-i sümbül bûyıña ber-dâr olup manşûr
Ene'l-haķ sırrını şandûķ-ı dilde eylemiş kitmân

525

Sürünce dîde-yi Ya'ķûb'ma piyrâhen-i 'ışķın
Nesîmî insilâħ idüp cünân olmuş itmiş 'üryân

Giriftār-ı hayali kākil-i leylāk olup Mecnūn
O da şahrā-yı ‘ışkıñ içre nefsin eylemiş iskān

Halāvet kesb idince şehd-i ‘aşkıñdan fem-i Ferhād
Anıñda kūh-ı cismin tişe-yi ‘ışkın idüp tālān

19b

Kerem gerimi nār-ı ‘ışkıña dū-çār oldıķda
Aña da bir vesile mecāz olmışdı aşıhān

Dil-i pervāneyi de nār-ı ‘ışkıñ eylemiş iħrāk
Anıñ çün şem‘a-yı ‘aşkıñla ol sūzān olur el-ān

530

Reh-i ‘ışkıñda şabrı öğrenince ceddiñ İbrāhīm
Teħammül itdi nāre ol Halīl-i Hazret-i Raḥmān

Zekerıyyā taḥammül eyledikde renç-i minşāre
Reh-i ‘ışkıñda Yahyā da virüp ser buldılar yā-rān

Eger öğrenmeseydi şabrı senden şabr ider miydi
Nice yıl cism-i Eyyüp olmuşken rūzi-yi kirmān

Deñizde batn-ı mähī Yūnise zindān olmuşken
Reh-i ‘ışkıñda yine zıkr ü fikriñ itmemiş nisyān

Zemīn üstādı ‘ışkıñdan sūkūnet öğrenüp böyle
Semāda cām-ı ‘ışkıñ nūş idelden itmede devrān

535

Sehāb-ı lutf-ı ʿışkıñla hemāre vech-i arz üzre
Tedemmuʿ eyleyen ʿaynı semādan lüʾlû-i ğaysān

ẖamer şol şebki şemʿ-i ʿarızın görmiş bedrilenmiş
Şemsi de nūr-ı ħaddiñle cihāna itmede lemʿān

Kevākib āsumān-ı ʿaşkıña rākıp olalıdan
Berū aġyār-ı şeytānı şühüble itmede recmān

Nehārīñ çeşmi nūr-ı vechiñ ile revşen oldıķda
Leyālīñ ʿaynide deycūr-ı ħasretle olup zindān

Olunca şayf-ı zayfın zühre-yi şādī kuşād olmuş
Şitāda ħasretiñle dī-desinden dökmede bārān

540

Nesāʾīm-i şabā ʿışkıñ ħübābıyla tenessümde
Meykede kevşer-i ʿışkıñ görelden itmede nebʿān

Sefīne lücce-yi ʿışkıña düşdikten berüdir kim
O deñlü sıkletiyle rüy-ı baħr üzre ider seyrān

Seniñ ħablüʾl-metīn-i ʿışkıña tā ser vireldenkim
Taħammül eyleyüp eşķāl-i nāsı çekmede ħayvān

Teʿallüm ideliden ʿilm-i ħılmi ceddiñ Ādemden
Derūn-ı ħalkā-yı ʿışkıña gerdendād olup gāvān

Zirāʾāt ü felāħātiyle nāsa ħidmet itmekden
Ki hiç gerdengüşť olmaz bir dem ol gāvān-ı münķādān

545

Cibāl-i ‘ışkıñ içre öyle sulṭānı’l-sibā’ olmuş
 ‘Alī-yi şīr-i ‘ışkıñdan şecā’at kesb idüp arslan

20a

Göreldeñ ceddiñ İsmā‘ilī gerdendār olup böyle
 Reh-i ‘ışkıñda ervāhın sevā’im itmede kurbān

Resūl-ā faẓl-ı ‘adlinden cihān içre ƣalup nāsa
 Birer miƣyāsı olmuşdır zirā‘u keylile mīzān

Minārı gülistān-ı ‘ışkıñ servileri olmuş
 Menābīr ƣaşr-ı ‘ışkıñā ‘urūca süllem-i ƣalbān

Mesācid de gürūh-ı ‘āşıƣānıñ mecma’ı olmuş
 Edā olunur anda rūz u şebde ƣamse-yi erkān

550

Ʀorus da mescid-i ‘aşkıñda olmuş bir müezzin kim
 Lisān-ı hālile ol da āzān oƣur şeb ü rūzān

Menābīr-i dırahtı verdi de ƣuṭben oƣur dāim
 Gürūh-ı ‘āşıƣāne ‘andelīb-i nağme pervāzān

Hele ƣumrī da gerdenbest-i ṭavƣ ‘ışkıñ oldıƣdan
 Berū evrād-ı ‘ışkıñ yād ider mānend-i dervişān

Naşıl inṭāƣ ƣılmaz ƣandi ‘ışkıñ mürğ-ı ṭuṭıyi
 Tekellüm eyleyince zātıña eşyā’-i bī-rūhān

Kemāl-i ibtihācından cenāhaynin açup evce
Şu‘ūd eyler per-i ıışkıñla pervāz eyleyüp mürgān

555

Görince kāmēt-i tūbāñı servi ser-fürū kılmış
Turınca pīşigāhında olup hūmkeşte mihrābān

Der-i ıışkıñda nergis boynı tavklı bir kuluñ olmış
Hele verdi ruḥıñ ibrāz ider nāsa gül-i ḥandān

Ḳadd-i tūbāñı gördikde menekşe ser-fürū itmiş
İder i‘lām-ı ḥalka müy-ı anber būyıñı reyḥān

Şukūf-ı yāsemen sīm-i teniñden reng-i būy almış
Hele geysū-yı sümbül būyıñ ol sümbüldeki būyān

Seniñ gülrūḥlarınıñ lāle olmış lāl ü ḥayrānī
Şarı mantır şararmış rāh-ı ıışkıñda çeküp hicrān

560

Şerāb-ı kand-i ıışkıñ nūş idelindenberüdir kim
Teḳaṭṭur eyleyür ḳuh-ı ḳasabdan sükker-i hūlvān

Seniñ şehdāb-ı ıışkıñ nūş idelidenberü ḥālā
Bu eṣmār-ı dıraḥtānda ḳalup bu lezzet-ı nev‘ān

Dimāḥımda ḳalaldandır ki zevḳ-ı şehd-i ıışkıñla
Teḳaṭṭur eyleyür femm-i naḥilden ḳatre-yi aslān

20b

Naşıl itmām ide bu kil-k-i kemter lücce-yi na’tıñ
Midād-ı na’tıyıñ her ḳatresi bir baḥr-i bī-pāyān

Le'âli-ı nu'ûtiñ nazmına bî-tâbıdır aqlâm
Anıñ çün sâha-yı kırtâsı da dâim olur giryân

565

Semâ kırtas olup eşyâ kalem deryâ midâd olsa
Yine olmaz habîbâ hatm-i vaşfiñ kâbil-i imkân

Şığışmaz nüsha-yı evşâfın yek noktası şerhâ
Tecemmu' itseler de Kâtibânı ins ü cin yeksân

'Avâlim haşre dek evşâfına haşır itse evkâtın
Yine mümkün degil ikmâli çünkim yok aña sūyan

Kemâl-i rif'atiñ fehminde 'aczin mu'terif Cibrîl
Seniñ vaşşafıñ oldukça efendim Hâzret-i subhân

Naşıl yâ 'aql-ı ins ü cin ihâta itsün evşâfın
Seniñ hulk-ı cemîliñ vaşf idince Hâzret-i Kur'ân

570

Kemâl-i rif'atiñ birün-ı idrākâtı 'âlemdir
Hudâ'dan gayrı kimse bilmez anı ey şeh-i Hânnân

Resûl-â mu'cizeñ âşârîdir kim rāh-ı vaşfiñda
Gürüh-ı vāşifânıñ herbiri bir Ka'b ü bir Hâssân

'Arap Türk ü 'Acemden nice nâzım feyz-i 'aşkıñla
Reh-i na'tıñda olmışlar belîgânı suhansencân

Midâd-ı gâys-i nîysân-ı nu'ûtiñ nûş itmişdir
Ki tâ aşdâf kilik-i fevci 'uşşâk oldı dūr-efşân

Nesîmî feyz-i ‘ışkıñla demâdem rûy-ı kırtâse
Teķaṭṭur eyleyen nûk-ı kalemdeñdür ile mercân

575

Mücerred reng ü bûyı verdi ‘ışkıñdır ki beyne’n-nâs
Bizi bu gülşen-i na‘tında bülbül-veş iden ilhân

Muḥakaķ feyz-i ‘ışkıñdır bizi intâķ iden yoksa
Sükûtden mâ‘adâ cānāna miżvâr medḥiñe ķesbân

‘Aczinden ğayrı bir sermayemiz yok sūk-ı na‘tında
Kesân-ı müflisân-ı ‘ilm ü irfânız biz ey cānân

Bukādan başķa re’si’l-mālı yok aķlām-ı uşşāķıñ
Nuķûd-ı eşkini şarf eyler anlar mişl-i şarrāfân

Kimin kilkinde varsa nazmı na‘t-ı pākine ķudret
Yine maḥzâ nesîm-i feyzi ‘ışkıñdandır ol nazmân

21a

580

Resân olmasa luṭfiñ vâşıfâne ey şeh-i kevneyn
Naşıl vaşf idebilsün zâtını her nāķışı’l-ezhân

Kimin var ķudreti kāfiyye eyâ ‘aķl u fehminde
Reh-i vaşfında anı şarf ide tā ey şeh-i şāhân

Ḥuşûşâ ben gibi bir cāhil ü ğāfil ne bilür hiç
Ne söz nazm ideyim ki ola cānâ vaşfiñâ şāyân

Ne ‘ilm ü ne kitābet var ki bende zerre miḳdārı
Reh-i na‘tında anı şarf ideyim tā ki ben ey cān

Varaḳdan özge var mı bir şeyi eşcār-ı bî-bārîñ
Benim-veş merd-i cāhilden ne hāşıl ey şeh-i mîrān

585

Cihānda bir şahıṣ kim cāhil ola fehmi-i ḳadriñden
Naşıl yā rāh-ı na‘tında şitāb ide o kem fehman

Nigāh-ı himmetiñdir tūṭi-veş inṭāḳ iden ṭab‘ım
Benim yoksa ne haddimdir o kem na‘t-ı düriñ rîzān

Ḳabūl it dergeh-i luṭfiñda bu tuḥfe-yi nā-çîzim
Var ise lafz u ma‘nāsında ger pîş ü ger noḳşān

Ḥaṭā ü sehvimî mestūr ḳıl dāmān-ı afvîñla
Reh-i nazm içre zîrā vāşıfîñ bir nāzım-ı nādān

Ḳabūl it bāb-ı luṭfiñda bu destāvîz-i mūrānem
Dinilse de ḳarîni lâyıḳ-ı āheste-yi sulṭān

590

Naşıl ki yā ḥabîbe’l-lāhi dergāh-ı Süleymāne
Hediyye nāmına pāy-ı melḥa çekmiş ise mūr-ān

Benim de bundan artıḳ dünyāda bir şey’e vüs‘im yok
Beni de rûz-ı maḥşerde yārın luṭfiñla ḳıl şādān

Şefā‘ātiñdir ancaḳ nazm-ı na‘tından bize maḳşad
Baña da luṭf u ihsān ü kerem ḳıl ey şefā‘at-kān

Ḳamunıñ maṭlabı budır şefi‘ā çünki zātıñdan
 Bizi beyne’l-milel terk eyleme mahşerde me’yūsān

594

Der-i luṭfiñda bu Mes‘ūd bir kıtmır-i kemterdir
 Dü-‘ālem içre nān-ı ḥānı iḥsānıñ olup nigerān

“Son bölüm Arapça dua metni olup çeviri yazısına alınmamıştır”.

II.BÖLÜM

DİZİN

A , ‘A

a/A, ünl.şasma,hatırlama,sevinme,acıma

kızma vb.duygularını güçlendiren

cümlelerin başında veya sonunda

kullanılan söz 49, 173, 177,375,440

-ā (a.f.n) 1. kelimenin sonuna gelen ve ey manasını veren bir nidā edatıdır. 2. sesli ile biten has isimlerin sonuna gelirse a harfi yā şeklini alır.273, 284, 288, 311, 329, 334, 336, 339, 347, 354, 359, 363, 366, 367, 368, 396, 400, 412, 417, 418, 421, 424, 425, 430, 447, 448, 449, 451, 453, 456, 458, 477, 485, 516, 547, 571,276, 289, 292

āb (Far.) su 45,49, 275, 279 304, 305, 315, 359, 427, 508

ā.-ı (Akk.) 37,177, 318

ā-ı şefā‘atle 508

ābid (Ar.) ibādet eden ,tapınan 390, 440

‘abd (Ar.) köle ,kul

‘a.-ini 451

‘Abdullāh (Ar.) 1. Allah’ın kulu 2.Hz

Muhammed’in babasının ismi 147

‘A.-dan 147

‘Abdü’l-muṭṭalib (Ar.) Hz. Muhammed’in desinin ismi ismi 139

‘Acem (Ar.) İran, İranlılar.

‘A.den, 572

‘A. sulṭānları 203

‘aceb (Ar.) garip, şaşılacak şey 49

‘āciz (Ar.) āciz,gücü bir işe yetmez olanın

durumu 311

‘ā.-e 258, 461

‘ā.-i (Akk.) 348

‘aciz (Ar.) güçsüzlük,beceriksizlik

‘a.-ile 118

‘a.-in 568

‘a.-inden 577

acayib (Ar.) anlaşılmaz tuhaf 390

aç- (f.) bir şeyi kapalı durumdan

çıkarmak,çözmek,açmak 60, 208, , 212, 222

a.-ar 122

a.-dı 223

a.-ılur 169

a.-up 554

aç (sf.) yemek yemesi gereken

a.kalanda 209

ad (is.) isim,şöhret ün 27

a.-ını 173

a‘dā (Ar.) en zālīm, pek gaddar 415

a.-sı 438

‘adāvet (Ar.) düşmanlık,yağılık 416

‘ādil (Ar.) adaletli,doğru,doğruluk

gösteren

‘ā.-dir 476

‘adl (Ar.) adālet,doğruluk 500

‘a.-iñi 372

‘aduvv (Ar.) düşman 486

add (Ar.) 1.sayma 2.itibar etme ,edilme

314

a‘delü’l-cismā orta boylu 382

Ādem (Ar.) adam ,insan,2.Hz.Ādem 23,

130,134, 142, 486

ā.-de 344, 345

ā.-den 63, 306, 543

ā .-e 23, 121,131

ā .-i (Akk.)380, 437,438

ā.-in 63

‘adem (Ar.) yokluk, bulunmama

‘a .-den 272

‘afuvv (Ar.) suçu bağışlama 451

‘afv (Ar.) suçu bağışlama 53, 241, 254,

451, 453

‘a.-a 447

ağ beyaz

a.-dan 34, 327

a.-ı (Akk.)32,34, 327

ağla-(f.) ağlamak,göz yaşı dökmek

a.-dı 201

a.-dım 216

a.-r 168

a.-yan 170

ağyār (Ar.) gayrılar,başkalar,yabancılar

a.-a 332

a.-ı şeytānı 537

āh (müṣ.) ah,vah,eyvah 260

āheste (Far.) yavaş, ağır 589

aḥcār (Ar.) taşlar 262

a.-a 287

a.-da 38, 315

a.-ı (Akk.)316

aḥlā (Ar.) (daha,pek,çok) tatlı,şirin 340

aḥmak (Ar.) Aklını gereği gibi

kullanamayan 402

Aḥmed (Ar.) 1. Methedilmiş olan 2. Hz.

Muhammed. 100, 102, 106, 160,167

202, 204, 206, 211, 222

A.-i 103

aḥmer (Ar.) kırmızı ,kızıl 25, 383

a.-’l-levnā 384

aḥkar (Ar.) hakir olan 33

a.-dan 269

aḥrā (Ar.) daha layık münāsip olan 260

aḥī (Ar.) kardeş 7

āḥir (Ar.) son,sonraki 418,444

ā.-et 389

ā.-etde 446

aḥrasi’l-insān, dilsiz insan 400

aḥzār (Ar.) yeşil 25

aḥsen (Ar.) çok güzel 270

aḥ (is.) ak,beyaz 175

aḥ- (f.) akmak,bir yerden bir yere hareket

etmek.316

‘aḥl (Ar.) akıl 71, 310, 344, 345

360, 438, 569, 581

‘a.-ımız 22

‘a.-iñ 7

‘a.-en 6

‘a.-lı 55, 289, 488

‘a.-ı ḡabī 71

‘āḥl (Ar.) akıllı 59

‘ā.-la 486

‘aḥl evī akl evi 70

aḥlām (Ar.) yazı aletleri 264, 564

- a.-ı uşşākīñ 578
- akrubā (Ar.)** akrabalar 241
- akşar (Ar.)** en kısa 382
- akṭāb (Ar.)** sahipler, efendiler, azizler 299
- akvām (Ar.)** milletler, uluslar 398
- ākīl (Ar.)** akıllı 363
- akvām, (Ar.)** milletler, uluslar 414
- a'lā, (Ar.)** yüce, daha, en, yüksek 106, 256
- a.-dır 411
- ālā (Ar.)** iyi, pek iyi 336
- ‘alām (Ar.)** kederler, elemeler 430
- ‘alāmet (Ar.)** izler, nişanlar 150
- ‘alāyık (Ar.)** ilgiler ilişkiler
- ‘a .-dan 76
- ‘ālem (Ar.)** dünya, cihan 2, 91, 103, 104, 153, 154, 219 295, 300, 308, 420, 431, 432, 442, 452, 463, 523, 594
- ‘ā.-de 387, 412, 441
- ‘ā .-den 420
- ‘ā.-lemsin 494
- ‘ā.-dir 114, 292, 570
- ‘āl.-e 103, 121, 303
- ‘ā.-i (Akk.) 185, 273, 274, 277, 317, 334
- ‘a.-in 169
- ‘a.-yān 489
- ‘Alī (Ar.)** Hz. Ali 545
- ‘āli (Ar.)** yüce, ulu 475
- ‘ā.-li-himem 135
- ‘alīl (Ar.)** hastalıklı, sakat 6, 9, 67
- ‘ālim (Ar.)** ālim, bilgin 331
- ‘ā.-e 326
- ‘ā.-lere 332
- ‘āli (Ar.)** yüce, yüksek
- ‘ā .-ye 205
- ‘Aliyye’l-Murtaza Haydar, Hz. Ali’nin**
- ünvânı 473
- al- (f.)** almak 166
- a.-mış 558
- āl (Ar.)** aile 271
- Allāh (Ar.)** Tanrı 96, 135
- A.-ı 96
- altı (is.)** altı sayısı 276
- altun (is.)** altın madeni 207
- āmāl (Ar.)** işler
- ā.-in 440
- amān (Ar.)** yardım istenildiğini anlatan söz. 457, 512
- Āmine (Ar.)** Hz Muhammed’in annesinin ismi 147, 149, 171, 191
- ammā (Ar.)** ama, fakat anlamında bağlaç 374
- ‘ām (Ar.)** genel 19, 31
- ‘amel (Ar.)** 1.iş 2.niyet 446
- a^ç.-le 447
- ‘āmil (Ar.)** işaret, iz, nişan
- ‘ā.lere 331
- ‘amūdī (Ar.)** yukarıdan aşağıya, dikey olarak 152
- a‘mā (Ar.)** 1.kör 2.mec.cāhil 298, 401
- a‘māl (Ar.)** ameller 450
- a^ç.-e 449
- ā^ç.-ına 389
- a^ç.-i şalıhdır 445
- a^ç.-imiz 448

a‘māre (Ar.) yaşayışlar 439

ān (Ar.) zamanın bölünemeyecek kadar
kısa parçası 412, 500,529

ā.-ā 426

an-(f.) anmak,yād etmek 446

aña (zm.) ona, şahıs zamiri 65, 73, 122,
134, 135, 182, 195, 208, 209, 232, 279,
280, 281, 283, 309, 314,528,567

anda (zm.) onda, şahıs zamiri 86,153, 357

anda (zm.) onda, işaret zamiri 549

andan (zm.) ondan, işaret zamiri 278, 280

anı (zm.) onu,şahıs zamiri 17, 87, , 97,
104, 106, 107, 118 131, 132, 133, 154,
224, 245, ,304, 311,

anı onu (zm.) işaret zamiri 30, 38, 55, 72,
93, 176,290, 320, 413, 422, 435,
570,581,583

anıñ (zm.) onun,şahıs zamiri 39, 66, 67,
102,113, 115, 116, 123, 197, 313,529,
564

a.-da 527

anıñ (zm.) onun, işaret zamiri 27, 44
a.-la 31

‘anāşır (Ar.) unsurlar,elemanlar,ögeler
275,378

‘a.-dan 379

‘a.-dır 44

‘anber-i sārā saf,berrak koku 350

‘andelīb (Far.) bülbül

‘a.-i nağme 551

‘a.-i (İye.) 369, 464

‘ani’l-emşāl (Ar.) benzerlerden470

ancağ (zf.) yalnızca anlamında sınırlama
anlatan bir söz 52, 81, 86, 121, 151,
412, 434, 463, 592

añla- (f.) anlamak 55, 126, ,101,167,295
a.-dñ 143

anlar (zm.) onlar ,işaret zamiri 19,20
284 347,373,578

a.-a 17,18,

a.-da 21

anlar (zm.) onlar, şahıs zamiri 158,
a.-a 204, 509

a.-ı 194

a.-ıñ 88,138, 287

anşār (Ar.) yardım etmek 135

Anşakiyye (Ar.) vilayet adı 246

‘Arap (Ar.) millet ismi 572

a‘rec (Ar.) topal,aksak 401

‘āri (Ar.) çıplak,hür 446

‘ārif (Ar.) 1.Bilen,bilgili 2.irfan sahibi
61,79, 81

‘a.-i billāhe’ dir, 81

‘arş (Ar.) göğün en yüksek katı 5, 128,
162,130, 276

a‘rec (Ar.) topal,aksak 401

arż (Ar.) yer,yeryüzü 279, 280, 435, 535
a.-ı 276

a.-a 435

arka (zf.)bir şeyi ters yanı

a.-sında220

arşlan (is.) aslan 545

artık (zf.) bundan böyle,sonra ,daha,yeter
454, 591

arzū (Far.) istek,dilek 462

-āsā (Ar.) gibi 348

aşāb (Ar.) parmaklar

a.-ı'ından 309

aşdāf (Ar.) sadepler 573

aşl (Ar.) asıl,kök,dip,temel 8,273, 278,489

a.-ını 107

a.-ı hāk 278

aşlā (Ar.) hiçbir vakit 282

aşliḥān, (Ar.) salihler 528

aşfer (Ar.) sarı 384

'aşā' (Ar.) dervişlerin taşıdıkları sopa 306

'aseldem (Ar.) cennetteki dört sudan biri

341

'aşr (Ar.) asır,çağ

'a.-ını120

aşferū's-sīmā sarı benizli 383

aşgar (Ar.) çok küçük 312

āsimān (Ar) gök yüzü 151, 161, 180

āsitan (Far.) eşik

ā.-iñdır 494

Āsiye (Ar.) Firavun'un zevcesi 158

aşla (Ar.) hiçbir zaman hiçbir biçimde 415

āsmān gök yüzü,sema 18

āsumān-ı 'aşk aşk seması

ā.-iñā, 537

aşhāb-ı Resūl resūlün arkadaşları

a.-e 271

'āşık (Ar.) āşık,tutkun 392, 403, 492

'aşk (Ar.) aşırı sevgi

'a.-iñā 514

aşkar (Ar.) 1.koyu al 2.kızıl saçlı 383

'ateş (Ar.) hararet 318

'atşān (Ar.) susuz 508

aţ'im (Ar.) yemek

a.-e 335

āteş (Ar.) od,hararet,kızgınlık 47, 366

ā.-i(Akk.) 305

aţhār (Ar.) çok temiz olan 270

aţlas (Ar.) yüzü parlak kumaş

a.-ı (Akk.)205

'avālim (Ar.) dünyālar 120, 281,415, 417,

450,489, 567

'a.-den 419

'a.-de 424

a'ver (Ar.) bir gözü kör 401

'avn (Ar.) yardım 258, 461

'a.-ı(Akk.) 359

'a.-iñla 268

ay (is.) otuz günlük süre dilimi 150

ayağ (is.) ayak

a.-a 181

'ayān (Ar.) açık,belli,mejdanda 112, 177

'ayb (Ar.) kusur, hata,eksiklik

'a.-ımı 499

'ayn (Ar.) göz

'a.-ime 178

'a.-ide 538

'aynān (Ar.) gözler

'a.-ı kem bīnān 472

'ayun (Ar.) gözler 264,384

'aynı (sf.) benzer,başkası değil yine o 12,

535

'ayş (Ar.) yaşama

‘a.-ini 197
 ‘a.-e 40, 41
āyet (Ar.) Kur’ān-ı Kerim’in en küçük parçası
 ā.-idir 430
 ā.yetiyle 491
ayrı (sf.) yerleri bir olmayan 27
 a.-dır 26
az (is.) nicelik ve nitelik bakımından eksiklik 211
 az.-dır 123
‘azb (Ar.) ceza,eziyet,sıkıntı 317
‘azāb-ı şiddet-i nīrān (Ar.) cehennemini şiddetli azabı 517
‘āzim (Ar.) bir işteki engelleri yenme azmi 390
‘azīz (Ar.) sevgide üstün tutulan.Yüce 29
āzān (Ar.) kulaklar 550
azdād (Ar.) zıtlar,tezatlar
 a.1 (Akk.) 43, 275,368,
‘āza‘-yī nās insan organları
 ‘a.1 62
a‘za-yī vužu (Ar.) abdest azaları 19

B

bāb-ı luṭf lütf kapısı
 b.-iñda 589
 b.- iñdan 514
 b.-ñ 189
bād (Ar.) yel,rüzgar
 b.-1 (Akk.)45
 b.-1 harb 413

bādi (Ar.)sebepe,sebepe olunan 288
 b.-ken 41
 b.-yi hesti varoluş sebebi 494
ba‘de-zā (Ar.) ondan sonra 146, 101
bağışla-(f.)bağışlamak,affetmek 194, 452
bağla-(f.) bağlamak ,biri araya getirme,birleştirme 163, 172
baḥr (Ar.) deniz18, 40,186, 304, 351, 354, 355, 364, 563
 b.-1 (Akk.) 364
 b.-ā 354
 b.-de 319
 b.-i ‘aşkıñ 393
 b.-i ilminden 110
 b.-den 357
 b.-i irfān 186
bahār (Far.) mevsim adı 283
balğam (Ar.) vücutta farzolunan dört unsurdan biri 378
baḳ- (f.) bakmak 171, 442
bākī (Ar) 1.Tanrı 2. daimi 76, 311,364
bal (is.) bal 29
bālā (Far.)yüksek,yukarı 308
baña bana 158, 173, 177,194, 202, 204, 263, 512, 510, 521,592
bār (Far.) yük
 b.-ver 331
 bār-i ‘ışkıñ 397
bārān (Ar.) yağmur 321, 539
bārī (Ar.) yaratan 380,452
bārid (Ar.) soğuk 317
baş (is.) gövdenin üst kısmı,ser

b.-iña 7
 b.-iñi 218
başla-(f.) başlamak , 160
başka(sf.) bilinenden ayrı,diger 149,578
batn (Ar.) gizli,iç âlem 36, 319, 320,405
 b.-ı mähî 533
 b. -ı şadefden 36
bağş (Ar.) konu,mesel ,konuşulan şey
 b.-ine 325, 374
bağş (Far.) bağışlayan
 b.-añ 471
 b.-ı (Akk.)21
bağş (Ar.) dirilme,yeniden var oluş 133,
 326
bā'is (Ar.) sebep olan 40, 490
 b.-ü'l-eşyā 300
 b.-i tekvinî 114
 b.-ken 40
bā'z (Ar.) bir şeyin küçük kısmı 41, 42,
 351,365,399
 b.-ı kes 11
 b.-ısın 338
bedā (Far.) fenā,yaramaz,çirkin 85
beden (Ar.) canlı varlıkların maddi
 bölümü 104
bedihî (Ar.) besbelli,apaçık
 b.-dir 429
bedr (Ar.) dolunay
 b.-e 351, 364
 b.-ilenmiş 536
beheşt (Ar.) cennet
 b.-iñ 445

behre (Far.) pay nasip hisse
 b.-si 84
belāgat (Ar.) iyi konuşma,sözle inandırma
 yeteneği
 b.-de 313
belā (Ar.) içinden çıkılması güç durum
 b.-ya 75
belde şehir,kasaba,memleket 246
belen (Ar.) yerleşim yeri adı 246
belî (Ar.) evet 187
belî (Ar.) belāgatli
 b.-gāmı 572
ben, birinci tekil şahıs 134, 149, 156, 176,
 177, 179, 205, 218, 219, 251, 260, 263,
 269, 270, 348, 452, 509,582, 583
 b.-i, 72, 157, 208, 454, 455, 456,
 457,458, 514, 591
 b.-de 406, 509, 583
 b.-den 218
 b.-im (İye.) 265, 348, 374, 499, 521,
 584, 586, 591
 b.-veş 348,584
bende (Far.) köle
 b.-ñ 510
 b.- ñi 453
beñze- (f.)benzemek 8,10
 b.-r 331
ber-ānān (Far.) onlar üzere 519
ber-bād (Far.) kötü 397
berd (Ar.) soğuk 305, 367
ber-dār (Ar.) asılmış 396,524
berf (Ar.) kar 39,367

ber-havā (Ar.) hava gitmiş kaybolmuş 16

berī (Ar.) daha yakın olan 51

ber-işān (Far.) onlar üzere 518

bernā (Ar.) genç,delikanlı 293

berķ (Ar.) şimşek 321,485

berr (Ar.) kara toprak 358

berrā (Ar.) hayır işleyen kimse 355

berū (Ar.) salim kurtulmuş 537, 552

berū (is.) e.-den bu yana

b.-dir 541

ber-ḥayāt (Ar.) sürekli hayat ,sağ,diri 251

bes (Far.) tamamı,çoğu 90

b.-dir, 232

beşer (Ar.) insan 66, 118, 130, 310, 336, 360

b.-de 379

beṭhā (Ar.) Mekke’de iki dağ arasında bulunan dağ 456

beyāz (Ar.) siyah karşıtı,ak 179

beyān (Ar.) söyleme,bildirme 112

beyne’l-milel (Ar.) milletlerarası 593

b.-’l-ümem ümmetler arasında 459

b.-’n-nās insanlar arasında 575

beyza-yı eṣhā lezzetli yumurta 337

bezm-i elest elest meclisi

b.-iñ 434

bıraķ- (f.) bırakmak 496

bī- ‘aynā (Ar.) gözsüz 362

bī’sē’l-maṣīr cehennem 444

bī’abdihi (Ar.) kulu için 468

bī-‘aded (Ar.) sayısız 269

bī-‘āmel (Ar.) amelsiz 332

bī’izzī (Ar.) izzet,şan ,şeref 456

bī’t -temām (Ar.) tamamıyla 220

bī-ber (Far.) faydasız 332

bī-cān (Ar.) cansız 482

biç-(f.) biçmek 446

bī-dem (Ar.) zamansız 365

bī-devāme (Ar.) devāsız,çāresiz 406

bī-gümān (Ar.) şüphesiz 154

bi-hadd (Ar.) hadsiz 336

bī-havā (Ar.) havasız 364

bī-hemtā (Ar.) benzersiz 418

bī-hūde (Ar.) boşuna ,boş yere 416

bī-kes (Ar.) kimsesiz 496

bil- (f.) bilmek,öğrenmek 20,54, 61, 104, 106, 163, 431

b.-diñ 60, 101, 131

b.-diñiz 157

b.-emez 87

b.-elim 22

b.-en 439

b.-esin 212

b.-esin 78

b.-inmek 3,398,421

b.-inür 19

b.-inürse 398

b.-ir 120

b.-mek 69, 72, 107

b.-mekdir 102

b.-meyen 421

b.-mezdi 419

b.-mezseñ 96

b.-üp 420

- b.-ür 582
b.-üriz 227
b.-ürsin 263
bile (bağ.) birlikte,de,dahi 116, 481
bī-lisān (Ar.) dilsiz 262
bī-mār (Ar.) hasta
b.-iña 188
b.-ıyız 189
bi-mecd-i Hāzret-i Ahmed Hz.Ahmed'in
şan ve şerfi 456
bi-şān (Ar.) şan,şöhret 457
bī-mīşal (Ar.) eşsiz,eşi
benzeri,bulunmayan 1
biñ (is.)sayma sayısı 105, 145, 196, 249,
251, 258, 302, 314, 336, 397, 404, 443
492
bīnān (Far.) görenler 472
bī-nāzīr (Ar.) eşsiz,eşi benzeri olmayan 1
bī-pā (Ar.) ayaksız 15, 361
bī-pāyān (Ar.) sonsuz,nihayetsiz 563
bi-ḳadr-i ka'be-yi 'ulyā yüce Ka'be'nin
kıymeti 457
bir (is.) sayma sayısı,ilk sayı 2,7, 12, 24,
27, 39, 42, 46, 49, 57, 62, 66, 75, 85, 96,
99, 109, 117, 119, 124, 127, 130, 133,
152, 153, 164, 174, 179, 190, 197, 202,
208, 211, 212, 213, 222, 226, , 227,
230,252, 258, 263, 272, 277, 281, 293,
297, 303, 312,313, 322, 324, 330, 333,
340, 358, 359, 361, 365, 370, 377, 391,
400, 403, 406, 409, 416, 417, 419, 426,
428, 439, 447, 451, 454, 461, 474, 477,
479, 480, 495, 509, 511, 517, 518, 519,
520, 528, 544, 550, 556, 563, 571, 577,
582, 584, 585, 588, 591, 594
b.-le 468
b.-sin 418
b.-ligine 58
b.-birine 8, 10,43
b.-biriniñ 26, 44
b.-er 372, 470, 476, 547
biri belgisiz zamir 44, 51, 58,63, 154, 158,
330, 379,391, 409, 410
b.-inde 302
b.-ine 27,296
b.-ini 153
b.-iniñ 26
b.-isi 155,158
b.-isini 155
bīrūn (Far.) dışarı
b.-ı idrākāt 292
b.-ı(Akk.) 570
bī-şerik (Ar.) ortak koşmadan 1
bī-şümār (Far.) sayısız ,pek çok 21, 271
bi-tāb (Ar.) takatsiz 225
b.-dır 564
bī-ūzn (Ar.) kulaksız 362
bī-ḥad (Ar.) sınırsız 250, 255, 270, 386
bi-ḥāh (Far.) isteksiz 455
biḥamdi'llāh (Ar.)hamd olsun, hamd ile
503
biz (zm.)birinci çoğul şahıs 21, 22, 159,
227, 248, 448, 495, 577
b.-de 449,189

- b.-den 196, 234, 235
- b.-e 190, 226, 246, 414, 449, 501, 506, 520,523,592
- b.-i 53, 226,228, 416, 484,496, 575, 576,593
- b.-im 297, 482
- b.-imveş 297, 482
- b.-lere 495
- borç** (is.) geri verilmek üzere alını para veya bir şey
- b.-ımız 52
- boyn** (is.)boyun
- b.-ı (İye.) 556
- böyle** (sf.) böyle,böylece 96, 142, 201, 215,346, 534, 546
- bu** (sf.) yerde,zamanda ve söz zincirinde en yakın olanı gösteren söz 19, 20, 54, 55, 81, 90, 99, 106, 144, 166, 168, 169, 170, 173, 199, 204, 214,228, 232,234, 235, 236, 238, 247, 249, 252, 253, 258, 271, 278, 294, 295, 301, 313, 326, 363, 378, 379, 397, 406,408, 409, 414, 419, 420, 425, 430, 437, 451, 453, 459, 461, 483, 495,510, 512, 519, 520, 523, 561, 563, 575, 587, 589, 594
- b.-dır (zm.)99, 236, 239, 410,593
- b.-nda (zm.) 120,206,430
- b.-dan (zm.) 591
- b.-nı (zm.) 216, 346
- b.-nlara(zm.) 476
- b.-nlarda(zm.) 11
- bū'l-beşer** beşerin babası 130
- bugün** (zf.) içinde bulunulan gün 160
- bukā** (Ar.) ağlamak
- b.-dan 578
- bul-** (f.) bulmak 97
- b.-alım 248
- b.-ar 288
- b.-arın 289
- b.-dı 147
- b.-dılar 531
- b.-dum 211
- b.-ırsın 61
- b.-unmaz495
- b.-ur 140,141
- buluğ** (is.)su damlacıklarından oluşan yığınlar479
- bunca** (sf.) bu kadar 59,104
- buruc-ı emr** emrin kaleleri,emrin en üst seviyesi
- b.-e 285
- būy** (Far.) koku,misk 26, 288
- b.-ı (Akk.) 575
- b.-in 558
- b.-inā 524
- b.-inī 557
- b.-ān 558
- buyur**-(f.)buyurmak 160, 166
- b.-mışdır, 501
- būlbūl-veş** (Far.) bülübül gibi 575
- bülend** (Far.) yüce,yüksek 164
- būrr** (Ar.) buğday 485
- būrhān** (Ar.) delil,ispat 23, 476, 487
- b.-ı celil 23

b.-lar 59

büryān (Ar.) yanma 480

bütler (Ar.) putlar 168

C

cā (Far.) yer, mevki mekan 338

cāhil (Ar.) 1. Öğrenim görmemiş, okumamış. 2. Allah'ı unutmuş olan. 441, 483, 582, 585
c.-i (Akk.) 482

cām-ı ıřkıñ aşkın kadehi 534

cān (Far.) İnsan ve hayvanlarda yaşamayı sağlayan ve ölümle vücuttan ayrılan soyut varlık. 2. Yaşam, hayat. 3. Kişi, birey. 4. Sevgili, dost. 49, 177, 200, 201, 329, 481, 488, 502, 583
c.-ā 488, 582
c.-ān sevgili 577
c.-āna 576
c.-dan 73
c.-ānemiz 576

cebbār (Ar.) cebr edici, zorlayıcı 367

cebhe (Ar.) yön, vaziyet

c.-den 140
c.-sin 111
c.-sinde 138
c.-ye 140

cebīn (Ar.) alın, yüz.

c.-i Ahmede 140
c.-im 216

cedd (Ar.) dede, büyük baba 306

c.-iñ 530, 543, 546

cehennem (Ar.) azap yeri 165, 221

c.-de 457, 517

cehil (Ar.) cahillik, bilmemezlik. 261

cehīm (Ar.) cehennem 167

cehl (Ar.) cahil, bilgisiz

c.-ile 385, 416

cehrā (Ar.) açıkca belli olan, görünen 309

cehren (Ar.) Açıkta, alenen 481

celīl (Ar.) çok büyük, ulu 207

c.-eñden 410

cenān (Ar.) kalp, yürek 148

cenāḥayn (Ar.) iki kanat

c.-in 554

cennet (Ar.) uçmak, bahçe, ferah yer 122, 169, 173, 204, 211, 220, 306

c.-ü'l-me'vā 444

ceryān (Ar.) akma, gi diş, hareket 477

cevāb-ı şāfi (Ar.) şifā veren cevāp

c.-yi 202

cevāhir (Ar.) cevherler 162, 319

c.-le 287

cevf (Ar.) 1. boşluk 2. oyuk

c.-i ḥacerden 36

cevher (Ar.) maya, öz

c.-i (Akk.) 36

c.-in 78

cevv-i semā sema meydanı

c.-da 479

ceyş (Ar.) Ordu 477

cezā'-yī celde'-yī ḥad şeriatça verilen ceza 443

cezb kendine çekme

c.-i (İye.)402
cibāl (Ar.) dağlar
 c.-i (Akk.)279, 280
 c.-i ıışkılñ 545
Cibrıl (Ar.) vahiy melegi 207, 212, 215, 310,568
ciger (Ar.) ciğer,bağır 201
 c.-im 216
cihān (Ar.) dünyā,kāināt,ālem 55, 143, 171, 188, 204, 227, 257,386, 547
 c.-a 278,359,536
 c.-ārā 388
 c.-da 41, 210 293, 365, 391, 428, 439, 446, 469,585
 c.-ı (Akk.)284
 c.-ıñ, 54
cild (Ar.) kap,deri
 c.-in 339
cin (Ar.) nurdan yaratılmış varlıklar 311, 312, 462,507, 566, 569
 c.-e 56, 133, 474
cinān (Ar.) Cennetler. 128
cins (Ar.) Aynı çeşitten olmak 330
 c.-ā 341
 c.-i vāhıdden 24
cism (Ar.) beden,gövde 73,272
 c.-ā 382
 c.-i ādemden, 377
 c.-i Eyyüp, 532
 c.-i nāsda, 378
 c.-ine 127
cişm-i kalb kalbin göz yaşı

c.-e 80
cūş (Far.) coşma,kaynama
 c.-a 201
cümle (Ar.) bütün, hep 2, 16, 76, 154, 223, 242, 278, 321, 335, 431, 478, 507
 c.-den 44,256, 308
 c.-miz 240
 c.-si 8, 68,163, 172, 478
 c.-sin 498
 c.-yi 94
cünān, cünūn (Ar.) delirme 403,525
cünūd (Ar.) askerler
 c.-ıñ 478
cürm (Ar.) suç 448
 c.-e 496
 c.-im 459
cüz‘ (Ar.) parça,bölük 42,364, 365

Ç

çağırış- (f.)bağırıp,çağırışmak 164,223
çaker (Far.) kul,köle 512
çalış-(f.) çalışmak 164
çār (Far.) dört 15, 172, 275, 362
çāre (Far.) yol,yardım 87
çār-pā (Far.) dört ayak 15
çārsūy (Far.) dört taraf 342
çek-(f.) çekmek 76
 ç.-mede 542
 ç.-medim 149
 ç.-miş 80, 590
 ç.-üp 559

çesbân (Far.) lāyık,münāsip 576

çeşm (Ar.)göz 82, 265, 296, 359

ç.-ânın 112

ç.-mimiz 297

ç.-i (Akk.)362,

ç.-i (İye.)538

ç.-i hasretinden 265

çevre (is.) etraf

ç.-me 171

çık- (f.) çıkmak,ayrılmak 220

çıkar- (f.) çıkarmak 230

çihar-yārān (Far.) dört dost 473

çok (zf.) büyük aşırı olan 24, 59, 61, 70,

71, 150, 162, 177, 209, 233, 234, 239,

268, 325, 339, 360, 374, 464,482

ç.-dır, 500

çū' (Ar.) açlık,aç kalma 323

çū (Far.) gibi,çünkü,nitekim 313, 478

çün (Far.) gibi,çünkü,nitekim 3, 82, 88,

114, 115,252, 253, 267, 318, 336, 352,

399, 423, 489, 529, 564

ç.-ki, 60, 130, 239,333, 421, 447, 448,

470, 593

ç.-kim, 17, 567

D

da bağlaç 45, , 81, 86, 238, 263, 288, 313,

324, 340, 341, 349, 352, 370, 385, 392,

406, 415, 429, 454, 510, 512, 520, 521,

526, 528, 531, 550, 552, 592

da bulunma hali eki 38, 71,139, 268,306,

378, 432,520, 564,

dād (Far.) adalet,doğruluk 27

dāde-rā (Ar.) kardeş 72, 101, 232

dağla- (f.) dağlamak 201

d.-dım 216

daha (zf.) şimdiye kadart,henüz 54, 289

daḥı (bağ.esk.) de,da 7, 14,208, 357,378,

465, 510, 519

daḥilek (Ar.) yalvarmak 511

dāim (Ar.) devamlı,sürekli 66, 67,551, 564

d.-ā 193

dāmān,dāmen (Ar.) etek

d-ı afvîñla 588

d.-i luṭfîñdadır 521

dānā (Ar.) âlim,bilgili 450

dāri'n-na'īm nimet evi 98

darū (Ar.) ilaç

d.-lar 496

dā'im (Ar.) devamlı 75, 219

da'vā (Ar.) şikayetçi olarak mahkemeye

başvurma 2.mesele 422

d.-da 430

da'vet (Ar.) çağırma

d.-i (Akk.) 468

de bağlaç 9, 15, 16, 20, 29, 58, 67, 155,

190, 195, 242, 248, 265, 270, 278, 279,

290, 310, 317, 331, 337, 361, 362, 363,

369, 381, 386, 387, 451, 453, 454, 484,

487, 499, 509, 514, 518, 529, 536, 549,

551, 566, 589, 591

de bulunma hali eki 138,139,

decāce (Ar.) tavuk 337

def' (Ar.) öteye itme,savma 84, 86, 318

- d.-i cū' 335
- d.-i şerre 84
- d.-ine 87
- defter-i hikmet** hikmet defteri 281
- değil** yüklem olumsuz çekimini sağlayan kelime 12, 344, 400, 498, 522, 567
- d.-dir 260, 347
- d.-liz 447
- dehr (Ar.)** zaman, devir
- d.-e 299
- dek** (e.), değin 51, 144, 243, 282, 304, 311, 316, 414, 416, 567
- delil (Ar.)** yol gösteren, kılavuz 6, 23, 61, 70
- d.-i ma'nevî 70
- dem (Far.)** nefes, soluk, an, zaman 42, 49, 131, 142, 152, 157, 181, 230, 251, 269, 271, 365, 378, 433, 507, 544
- d.-âdem 574
- d.-de 277, 508
- dendân (Far.)** Diş tanesi. 465
- deñiz** (is.) okyanus, küçük su kütlesi 110
- d.-de 533
- deñlû** (e.) kadar 22, 266, 414, 420, 483, 514, 541
- depret (Far.)** hareket ettirmek 124
- der (Far.)** içinde 352, 497
- derd (Far.)** gam, keder 405, 406
- d.-e 188
- dergâh (Far.)** dergah, tekke 248
- d.-ı a'lâsı 513
- d.-ı luţfînda 484
- d.-ı Süleymâne 590
- d.-ı hâkda 503
- d.-i 'afvîndan 453
- d.-i afvînden 451
- d.-i luţfînda 587
- d.-i Hâk'ka 77
- d.-den 442
- d.-ine 513
- der (Far.)** içinde
- d.-i ışkında 556
- d.-i luţfînda 594
- dermân (Far.)** ilaç, derman 188, 225, 495
- ders (Ar.)** bir şeyi öğrenmek için alınan vazife 371
- derûn (Far.)** içini, kalp, gönül 315
- d.-ı halka-yı ışkına 543
- deryâ (Far.)** deniz 294, 565
- dest (Far.)** el 323
- d.-âvîz-i mürânem 589
- d.-âvizimiz 247
- d.-e 376
- d.-i ümîdim 521
- destûr (Far.)** müsaade, izin 258, 461
- devâ (Far.)** ilaç, çare 406
- devlet (Ar.)** hükümet idaresinde teşkilatlanmış siyasi topluluk 141, 471
- d.-dir 414
- devrân (Ar.)** cünya, felek, kader, talih 534
- devvân (Far.)** koşan 462
- deycûr (Ar.)** çok karanlık 523, 538
- dıraht (Far.)** ağaç
- d.-ı (İye.) 551

dīdār (Far.) yüz ,çehre

d.-ın 469

dī-de (Far.) göz

d.-sinden 539

d.-ye 376

d.-yi dūr-binime 178

d.-yi Ya‘qūb’ına 525

di- (f.) demek,söylemek 114, 128, 131, 134, 135, 143, 149,167, 171, 182, 191, 192, 199, 201,202, 203, 204, 206, 207, 210, 211, 212, 215, 218, 219, 222,223,224,332

d.-rsin 507

d.-dikde 507

d.-diler 214,159, 173, 225, 226

d.-dim 157, 208

d.-señ 123

d.-yem 54

d.-nilse 99, 589

d.-nülürse 144

d.-yü 285

diger (Far.) başka,öteki 378

d.-iñ 12

d.-den 282

dik- (f.) dikmek 281

dil (Far.) gönül 315, 406, 462

d.-i a‘dāya 349

d.-i pervāneyi 529

d.-teşne 509

d.-ḥasta-kānı 496

dil (is.) dil,organ ismi

d.-iñ 92, 124

dimāğ (Ar.) damak

d.-ımda 562

dile- (f.) dilemek,istemek

d.-miş 195

d.-r 93, 94, 95

dindān (Far.) diş

d.-eyi yāsīnile 471

d.-ın 112

dīn (Ar.) Allah’a inanma ,bağlanma 215, 253, 409

d.-i İslām’ı 301

d.-i mübīn 301

diñle- (f) dinlemek

d.! 72, 146, ,197, 221

d.-diñ 143

d.-yeni 254

dikḫat (Ar.) incelik, dakik oluş.

Ehemmiyet ve kıymet verme.298

d.-e 11

direm (Far.) akça para 2.dirhem 42

diretme- (f.) karşı koymak,direnmek

d.! 92

direht (Far.) Ağaç,şecer 331,493

dīrūz (Far.) geçen gün 257

divibed (Far) kötü şeytan 437

dost (Far.) sevilen insan, yār 45

d.-ları 44

dök-(f.) bir yerden bir yere aktarmak 539

dönder-(f.) döndermek ,çevirmek 74

döşek (is.) yatak 203

duā‘ (Ar.) dua 252

d.-ı pāki 307

dū-çār (Far.) yakalanmış, çatmış 528

durur -dır,-dir bildirme eki 57, 252

dū-şāb (Far.) üzüm hurma pekmezi 28, 342

d.-ı turş-ı güreden 28

dūzaḥ (Far.) cehennem

d.-da 225, 520

d.-dan 230

dū (Far.) iki 188, 210, 227, 281, 294, 368, 397, 441, 442, 452, 463, 523, 594
d.-çeşmiñ 465

dügün (is.) eğlence, tören 160

dünyā (Ar.) dünyā, ālem 292, 331, 389, 390, 523

d.-da, 47, 247, 288, 297, 387, 409, 470, 591

d.-yı 281, 445

dürr (Ar.) inci 2.320, 574

d.-efşān 573

d.-i (Akk.) 36, 471

dürlü (sf.) türlü, çeşitli 27

dürūd (Far.) dua 271

dürüst (Far.) doğru, düzgün 45

düsened (Far.) iki dayanak 58

düş- (f.) düşmek 161

d.-kten 541

d.-en 64

d.-er 66, 118

düşmen (Far.) düşman, yağı 44, 45

düşvār (Far.) güç, zor 356

E

eb (Ar.) baba, ata 241

ebed (Ar.) sonu olmayan 57, 417, 488

ebī (Ar.) baba, peder 136

ebkā (Ar.) ağlamak 265

ebkem (Ar.) söz söylemeye müktedir
olmayan 401

ebbras (Ar.) baras hastalığına tutulan yani
vucūdunda yer yer beyaz lekeler
bulunan adam
e.-la 401

ebr (Far.) bulut

e.-den 321

ebvāb (Ar.) kapılar 169, 283

ebḥār (Ar.) ağzı nefesi fena kokan adam
522

ebyāḍ (Ar.) bembeyaz 383

ecdād (Ar.) ata, dede

e.-ımız 241

echel (Ar.) daha cāhil

e.-ānem 260

e.-iyem 260

eczā (Ar.) parçalar, kısımlar 275

edā (Ar.) yerine getirme 549

ednā (Ar.) daha aşağı 441

edviye (Ar.) ilaçlar

e.-i eşfā 404

e.-i lütfinādan 405

edyān (Ar.) dinler 409

e.-ı (Akk.) 301

efā (Ar.) fenā tabiatlı adam 306

e.-da 320

efā' (Ar.) işler ,ameller

e.-inden 450

efzāl (Ar.) daha faziletli 127, 128

efendi (Yun.) saygı hitabı

e.-m 568

efgān (Far.) ızdırap içinde haykırma 494

eflāk (Ar.) semālar,felekler 280

e.-ı (Akk.) 276

efdāl (Ar.) daha faziletli 270

efkār (Ar.) düşünceler 387

efşahı'l-kavlā fasih sözlü 261

efsūs (Far.) yazık,eyvāh 332, 439

efşā' (Ar.) sünnetli gibi olan çocuk(bir tür hastalık) 401

efvāc (Ar.) bölükler

e.-ı mahrūmān 511

eger (Far.) eğer, şayet 47, 85, 96, 318, 377, 532, 587

egerçi (Far.) her ne kadar olsa da 322, 335, 343,344

eḥcār (Ar.) taşlar

e.-ı ravẓān 472

e.-iden 37

ehl-i beyt Hz. Muhammed'in aile ehli

e.-im 217

ehl-i cennet cennet ehli 122

ehl-i dūnyā dūnyā ehli 335

ehl (Ar.) sāhip,mālik

e.-ide 503

ehvā (Ar.) arzular,istekler 403

eḥsen-i takvīm güzel suretli yaratılış 375

ekl (Ar.) bir şey yemek 358, 363

ekrem (Ar.) pek cömert,eli açık 459

ekşeri (Ar.) eksere mensup, çok defa 365

ekta' (Ar.) erkek için kusur 401

ekvān (Ar.) varlıklar, âlemler 182

e.-ı (Akk.) 83

eḳvā (Ar.) en güçlü 347

eḳvāl (Ar.) sözler 325, 374

el (is.) vucut azası 76, 78, 163, 165, 172, 509, 512, 529

e.-den 118

e.-ini 230

elbet (Ar.) kat'i olarak,mutlaka 118, 441

elf (Ar.) bin[sayı] 439

alın (is).alın

a.-ına 137

elsine (Ar.) diller 409

eltāf (Ar.) iyilikler,iyi ameller 410

elvān (Ar.) renkler 319, 328

e.-ā 398

emān (Ar.) eminlik165, 223,499

emānet (Ar.) emniyet edilen kimseye

bırakılan şey

e.-iñ 435

embāz (Far.) orak,arkadaş ,sevgili 418

emced (Ar.) çok şeref

e.-ī 103

emīn (Ar.) güvenilir 215,230

emr (Ar.) iş buyurma

e.-e 310

e.-i hikmetdir 390

e.-iñde 89

emṭār (Ar.) yağmurlar

- e.-ı (Akk.) 322
e.-ıdan 321
emvāl (Ar.) mülkler
e.-i 386
enbiyā (Ar.) müstakil şeriat sahibi olmayan
peygamberler 220,299, 302, 425, 492
e.-a 470
Ene'l-ḥaḳ Hallac-ı Mansur'a ait "Ben
Allah'ım" anlamında söz 524
enfe (Ar.) burun 376
engüştān (Far.) dikiş yüksüğü 477
envā' (Ar.) çeşit 337
enḥaf (Ar.) zayıf 382
erāzı (Ar.) arazi
e.-yı 352
erkān (Ar.) esaslar
e.-ım 172
ervāḥ (Ar.) canlar, hayatın cevherleri
e.-ı kudsī 493
e.-den 399
e.-ı (Akk.) 433
e.-ımız 252
e.-ın 546
e.-ide 431, 432
erḥam (Ar.) daha rahīm,daha çok
bağışlayan
e.-sin 506
erkān (Ar.) rükunlar,esaslar 549
erzāk (Ar.) yiyecek ,içecek
e.-ile 334
es'ad (Ar.) pek saīd,en mutlu 407
eşamm (Ar.) sesi çıkmayan 401
eşer (Ar.) nişan ,iz ,alāmet 59, 130, 370
eşmar (Ar.) meyveler
e.-ı 286,330
e.-ı dıraḥtānda 561
esmen (Ar.) mallar, paralar 382
esmer (Ar.) buğday renkli, karayağız 383
eşḳāl-i nās insanların en çirkini ,kabası,can
sıkıcısı
e.-ı 542
eşḳāl (Ar.) ağır şeyler
e.-e 351
esrā (Ar.) seri, çabuk 468
esved (Ar.) siyah,kara 384
e.-e 384
eşcār (Ar.) ağaçlar485
e.-ı (Akk.) 262
e.-ı bī-bārīn 584
e.-iñ 329, 330
eşfakı'l-insān insanların şefkatlisi 509
eşḡāl (Ar.) işler,güçler
e.-ine 30
eşhel (Ar.) koyun gözlü, ela gözlü ,401
eşkā (Ar.) haydut 407
eşyā (Ar.) nesneler,mevcut olan şeyler 553,
565
e.-da 296, 350
e.-ı 366
eşyā'-i bī-rūhān (Ar.) ruhsuz eşyalar 553
et- (f.) etmek 357
eṭfāl (Ar.) çocuklar 400
eṭḡā (Ar.) günah işlemekten çok çekinen
440

eṭvāl (Ar.) Tavırlar,davranışlar 382

evṣāf (Ar.) vasıflar

e.-ın 569

evāmīr (Ar.) emirler

e.-le (Ar.) 441

evce (Ar.) bir şeyin yüksek noktası 554

ev (is.) ev

e.-ime 152

evlād (Ar.) çocuklar

e.-iña 137

evliyā (Ar.) Allah(c.c.)'a daha yakın

bulunan 425

evkāt (Ar.) zamanlar,çağlar

e.-ı (Akk.) 429

e.-ın 567

evrād-ı ırışk aşkın zikirleri

e.-iñ 552

evṣāf (Ar.) vasıflar,özellik

e.-ina 567

evṣatü'l-kāme (Ar.) orta boyly 382

evtād (Ar.) tahta demir kazıklar 279

evtān (Ar.) memleketler

e.-ıdır 246

e.-ımız 243

evvel (Ar.) önce, ilk 418

e.-en öncelikle 73

evvalā (Ar.) öncelikle 134

ey (ünl.) nidā için ve nidāya cevap için

kullanılır. 5, 6, 7, 20, 50, 61, 92, 96, 100,

104, 125, 129, 145, 150, 183, 184, 185,

186, 187, 188, 189, 199, 202, 207, 215,

217, 218, 229, 237, 249, 253, 261, 296,

324, 364, 408, 449, 450, 452, 457, 459,

463, 466, 467, 481, 488, 489, 490, 491,

493, 499, 509, 510, 512, 570, 577, 580,

581, 583, 584, 592

eyā (a.f.n) ey, hey manasında nidā edatıdır

159, 184, 262, , 256, 264, 272,293, 297,

315, 375, 380, 381, 404, , 407, 496, 511,

513,514,581

eyle- (f.) yapmak,etmek 69, 89,106, 197,

326, 421, 456

e.-di 4, 231, 301, 478

e.-dikde 531

e.-diler 158

e.-dim 266

e.-diñ 273, 279, 277, 280, 285, 299,

319, 329, 386, 398, 413,426, 431

e.-me 458, 459, 593

e.-mek 486

e.-mez 88, 486

e.-miş 62, 112 ,307, 395, 397, 524,

526, 529

e.-mişdi 479

e.-mişdir 298, 305

e.-mişsin 324, 357

e.-r, 13, 28, 31, 37, 40, 83, 122, 133,

137, 165, 207, 259, 286, 296, 317, 320,

331, 366, 367, 387, 392, 438, 460, 500,

554, 578

e.-rem 134

e.-rim 258, 461

e.-rin 406

e.-se 141

e.-sen 123, 263
 e.-sün 208,210, 245, 472
 e.-sünler 433
 e.-ye98,259, 516
 e.-yem 209
 e.-yen 105, 262, 272, 333, 349, 375,
 381, 422, 535, 574
 e.-yince 482, 553
 e.-yüp 350, 431, 435, 542, 554
 e.-yür 560,562
eyyām (Ar.) günler 283
 e.-ı (Akk.) 19
Eyyüb-i zaḥmğirā yaralı Eyyüp peygamber
 395
ez (Far.) de,dan manasına gelir 221, 324,
 379, 502
 e.-dil 504
 e.-gürüh 512
 e.-kürsine 510
ezhār (Ar.) çiçekler
 e.-a 288, 328
ezkā zeki,hâlis,lekesiz 270
ezmān (Ar.) vakitler 506
ezel (Ar.) başlangıcı olmayan,geçmiş
 zamanlar 419
 e.-den 57, 417, 488
ezrak (Ar.) mavi gök renkli 384

F

fahr (Ar.) övgü,medh
 f.-i dīn 215
 f.-ı cihān 143,184

f.-ı rūsūl 129
 f.-ı ‘ālem 300,308
 f.-i cihān 180
fakaṭ (Ar.) yalnız,ancak, lākin 316, 358,
 501,502
fakir (Ar.) zengin olmayan 386
fānī (Ar.) gelip geçici
 f.-leri 206
farḳ (Ar.) ayrılık ,başkalık 12
fāsīḳ (Ar.) günāh işleyen 390, 440
Fāṭır (Ar.) yaratıcı,yaratan 381
Fātiḥa 1.başlangıç 2. Kurān-ı Kerīm’in
 birinci süresi 253
faẓl (Ar.) iyilik,fazilet
 f.-den 404
 f.-ı Mennān 189
 f.-ı ‘adlıñden 372,547
fā‘il-i muḥtār isteklerin sahibi
 f.-dır 92
fezā’ (Ar.) ucu bucağı bulunmayan boşluk
 f.-yı ḥaşrı 497
feh̄m (Ar.) anlayış,idrak 7, 293
 f.-ān 585
 f.-e 84
 f.-i ḳadriñden 585
 f.-inde 568, 581
felāḥāt (Ar.) kurtuluş
 f.-iyle 544
 f.-tle 352
femm (Ar.) ağız 320
 f.-i naḥilden 562

f.-i Ferhād 527
fenn (Ar.) sınıf,tabaka,türlü 374
 f.-ā 345
ferd (Ar.) yalnız tek olan şey 417
 f.-ā 257
Ferhād (Far.) Şirin'in aşkı 397
ferhān (Ar.) sevinçli,neşeli 170
feryād (Far.) yardım istemek için çıkarılan
 yüksek ses 224
 f.-res 511
ferzend (Far.) oğul,çocuk
 f.-iñ 173
feşāhāt (Ar.) güzel söz söyleme
 f.-den 263
Fettār (Ar.) Allahın sıfatlarından
 F.-ā 365
feth (Ar.) zafer kazanmak 425
Fettāh (Ar.) zafer kazanan Allahın
 sıfatlarından 425
fevāid (Ar.) faydalar 21
fevākih (Ar.) meyvalar,yemişler
 f.-le 333
fevc (Ar.) bölük,takım,cemaat 432
fevk-ı nār ateşin üst tarafı
 f.ide 480
fevt (Ar.) kaybetme 48
feyz (Ar.) ilim irfan 2.bolluk,fazlalık
 f.-i 434
 f.-i 'ışkıñla 572
 f.-i tecelliñe 492
 f.-i (İye.) 434
 f.-i 'ışkıñdır 576

f.-i 'ışkıñla 574
 f.-i tecelliñi 433
fitrī (Ar.) tabiî yaratılıştaki 403
fısk (Ar.) hak yolundan çıkma 439
fi'l (Ar.) iş,vazife
 f.-e 62
 f.-i (Akk.) 64
fıkr (Ar.) düşünce
 f.-iñ 533
filik (Far.) ipek tüy(keçi tüyü)347
firāş (Ar.) yatak,döşek
 f.-ı atlasa 174
 f.-ı cennete 176
fu'ād-ı 'aşık aşkın gönlü
 f.-a 349
fuşul (Ar.) fāsıla 283
fülk-i kıl kile kayığı
 f.-im 268
fürū'āt (Ar.) bir aslın neticesi
 f.-iñ 489

G,Ğ

Ğaffār (Ar.) bağışlayıcı 192, 458,459
ğāfil (Ar.) dalgınlık,habersiz 6,346, 402,
 422, 439,582
 ğ.-iñ 440
ğafūr (Ar.) bağışlayıcı 453
gāh (Far.) arasıra bazı 373, 493
ğālib (Ar.) kazanan 348,379
 ğ.-dir 438
gam (Ar.) tasa, keder
 ğ.-dır 521

- ğ.-lular 170
- ğam (Ar.)** ğam,keder
- ğ.-ma 161
- ğanī (Ar.)** zengin 17, 131, 191, 208, 254,510
- ğarb (Ar.)** batı 284
- ğarıyķ-ı yemm** denizde boğulan
- ğ.-i 522
- ğarīķ-ı lūcce-yi iṣyān** isyan denizinde boğulan 521
- ğarķ (Ar.)** boğulma 176, 180
- garaż (Ar.)** hedef gāye 420
- gāvān (Far.)** öküz 543, 544
- gāvı (Far.)** sığır 352
- ğavğa (Far.)** düşmanca davranış 416
- ğavş (Ar.)** yardım,muavenet,2.Allah'ın velī kulları için kullanılır. 81
- ğayb (Ar.)** bilinmeyen 499,504
- ğayet (Ar.)** nihāyet 9, 29
- ğayr (Ar.)** başka 329, 368
- ğ.-ı (Akk.) 301, 570, 577
- ğ.-dır 26
- ğays (Ar.)** yağmur 320, 573
- ğ.-ı nīsān 32
- ğayet (Ar.)** nihāyet ,uç,son 132
- ğazā (Ar.)** savaş
- ğ.-da 477
- ğazal (Ar.)** ceylan 2.güzel göz
- ğ.-iñ 350
- ğā'ib (Ar.)** yok olan kayıp 179
- geç-(f.)** geçmek
- g.-di 147
- g.-dikde 176
- g.-meden 211
- g.-üp 73
- gedā (Far.)** köle, hizmetçi
- g.-dan 270
- g.-ya 238
- gel-** (f.) gelmek 72, 76, 90, 226
- g.-di 129, 161, 201, 215, 278
- g.-dik 159
- g.-dim 213
- g.-diñ 184
- g.-diñiz 157
- g.-e 136
- g.-elim 22
- g.-miş 481
- g.-mişler 394
- g.-üp 198
- g.-üpdır 302
- g.-ür 316,343
- gendüm-rū** buğday benizli 383
- ger (Far.)** eğer,fakat 13, 46, 49, 50, 66, 86, 99, 100, 101, 144, 145, 257, 379, 415, 429, 443, 497, 500, 543, 544, 552, 587
- gerçi (Far.)** her ne kadarsa 11, 21, 70, 80, 260, 314, 324, 325, 374, 430, 438, 462, 500
- gerdendār (Far.)** boyun eğen 546
- gerdengüşt (Far.)** boyun eğmek 544
- gerdenbest-i tavķ** boyuna takılan gerdan 552
- gerdendād (Far.)** boyun vermek 543

gerek (is.) bir şeyin yapılabilmesi için

lüzüm 257

g.-dir 446

germ (Far.) sıcak 39

g.-i 528

g.-i semender 37

germā (Far.) sıcak 353

getür- (f.) getirmek 174, 214

geysū (is.) giysi, elbise

g.-siniñ 113

g.-yı sümbül 558

gez-(f.) gezmek 83

gice (is.) gece 50, 52, 123, 168, 169, 170

gibi (e.) benzer, 149, 582

git- (f.) 82, 205, 316

g.-di 335

g.(d)-esin 73

gir- (f.) girmek 223

g.-dim 213

g.-eyim 222

g.-iş 77

g.-meden 33

giriŧtār (Far.) tutulmuş

giriŧtār-ı ħayali tutulmuş hayali 526

girū (is.) geri 93

giryān (Far.) ağlayan 564

git- (f.) gitmek 148

giy- (f.) giymek 205

ġiyāh (Far.) bitki 24

gök gökyüzü 23, 151, 294

g.-den 46, 322

g.-.(g)ü 56

g.(g)-i (Akk.) 95

göñül (is.) insanın içi, kalbi 129

gör- (f.) görmek 28, 35, 60

g.-di 130

g.-dikde 557

g.-dim 151, 153, 191

g.-elden 540, 546

g.-emezdi 48, 64

g.-esin 78

g.-eyim 222

g.-icek 224

g.-ince 30, 555

g.-indi 178

g.-inüp 177

g.-irdin 50

g.-mesünler 194

g.-meye 503

g.-mez 34, 297

g.-miş 108, 536

göster- (f.) göstermek 350

göz göz

g.-iñi 212

g.-ler 219

g.-ün 60

ġubār (Far.) toz, toprak

ġ.-ı (Akk.) 129

ġ.-ı dergehiñ 472

gūn (Far.) renk

g.-ā 330

gūş (Far.) kulak 362

g.-e 376

gūyā (Far.) sanki 18, 371

gürüh (Far.) cemaat, topluluk

g.-ı Enbiyāya 308

g.-ı evliyāyı 299

g.-ı nāzimānıñ 260

g.-ı ʿāşıkāne 551

g.-ı ʿāşıkānıñ 549

g.-ı ʿāşıkāndan 433

g.-ı ʿāşıkāndır 434

g.-ı vāşifānıñ 571

gufrān (Ar.) affetme

g.-ıdır 193

gulām (Ar.) genç 100, 145

gute-ḥʿār (Far.) suya dalan 393

göl (Far.) çiçek 104

g.-i ḥandān 556

g.-istān-ı ʿışkıñ 548

g.-istān-ı cemālin 464

g.-ruḥlarınıñ 559

g.-şen-ī gülḥān 523

g.-şen-i naʿtında 575

gün (is.) gün 208, 276

g.-de 509, 518, 519

günāh (Far.) Allah (c.c.)'ın emirlerine

aykırı olarak görülen iş

g.-ı 105

g.-kārı 452

gündüz (is.) aydınlık, gecenin zıddı 52, 123

güneş (is.) güneş 110

güşāde (Far.) açolmuş, açık, ferah, şen 323

güzer (Far.) geçme, geçiş 2. geçen, geçici 83

H H H

hā (ünl.) dikkati çekmek için kullanılan bir söz 446

ḥvāb (Far.) uyku, rüya 50

ḥaber (Ar.) ağızdan ağıza nakledilen söz. 166

ḥabīb (Ar.) sevgili seven dost 159, 218, 228, 467

ḥ.-ā 565460

ḥ.-i kibriyā 146, 159

ḥ.-i Ḥazret-i Haḳdır 115

ḥ.-imdir 131

ḥ.-iñ 459

ḥ.-iñ 164

ḥ.-iñe 262, 270, 452

ḥ.-e 181

ḥabībe'l-lāh (Ar.) Allah'ın sevgilisi 590

ḥablū'l-metīn-i ʿışk İslām dini aşkı

ḥ.-iña, 542

ḥacc (Ar.) İslāmın şartlarından 290

ḥacer (Ar.) taş 319, 481

ḥacet (Ar.) ihtiyaç 430, 486

ḥadd (Ar.) şeriatça verilen ceza 411

ḥadd (Ar.) sınır derece

h.-imdir değer 586

ḥāk (Far.) Toprak 28, 278, 333, 427

ḥ.-ı tıreden 28

ḥ.-i 275, 276

ḥ.-den 8

ḥ.-ni 107

ḥaḳ (Ar.) hak, hukuk 30, 99

Hak (Ar.) Yaratıcı,Allah 20,,45, 116,

160,166, 218, 245, 326,445, 474, 479,
480, 501, 514, 517,

H.-dan 195

H.-sın 228

Hak (Ar.)Yaratıcı,Allah51, 68,69, 77, 311

H.-in 500

Hak-ı izzet-i esmā, isimlerin şeref hakkı

454

hakında (Ar.) dāir ,ilgili 114, 325,

374,474

hakim (Ar.) hüküm veren 292, 388

halāvet (Ar.) tatlılık şirinlik 527

halık (Ar.) yaratan,yaratıcı 375

hāl (Ar.) durum,vaziyet

h.-i 403, 428, 455

h.-i ışıkla 432

h.-i bed 442

h.-ile 391

h.-imiz 500

h.-in 96

h.-ini 221, 222

hāl (Ar.) durum,vaziyet 392, 429

h.-i (İye.)322

hālā (Ar.) şimdi,henüz 296,561

halīm (Ar.) yumuşak huylu. Hoş muamele yapan. 192

halil (Ar.) samimi dost. Sādık dost. 207

halip (Ar.) süt,tane süt 337

Hallāk (Ar.) yaratıcı 56,91

halk (Ar.) yaratmak.

h.-ı (Akk.) 431

h.-in 361

hālayık (Ar.) yaratıklar,insanlar 490

hālīk (Ar.) yoktan yaratan. Yaratıcı. Allah

(C.C.) 418, 420, 439, 489

h.-ı (Akk.) 54

h.-ı yektā 418

halife (Ar.) yardımcı,birbirinin yerine

geçen

h.-in 473

halil (Ar.) samimi dost. Sādık dost 61, 303,

305, 530

Hallāk (Ar.) yaratıcı 103, 273

halk (Ar.) yaratmak,yoktan var etme 3, 5,

9, 20, 28, 35, 36, 39, 40, 49, 56, 62, 91,

103,130, 200, 272, 273, 277, 300, 312,

318, 324, 335, 357, 360, 364, 365, 366,

367, 399, 420, 426,489, 490

h.-ı (İye.) 399

h.-a 187, 275, 288, 298, 328, 337, 339,

340, 341, 364, 432, 557

h.-ı (Akk.)16, 41, 46, 93, 334, 489

h.-ı halk 40

h.-in 42,257,273, 289,322, 324,429

hamd (Ar.) övgü 234,265, 269

h.-i (İye.) 425

Hamdülillāh Allah için övgü 250

Hamid-i Şanidir İkinci Abdulhamit 244

haml (Ar.) bölüm 150

hāme (Far.) yontulmuş kalem. 266,314

h.-m 265

hāmle (Ar.) gebe 148

hamse (Ar.) beş

h-yi erkān 549
ḥandān (Far.) gülen,gülücü,mesrūr. 170
ḥane-yi ḡurbet gurbet hanesi,yeri 495
 ḥ.-de
ḥān-ı luṭf lutfunun hazinesi ,kaynağı
 ḥ.-ından 336
Ḥannān (Ar.) çok acıyan,çok acıyıcı
 339,470
ḥāric (Ar.) dış
 ḥ.-i ta'dādū iḥṣādır 485
ḥarf (Ar.) alfabeyi meydana getiren
 işaretlerden herbiri 99, 293
ḥarr (Ar.) sıcaklık,sıcak 317
ḥarīr (Ar.) ipek 205, 347
 ḥ.-den 203
 ḥ.-i (Akk.)33
ḥās (Far.) otkırıntısı ,çer çöp 31
ḥāsıl (Ar.) olmuş,ortaya konmuş
ḥāşıl (Ar.) sonuç,sonucunda 156,196, 345,
 404,450
ḥasret (Ar.) ayrılık,üzüntü,keder
 ḥ.-dir 523
 ḥ.-iñle 539
 ḥ.-le 538
Ḥassān (Ar.) şair ismi ,kaside şairi 571
Ḥasta (Far.) hasta,rahatsız
 ḥ.-yız 495
hāşıl (Ar.) peyda olan çıkan,üreyen 584
haşr (Ar.) mahsus kılma 567
ḥāşıl-ı kelām (Ar.) son olarak,sonuç 239
ḥasf (Ar.) 1.Ay tutulması. 2.Işığı
 sönmek.105

ḥāsir (Ar.) haser,ziyana uğrayan 441
ḥaş (Ar.) özel,mahsus 469
ḥaşlet (Ar.) huy,ahlāk,yaradılıştan olan
 tabiat.470
ḥasta (Ar.) hasta,rahatsız 495
 ḥ.-ya 406
ḥāşā (Ar.) asla,katiyyen,Allah göstermesin
 312
ḥaşr (Ar.) dirilme,yeniden yaratılış 144,
 238
 ḥ.-da 459
 ḥ.-e 51, 144, 243, 282, 304, 311, 316,
 414, 416,567
 ḥ.-ı (Akk.) 326
ḥaṭā (Ar.) kusur ,yanlış,yanılma 588
ḥattā (Ar.) bundan başka,dahi,bile 310
ḥaṭā (Ar.) yalnis,yalnislık,günah
 ḥ.-dır 448
 ḥ.-yı 105
ḥaṭar (Ar.) tehlike, uçurum, emniyetsizlik,
 korku 46
ḥatimi'l-mevlid mevilin bitirilişi
 ḥ.-i 233
ḥatm-i vaşf vasfın mührü
 ḥ.-iñ 565
ḥatmü'l-enbiyā nebilerin sonuncusu
 301,491
ḥatun (Ar.Far.) kadın 156
ḥavāric (Ar.) 1.Asiler, zorbalar. 2.Hariçte
 kalanlar.413
 ḥ.-de 416
havā (Ar.) hava 275, 364, 427

ḥavāṣṣ (Ar.) muhterem,saygın

ḥ.-ı (İye.) 287,289

ḥavf (Ar.) korku, korkutmak. 323

ḥayāl-i zūlf-i sümbül sümbül kokulu

saçının hayāli 524

hayat-ı âlem âlemin hayâtı 318

h.-i âlemin hayâtı 318

hayr (Ar.) Şer olmayan, iyilik olan84

ḥayr (Ar.) hayır, iyilik.

ḥ.-e 438

ḥ.-ı (İye.) 242

ḥ.-u'l-beşer 166

ḥ.-u'l-enām 195

ḥ.-ü'l-ümem 135

ḥayt (Ar.) İki şeyi birbirine bağlayan 282

ḥayfā (Ar.) heyhāt,vah 332

ḥayrān (Ar.) şaşmış,şaşa kalmış,çok tutkun

310, 492

ḥ.-ı (Akk.) 559

ḥayret (Ar.) şaşma,şaşakalma,ne

yapacağını bilememe 303

ḥayvān (Ar.) hayvan 358, 542

ḥ.āt 351,355

ḥ.-âtı 353

ḥ.-ı ḥaḳ 30

ḥ.-iñ 14

ḥayāt (Ar.) dirilik,canlılık 288,364

ḥayy (Ar.) hayat veren

ḥ.-e 32

ḥ.-ı 35,327

ḥ.-dan 35, 327

ḥazān (Far.) sonbahar

ḥ.-ı 283

Ḥazret (Ar.) Saygı bildirme ünvanı 228,

244, 256, 307, 310,455, 459, 469

Ḥ.-i Yunus 393

Ḥ.-i Deyyān 467

Ḥ.-i Qur'ānı 311

Ḥ.-i Raḥmān 530

Ḥ.-i Kur'an 569

Ḥ.-i subḥān 568

ḥā'il (Ar.) iki şey arasında veya bir şey

önünde perde olan 80,178,261

ḥā'in (Ar.) hıyānet eden

h.-leri 421

hediyye (Ar.) bağış 590

hefte (Far.) hafta,yedi sayısı 19

hele, 298, 310, 330, 336,400, 402, 403,
434, 552, 556, 558

ḥelvā (Ar.) tatlı 342,343,346

hem (Far.) bağlaç , bir kimseyi uyarmak

,bir şeyi açıklmak veya anlamı

güçlendirmek için “özelliklezāten.bir de

şurası da ,var ki” anlamlarında

kullanılan bir söz. 20, 48, 107, 128,

136, 153, 161, 165, 168, 177, 214, 221,

238, 243, 249, 271, 285, 286, 319, 327,

331, 355, 376, 380, 424, 455, 462,519

hemān (Far.) çabucak 124, 152, 154,

161, 171, 179, 211, 223, 379, 405, 418,

452, 463

hemāre (Ar.) dāima,her zaman 437,535

heme (Far.) cümle ,hep 405, 424, 493

hemîn (Ar.) aynı zamanda ,aynı,bir 142,
230, 253

hemîşe (Far.) dâima,her vakit,ger zaman
437,520

hemmi (Ar.) gam,keder 148

hemvâre (Far.) düz yer bir çırpıda,uygun
olan yer 436

hep (Far.) bütün,tam olarak 19, 104, 170,
182, 178, 203,219, 220, 345, 489, 497,
518, 523

her (Far.) hep,bütün 18, 26, 27, 53, 62,
70, 75, 89, 91, 107, 196, 251, 257, 269,
270, 271, 290, 302, 303, 308, 324, 330,
338, 391, 409, 412, 426, 443, 488, 563,
580

her biri (zm.) ayrı ayrı hepsi 571

h.-n 24

h.-ne 27

h.-ni 153,

herîf (Far.) herif 10

herkes (Far.) her kişi

h.-e 6, 107

h.-i (Akk.) 91, 94

heva (Ar.) istek,arzu,sevgi 279

hezâr-ı Gülşen-i Furkân, Kur'anın bülbülü
466

hezerân (Far.) binlerce 265,392,504

hıdmet (Ar:) hizmet 73, 134, 353, 544

h.-im 267

h.-i (Akk.) 65

hılkat (Ar.) yaratılış,huy,tabiat 116

h.-inde 12

hırâm (Far.) 1.Sallanma, naz ve eda ile
yürüme. 102

hıfz (Ar.) Saklama,ezberleme 455, 456,
479, 480,502

h.-ında 415

hılm (Ar.) yumuşaklık,insanın tabiatına
uygun olan yavaşlık

h.-i 543

hırmân (Ar.) mahrumluluk 501

hısâb (Ar.) hesap 277

hıynâ (Ar.) zaman 271

Hızır, (Ar.) kul sıkıldığı zaman imdadına
yetişmekle meşhûr peygamber 492

hicâb (Ar.) utanma ,sıkılma 80

hîn-i zıkr zikir vakti

h.-inde 402

hicrân (Ar.) Ayrılık 559

hiç (Far:) hiçbir, hiç,yok 10, 12, 43, , 68,
108,289, 358, 419, 439, 508,516, 544,
582

hikmet (Ar.) hakîmlık,sebeup 325, 333,
363,374, 400, 403

h.-dir 401, 402

h.-iñ 320, 367, 400, 408

h.-den 292, 294

h.-ne 289

himmet (Ar.) gayret etmek,çalışmak

h.-iñdir 586

hitâb (Ar.) sunmak 131

hoca (Far.) 1. Müslümanlıkta din görevlisi.

2.Öğretmen. 3.Büyük zat.50

horus (Far.) horoz 550

hoş (Fr.) güzel, iyi, tatlı 3, 5, 111, 157,

184, 326

hoş-bū (Far.) güzel kokulu 350

h.-lar 328

hoşgi (Far.) güzel 33

h.-giden 33

hū (Ar.) Tanrı 42

hūb (Far.) Hoş, güzel, iyi. 14

hubūbāt (Ar.) taneler. tohumlar, taneli

bitkiler, tahıl

h.-ı 326

hubūb (Ar.) taneler

h.-in 333

Hudā (Far.) Allah 1, 15, 40, , 49, 52, 85,

115, 155, 232, 240, 242, 243, 278, 295,

336, 372, 412, 418, 431, 456, 502, 504

H.-'dan 518, 570

H.-nın 463

H.-ā 266, 278, 295, 336, 372, 431

H.-yı 101

H.-ı zū'l-celāl 1

huḫūḫ (Ar.) hak 2. hakakatler 3. kanunların

vediği haklar.

h.-ını 431

huḫūḫ-ı enbiyā nebileri hukuku 411

h.-yı

hulḫ (Ar.) 1. Ruh, tabiyat. Seciyye

h.-ı (İye.) 116

h.-ı cemīlīn 569

h.-ın 116

hullān (Ar.) sadık dostlar 241

hulūṣ (Ar.) hālīsāne ,safça

h.-āne 445

hūmkeṣṭe (Far.) kubbe 555

hūn (Ar.) kan

h.-ı 42

Hūrī (Far.) cennet kadını 171, 464

H.-lere 162

hūrşīd (Far.) Güneş 287

husūf (Ar.) 1. Ay tutulması. 2. Bir şeyin

nurunun, ışığının gitmesi. 373

huşūṣ (Ar.) Konu madde.

h.-ā 300, 303, 308, 311, 582

h.-da 54

huşūl (Ar.) hasıl olma

h.-a 343

hūṣ (Ar.) akıl, fikir 119

hū-ṣān (Ar.) akıllı, fikirli 476

huṭbe (Ar.) hutbe

h.-n 551

huṣūr (Ar.) kat, mevki

h.-ında 482

hūbāb (Ar.) su kabarcığı

h.-ıyla 540

huccet-i ṣaḫṣān senet, vesika, delil

hūnsā (Ar.) çift cinsiyetli 399

hūkm, (Ar.) Karar, yargı 296, 299

h.-i (İye.) 88

h.-i naṣṣı 505

h.-in 368

h.-inde 506

h.-inden 404

hūkūm-dār hüküm veren 368

hülle (Ar.) cennet elbisesi 214

hümām (Ar.) himmetli,azimli 5, 150, 181, 198
hürmet (Ar.) saygı 167, 518
 h.-ine 459
hüsn (Ar.) güzellik 14,381
 h.-de 13
 h.-ā 381
hüsrān (Ar.) zarar,ziyan 503,505

I

‘ışk, (Ar.)Aşk,sevgi 201
 ‘1.-iñ 397, 402, 540,552, 553
 ‘1.-iñdan 534
 ‘1.-iñdandır 579
 ‘1.-iñdır 575

İ

i-, (f.) -i mek fiili 2, 47, 65, 67, 101, 175, 182, 192, 198, 200, 249, 279, 291, 309, 341, 354, 374,377, 435, 478
 i.-diñ 160, 417
ibādāt (Ar.) tapma,tapınma
 i.-iñde 422
ibdā (Ar.) yoktan ortayakoyma,icād 302
‘ibret (Ar.) kötü bir huydan alınan ders
 ‘i .-e 69, 296, 359
ibğa (Ar.) sonlandırma 438
ibkā (Ar.) ağlatma 264
ibkā (Ar.) bāki,dāim,devamlı 364,
 i.ya 416
İbrāhīm (Ar.)İbrāhim Peygamber 138,530

İ.-’i (Akk.) 393
ibrāz (Ar.) meydana çıkarma gösterme
 16, 328, 556
ibtidā (Ar.) başlama 122
ibtihāc (Ar.) sevinç,sevinme ,gönlü açma
 471
icād (Ar.) vücuda
 getirme,getirilme,yeniden bir şey
 çıkarma 350
icāzet (Ar.) izin,ruhsat 307
icrā (Ar.) yerine getirme 37, 309, 315
iç- (f.) içmek 176
 i.-mez 41
içeri (is.) iç ,içeri
 i.-ndeñ 129
içinde, süresince, zarfında 39, 40, 276, 364
içre, içinde 83, 211, 257, 267, 281, 313,
 326, 366, 367, 386, 408, 414, 452, 463,
 515, 526, 545, 547, 588, 594
içün 1. Amacıyla, maksadıyla: 2. Neden
 ve sonuç belirten bir söz: 3. -den dolayı,
 -den ötürü: ayrılmış: 106, 167, 200, 229,
 231, 335, 341, 357, 398, 461, 480, 489
‘idgāh-ı ‘ışk aşkının bayram yeri
 ‘İ .-iña 394
ifā (Ar.) ödeme yerine getirme 65,267
ifnā (Ar.) yok etme,tüketme,malı yersiz
 yere sarf etme 392
ifşā (Ar.) gizli bir şeyi yayma 372
igmād (Ar.) göz yummak
 i.-ı çeşm-i ser 82
ignā (Ar.) zengin etme,edilme 386

ihāta (Ar.) bir şeyin etrafını çevirme 569

ihdā (Ar.) hediye etme 269,271

ihsān (Ar.) iyilik,bağışlama,lütuf,bağış
509, 592

ihtidā (Ar.) doğru yola girme,İslām dinini
kabul etme 89

iḥāṭa (Ar.) bir şeyin etrafını çevirme 360

iḥrāk (Ar.) yakma,yakınma 366,516, 529

iḥṣā (Ar.) saymak 314

i.-dan 51

iḥsān (Ar.) bağışlama lütuf,iyilik 187, 263,
340, 357

i.-iñ 522

iḥtişar (Ar.) kısaltma,sözü yazıyı kısaltma
2.sadeleştirme 21

iḥtirām (Ar.) saygı,hürmet181

iḥyā (Ar.) diriltme,dirilme,canladırma
kuvvetlendirme 307

iḥṣā (Ar.) sayma,sayılma 486

iḥfā (Ar.) gizleme,saklama,saklanılma 408

iḥrāç (Ar.) dışarı atma ,çıkarma 272, 327

iḥsān (Ar.) bağış,bağışlama 514

iḥtilāf (Ar.) ayrılık 408

iḥvān (Ar.) sadık samimi, candan dostlar
253

i.-e 242

iken, zarf esnasında ,.....dığ/diği

halde,.....-dığ/diği zaman 2, 42, 44, 45,
84, 156, 215, 366, 367, 368, 480, 502,
515

iki (is.) iki 156,246, 487

i.-ncisi 487

ikmāl(Ar.) kemāle erdirmeye

i.-i (Akk.)567

iksā (Ar.) giyme,giydirilme 385

ikrār(Ar.) dil ile söyleme,bildirme,tasdik
kabul etme.

i.-ına 481

iktidā (Ar.) tabi olma uyma 89, 122

iktizā (Ar.) lazım gelme gerekme,gereklilik
400

ilāh (Ar.) Allah 24, 114

i.-î 247, 263, 269, 290,307, 371, 394,
401, 454, 455, 458

‘ilā (Ar.) yükseltme,şan,şeref arttırma 432

‘ilān (Ar.) açığa vurma,meydana çıkarma
475

‘ilel (Ar.) illetler,hastalıklar 404

‘ilm-i ledün (Ar.) gizli ilimler
‘i .-niñe 492

ilbās (Ar.) alıkoyma ,durdurma 385

ilcā (Ar.) mecbur etme,zorlama 436

ile, (bağ.) birliktelik,araç,sebebe veya
durum analtan söz. 19, 20, 45, 48, 53,
58, 64, 171, 195, 239, 241, 282, 283,
290, 304, 306, 323, 333, 338, 343, 346,
347, 353, 356, 372, 373, 378, 392,394,
399, 401, 409, 413, 423, 425, 426, 428,
435, 504, 538, 574

ilgā (Ar.) yürürlükten kaldırma 301

illā (Ar.) aksi halde ,illā,mutlaka,yalnız
429

‘ilm (Ar.) bilim 325, 543, 577, 583

ilkā (Ar.) telkin etme,ilhām etme 393

ilticā (Ar.) sığınma,barınma 458, 513

iltimāʿ (Ar.) renk değiştirme 139

ilhān (Ar.) hükümdāra verilen ünvān 575

ʿinan (Ar.) idare etme,yürütme

ʿi .nñ 266

ʿināyet (Ar.) İhsan, iyilik, yardım 121

imzā (Ar.) adını yazan kendine ait

olduğunu bildiren 435

īmā (Ar.) işāret, işāretle anlatma 326

imām(Ar.) 1.lider 2. namaz kıldırın 220

İ.-ı Birgivī, 97

īmān (Ar.) inanmak 504

İ.-ım 455, 502

ʿibādet (Ar.) tapma, tapınma 68, 420, 448

ʿibād-ı mücrīm günahkar kul

ʿi .-ine 500

imdi (zf.) esk. şimdi 197

imlā (Ar.) doldurma 2.söyleyip

yazdırma,yazdırılma 274

imrūz (Far.) bugün 257

imşā (Ar.) yürütmek 304

imtizāc(Ar.) birbirini tutma ,uygunluk

İ.-ı 1 368

ināyet (Ar.) Yardım, ihsan, iyilik, lütuf.

226

inbā (Ar.) haber verme 277

inbāt (Ar.) bitme ,bitmesini temin etme

326, 333

in-(f.) inmek 153

infikāk (Ar.) fek olma bir şey yerinden

ayrılma 2.çözülme 282

inhā (Ar.) ulaştırma 2.bir vazifeye tāyin

434

inkār (Ar.) kabul etmeme, tanımama. 423

inkırāz (Ar.) bitme bir kalabalıktan bir

bütünden tek kalmayacak şekilde

tükenme ,415

ins (Ar.) insan 56, 133,200, 311, 312, 462,

474, 507, 566, 569

i.-i (Akk.) 375

insān (Ar.) akıl ve düşünme yeteneği olan

en gelişmiş canlı 435,341

i.-a 5, 338, 340, 353, 357, 436, 445

i.-ı (Akk.) 375,380, 408, 436, 437, 438

i.-ıñ 388

insilāḥ (Ar.) soyulma,sıyrılıp çıkma 525

inşā (Ar.) yapma,yapılma,mejdana

getirme 283

inşāʾallāh (Ar.) Allah izin verrirse 502

inṭāḳ (Ar.) söyletme ,dile getirme

söylettirme 262, 371, 480,

481,482,553,576, 586

intifāʿ (Ar.) menfaatlenme,faydalanma 31

intikāl (Ar.) bir yerden başka bir yere

geçme,göçme 137

inzāl (Ar.) 1.İnme, indirme 2.vahyin

inmesi 321, 322

ipek (is.) bir tür kumaş 347

ir- (f.) ermek,erişmek

i.-er 119, 138, 289,488

i.-digi 22

i.-meyince 119

i.-mez 289, 415

- i.-miş 108
i.-şen 306
i.-şin 306
i.-sün 71, 74
irfān (Ar.) bilgi, irfan , sahibi
i.-iz 577
iriş- (f.) erişmek, ulaşmak 77
irkāb (Ar.) bindirme, bindirilme 355
irdā (Ar.) rāzı olma 431
irvā (Ar.) suya kandırma 321
irhā (Ar.) gevşetme 266
is‘ā, (Ar.) vāsi yapma 286, 438
İsā (Ar.) Hz. İsa 303, 307
işbāt-ı Haqq Hakk’ı isbat 22
i³.-a
ise (e.) edat 93, 94, 95, 101, 135, 462, 500, 587, 590
i.-ñ 59, 61, 100, 145, 207, 483
işfā, (Ar.) saflaştırmak 298
iskān, (Ar.) yerleştirmek 526
İslām (Ar.) Hz. Muhammedin tebliğ ettiği
din 298, 412
İ.-’a 298, 477, 242
İ.-ı (Akk.) 410
islāh (Ar.) düzeltme, iyileştirme 396
İsmā‘īl (Ar.) öz.is.İsmâil peygamber 394
İ.-i (Akk.) 546
İ.-’e 138
ism (Ar.) kişi, insan 39, 274
i.-i (Akk.) 427
i.-i Zülāl 39
i.-ime 132
i.-iñe 427
i.-iñiz 157
ışkā (Ar.) sulama ,su verme 317
isrā (Ar.) geceleyin
yürütme, yürütülme, gönderme 259, 354, 356
ısr (Ar.) iz, ayak yeri
i.-ine 102
iste- (f.) istemek ,dilemek 218
i.-di 3
i.-mem 206
i.-r 100, 145, 207, 442
i.-rem 134
i.-rim 219
i.-riseñ 72
i.-rseñ 69
i.-rse 65
isti‘fā (Ar.) verilmesini isteme 290
isti‘lā (Ar.) yükselme ,üstün gelme 410
istiblā, (Ar.) belā ve musibete uğratma 369
istibkā (Ar.) ağlatma 414
istid‘ā (Ar.) çağırma ,davet etme 423
istidvā (Ar.) devā istemek 406
istifā (Ar.) ayrılma 411
istiftā (Ar.) fetva almak isteme 443
istimdād (Ar.) medet ,yardım isteme 259
istimhā (Ar.) mühlet zaman isteme 412
istimlā (Ar.) yazı yazdırma, imla ettirme 258
istinbā (Ar.) bilgi isteme ,haber sorma 433
istinfā‘ (Ar.) faydalanmak 331
istiskā (Ar.) yağmur duasına çıkma 323

istişfā (Ar.) şefaatt isteme,derdine deman

olm a 405

istilā (Ar.)ele geçirme,yayılma373

istiṭfā (Ar.) ayırma 413

istiḥyā (Ar.) haya etme,utanama 442

istiḥbār (Ar.) bilgi ve haber alma 434

istizān (Ar.) izin isteme 461

‘iṣyān (Ar.) karşı gelme

‘i .-ıdır 193

iş (is.) etkinlik,çalışma

i.-i (İye.) 68, 193,377

i.-n 48

i.-ni 197

i.ler-ā 363

işbu (is.) *esk.* bu,özellikle bu 18, 233,

240,247, 250, 259, 267, 460, 473

it- (f.) etmek,yapmak,eylemek

i.! 7, 17, 90, 235, 237, 406, 451, 453,
454, 484, 499, 509, 587, 589

i.-di 103, 131, 181, 279, 280, 425, 469,
474, 475, 480, 530

i.-diler 224, 393

i.-dim 179, 458, 503, 513

i.-diñ 265, 278, 290, 329, 337, 338, 360,
411, 416, 468

i.-mede 534, 536, 537, 540, 546

i.-mege 483

i.-mek 102

i.-mekden 544

i.-mem 502

i.-memiş 533

i.-meseñ 318 322

i.-meseydi 49

i.-meseydiñ 335,353

i.-mesün 422

i.-meye 277

i.-meyüp 346

i.-mez 38,132, 282, 298, 363, 370, 442

i.-mezmiş 519

i.-mezsın 422

i.-miş 115, 232, 309, 369, 385, 396,
397, 491, 525, 557

i.-mişdir 573

i.-mişse 369

i.-mişsin 308, 386, 399

i.-se 428, 443, 567

i.-seler 566

i.-señ 125, 261

i.-sün 208, 472, 569

i.(d)-e 65, 240, 241, 243, 502, 563, 581,
585

i.(d)-ebile 118

i.(d)-ebilsün 580

i.(d)-elden 534

i.(d)-eliden 543

i.(d)-elidenberü 561

i.(d)-elim 53

i.(d)-elindenberüdir 560

i.(d)-em 267

i.(d)-emez 85, 305, 312, 360

i.(d)-emezdi 68

- i.(d)-en 56, 262, 264, 272, 315, 348,
354, 376,380, 433, 434, 435, 575, 576,
586
- i.(d)-er 9, 12, 16, 18, 20, 28, 32, 35, 36,
38, 39, 45, 46, 82, 86, 93, 94, 111, 121,
139, 285,352, 361, 362, 405, 412, 423,
436, 437, 462, 498, 532, 541, 552, 556
557
- i.(d)-erler 284, 290, 328, 353,372,373,
413, 438
- i.(d)-erlermiş 427
- i.(d.)-erlerse 347
- i.(d)-ermiş 402,428
- i.(d)-erse 482
- i.(d)-ersen 355
- i.(d)-ersin 261, 304, 321, 326, 342, 355,
356, 364,392, 410
- i.(d)-esin 73,89
- i.(d)-esiz 252
- i.(d)-eyim 582, 583
- i.(d)-ilür 11
- i.(d)-ince 177, 527, 569
- i.(d)-üp 3, 5, 30, 62, 91, 103, 113, 116,
240, 274,275, 286, 301, 321, 327, 340,
468, 470, 477, 481, 489, 508, 525, 527,
545
- i.(d)-üpdür 366, 367, 481
- i.(d)-üpsin 291, 302,334, 365, 408,
414, 432
- ‘iṭāṣ (Ar.)** susuz bırakma
‘i -ı cünde 478
- iṭā‘at (Ar.)** boyun eğme
- i.-e 394
- iṭfā (Ar.)** söndürme söndürülme 38, 305
- iṭgā (Ar.)** azdırmak 437
- itmām (Ar.)** tamamlama 563
- ityān (Ar.)** getirme, getirilme
2.söyleme,bildirme 3.ispat 4, 474
- iz (is.)** nişan,belirti
i.-i (İye.) 23
- iẓhār (Ar.)** gösterme ,meydana çıkarma
301
- iẓlālinden (Ar.)** Hakir görme,küçük
görme,alçaltma 440
- i‘lām (Ar.)** bildirme ,bildirilme,anlatma557
- i‘lān (Ar.)** meydanaçıkarma,açığa çıkarma
4
- i‘māl (Ar.)** meydana getirme 347
- i‘tā (Ar.)** verme,verilme 337, 376
- ‘izzet (Ar.)** değer,kıymet,yücelik
‘i .-in 442
- iẓlāl (Ar.)** hakir görme,küçük
görme,alçaltma 437
- iẓmār (Ar.)** gizlemek 38,315
- K Қ**
- Ka‘b (Ar.)** kişi,ünvan571
- Ka‘be (Ar.)** Kābe
K.-’yi 278, 290
K.-den 128
K.-y’e 291
- ḵabẓ (Ar.)** avuç içine alma,kavrama 46
- ḵabā’il (Ar.)** kabileler,boylar 398
- ḵābil (Ar.)** kabul eden 483

- ķ.-i imkān 565
- ķable (Ar.)** ön ,önce,evvel 77
- “**ķabūl (Ar.)** razı olma 133, 229, 235, 236, 248,422, 587, 589
- ķadar (Ar.)** 1.Miktarında ölçüsünde 2.....dek.....değın 3.Denli 125
- ķadd-i tūbā** tubā boylu
- ķ.-ñı 557
- ķadın (is.)** kadın
- ķ.-ı (Akk.) 173
- ķadīr, (Ar.)** 1.Güçlü gücü yeten 2.Tanrının bu anlama gelen sıfatı 39, 292, 293,354
- ķ.-iñ 35
- ķādir (Ar.)** güçlü gücü yeten 261, 293, 296, 312, 349, 408,449
- ķ.-diñ 277,408
- ķadr (Ar.)** değer,itibar
- ķ.-iñi 475
- ķāffe-yi zī-cān** can sahiplerinin hepsi 522
- ķāfirīn (Ar.)** inkār eden 407
- ķāfiyye (Ar.)** yeterli 581
- ķaht, (Ar.)** kıtlık kuraklık 46, 322, 323, 373
- ķahr, (Ar.)** zorlama,zorla bir iş görme 421
- ķ.-inden 407
- ķahhār (Ar.)** kahreden, Allah’ın isimlerinden 421
- ķākil-i leylāk** leylāk kokulu kakül 526
- ķāl (Ar.)** konuşma 425
- ķālā (Far.)** kumaş 346
- ķal- (f.)** kalmak,bulunmak, olduğu gibi durmak,bir durumda sürüp gitmek 209,498
- ķ.-aldandır kalalıdan beri 562
- ķ.-ınca 71
- ķ.-urmıydın 49
- ķ.-maz 508
- ķ.-up 547, 561
- ķ.-updır 311
- ķ.-ur 501
- ķal- (f.)** kaldırmak,(başını kaldırmak) 218
- ķāl (Ar.)** söz, laf
- ķ.-i (İye.) 429
- ķ.-imle 269
- ķālū belā (Ar.)** ruhların evet dediğı gün
- ķ.-dan 504
- ķalb (Ar.)** kalp
- ķ.-i (İye.) 67,148
- ķ.-im 213
- ķalem (Ar.)** kalem 118, 124, 274, 565
- ķ.-le, 274
- ķamu (is.)** bütün,hep 257, 296, 366,408, 429, 448, 508
- ķ.-mız 494
- ķ.-niñ 10, 425, 429
- ķ.-niñ 593
- ķ.-sın 333
- ķān (Far.)** bir şeyin kaynağı 457,517
- ķ.-sın Far.bir şeyin kaynağı 227
- ķamer (Ar.)** ay 125,286, 288, 536
- ķāmet (Ar.)** boy,endam
- ķ.-ī tūbāñı 555

- k.-in 397
kanādīl (Ar.) Kandiller 162
ķand-ı ʿışk (Ar.) Aşkının kandili
 k.-iñ 371
ķandi (Far.) şekerle ilgili 2.şekerden yapılış
 553
ķangı esk. (sf.) hangi 129,428
ķapa- (f.)kapanmak
 k.-nmış 297
ķap- (f.) kaplamak,çevrelemek
 k.-ladı 172
ķapu(is.) kapı
 k.-sın 122
 k.-sından 220
 k.-yı 222 223
ķara (Ar.) ak karşıtı,siyah
 k.-dan 34, 327
 k.-yı 34,327
ķar (is.) kar
 k.-dan 175
ķarīn (Ar.) yakın,yakınlık 132
 k.-i (Akk.) 589
ķaşab (Ar.) kamış ,saz,şeker kamışı
 29,340
 k.-dan 1
ķasem (Ar.) yemin 115, 491
ķaşd (Ar.) tasarlamak
 k.ımız 253
ķaşır (Ar.) kısa,eksik 259,348,462
ķaşr (Ar.) saray
 k.-ını 120
 k.-ı ʿışkıñā 548
ķatā (Ar.) vakit asla 370
ķatı (sf.) sert 175, 356
ķat (is.) seviye
 k.-ıma 156
ķātīb (Ar.) yazman,yazı yazan 391
 k.-ānı 566
ķātīmīʿl-esrār sırları saklayan 370
ķatre-yi āb-ı şefāʿat şeffat suyunun damlası
 k.-le 499
ķātīl (Ar.) öldüren 320
ķatre (Ar.) 1.damla 2.gerdanlık 522
 k.-si 563
 k.-yi ʿaslān 562
ķavī (Ar.) 1. dayanıklı,güçlü,zorlu 97
ķavl-i celīl büyük ulu söz
 k.-iñ 312
ķavm (Ar.) kavim
 k.-e 415
ķavseyn (Ar.) iki kavis
 k.-e 468
ķaynat- (f.) kaynatmak
 k.(d)-ır 95
ķays (Ar.) Meşhur Arap şairi.
 K.-'ın
 K.-'ın 397
ķayyūm (Ar.) Allah'ın zātı sıfatlarından
 264,449
kebāir (Ar.) büyük günahlar
 k.-den 503
keç (Far.) eğri,çarpık 347
kelām (Ar.) söz 144, 156, 196

k.-ı kudretiñden 371
 k.-iñ 466
kem (Far.) az,eksik ;kötü,bozuk 63, 472,
 509, 585, 586
kemāl (Ar.) bilgi ve erdem bakımından
 olgunluk, yetkinlik,erginlik,eksiksizlik
 328, 356
 k.-i hikmet-i yezdāndır, 109
 k.-i ibtihācından, 554
 k.-i kudretiñden 272
 k.-i rifātiñ 568, 570
kem-ter (Far.) soyu kesik olan
 k.-den 271
kemḥa, (Far.) ipek kumaş,havsız kadife
 343
kendi (zm.) dönüşlülük zamiri 55, 61,331,
 489
 k.-mi 179, 211
 k.-ni 4
 k.-niñ 98
 k.-ye 55
kenz-i maḥfi bilinmez hazine
 k.-diñ 419
kerem (Ar.) 1.soyluluk ululuk büyüklük
 asalet 2.bağış olarak verme iyilik
 cömertlik 528,592
 k.-baḥṣā 452
 k.-kār 451
kerīm (Ar.) 1.soylu asil eli açık cömert 2.
 Allah ın isimlerinden biri 217
kerre (Ar.) defa,kez 359, 443
kes (Far.) kimse,kişi 12, 48, 64, 91, 92,379

kesān-ı müflisān iflās eden kişi 577
kesb (Ar.) kazanma,elde etme 527, 545
kes-(f.) kesmek
 k.-di 142
kesel (Ar.) tembellik, gevşeklik 423
keşāfet (Ar.) keşif ehli 178
keştī (Ar.) keşfe mensūb,keşifle ilgili 304
kevākib (Ar.) yıldız 537
 k.-de 285
 k.-den 287
 k.-dir 288
kevşer-i ʿışk aşkın kevseri
 k.-iñ 540
key (Far.) ne zaman ne vakit 214
keyfiyet-i miʿrāc miracın keffiyeti,oluşumu
 k.-ına 310
keyl (Ar.)ölçme,2.kile3.tahıl,hububat
 ölçüsü 372
 k.-ile 547
kezā (Ar.) böyle,böylece 369
kıblegāh-ı ʿālem âlemin kıblegahı 291
kıble-yi İslām İslamın kıblesi 291
 kı.-ʿı
kıl- (f.) kılmak,yapmak,etmek,eylemek
 k.! 7, 90, 145, 181, 190, 192, 195, 217,
 226, 225, 228, 235, 236, 238, 254, 258,
 451, 453, 454, 455, 459, 461, 484, 509,
 510, 511, 512, 513, 588, 591, 592
 kı.-a 242
 kı.-alım 448
 kı.-amaz 87
 kı.-an 348, 380

- k.-asın 212
 k.-dıgında 432
 k.-dın 185, 358
 k.-dık 21
 k.-dıkda 371
 k.-ma 514
 k.-madır 420
 k.-mağa 408
 k.-maz 553
 k.-mazsa 132
 k.-mış 368, 555
 k.-mışsın 385
 k.-up 31, , 275, 281,283, 445
 k.-updır 359
 k.-upsın 316
 k.-ursın 327
 k.-mışız 504
 k.-mışsın 339
kırtaş (Ar.) kâğıt,kâğıt tabakası 565
 k.-da 294
kısm-ı hayvânât hayvanların bir kısmı 398
kış (is.) kış
 k.-ı (Akk.) 20
 k.-ın 48
kıtmîr-i kemter soyu kesik kıtmir (Ashab-ı
 Kehf'in köpeği)
 k.-dir 594
kıymet (Ar.) değer 2.bedel baha ,tutar 319
 k.-i (İye.) 445
kıyâm (Ar.) ayakta duruş 284
kıyem-pîrâ, kıymetli mürşitler 287
kız (is.)kız çocuk
 k.-ı (Akk.)171
ki (Far.) anlam bakımından birbiriyle ilgili
 cümleleri bağlayan bir söz. 41, 53, 74,
 132, 262,263, 273, 282, 289,301, 327,
 330, 332, 346, 361, 370, 369, 409,
 410,426, 449, 460, 467, 474, 476, 490,
 498, 507, 508, 510, 544, 562, 573, 575,
 582, 583, 590
kifâyet (Ar.) yetmek 478, 486
kilk (Far.) kamış kalem, 259, 264, 314
 k.-i fevci 573
 k.-i kemter 563
 k.-i nâzım-ı bi-çâre 460
 k.-i nazımın 259
 k.-inde 579
kim bağlaç (bk.ki) kelime grubu veya
 cümleleri bağlama görevli kelime 57,
 101, 117, 132, 246, 259, 265, 268, 283,
 293, 298, 300, 307, 311, 328, 345, 373,
 378, 398, 424, 446, 448, 473, 475, 478,
 495, 504, 541, 550, 560, 571, 585
kim, (zm.) “ Hangi kişi ?” anlamındaki
 kişiyi soran soru zamiri.120, 133, 135,
 141
 k.-dir 143
 k.-i 9, 25, 317, 361, , 362, 363, 382,
 383, 384, 388, 390, 391, 392
 k.-in 329,381,386, 488, 579, 581
 k.-ine 381, 386
 k.-inin 31
 k.-isi 16, 363, 382, 383, 384, 390
 k.-isin 9, 13, 15,329

- k.-se 108,419, 570
- kird-gār (Far.)** Allah 62
- kirm-veş (Far.)** kurt,böcek gibi 347
- kişi (is.)** insan kimse şahıs 20, 68
- kitābet (Ar.)** yazıt 583
- kitāb (Ar.)** ciltli veya ciltlessiz olarak bir araya getirilmiş basılı veya yazılı kağıt yapraklarının bütünü
- k.-ı kudretinden, 294
- k.-iñ 295
- kitmān (Ar.)** sır saklama ,sır gizleme 524
- kon-** (f.) konmak 154
- komak** (f.)koymak,yerine bırakma 520
- koy-** (f.) koymak,bırakmak 173
- k.-dı 24, 27, 155
- k.-dılar 153
- k.-dum 216
- k.-ma 238
- kör-**(f.) görmek 154
- köşk (Far.)** köşk,saray
- k.-e 213
- qubh (Ar.)** çirkinlik
- k.-ı 14
- Quddus (Ar.)** Allah'ın adlarındandır. 447
- qudret (Ar.)** 1.kuvvet,takat,güç 264, 449, 579
- k.-iñdeñdir 345
- k.-i 35, 65,581
- k.-im 325
- k.-in 16
- k.-iñ 292, 296, 328, 366
- k.-iñde 293, 342
- k.-iñdir 354
- k.-iñe 261
- k.-ten 346
- kul (is.)** Tanrıya göre insan
- k.-a 85
- k.-iñ 556,193,263
- k.-lıkda 422, 423
- Qur'ān (Ar.)** kutsal kitap 117
- Q.-ı 'ālīşān 486
- qurbān (Ar.)** içtenliği belirten bir seslenme sözü 395,546
- k.-e 394
- qurtar-** (f.) kurtarmak,bir canlıyı bir felaketten ve zor durumdan uzaklaştırmak 226
- qutb (Ar.)** tasavvufta sufinin erişebileceği en yüksek mertebedir 81
- kūh (Far.)** dağ 485
- k.-ı cismin 527
- qūh (Far.)** ağaç dalı
- k.-ı qāşābdan 560
- qumrī (Far.)** kumru,güvercin 552
- kusūf (Ar.)** güneş tutulması 373
- kuş** (is.) kuş 179
- kuşād (Ar.)** açılmış 539
- küffār (Ar.)** küfreden,örtlen ,gizleyen 203
- k.-ı (Akk.) 298
- kūfr (Ar.)** örtmek,kapamak
- k.-ile 439
- k.-den 455
- kūhul (Ar.)** göze çekilen sürme 472

kürs (Ar.) 1.taht,2.oturulacak yüksekçe yer

3.makam ,vazife

k.-e 162

k.-i (Akk.) 5, 128, 276

kütüb (Ar.) kitaplar 313

L

lafzā (Ar.) Bir tek söz veya kelime 262

lafz (Ar.) söz 587

lahmin (Ar.) et31

lāl (Ar.) Kırmızı,al310, 559

lāle (Far.)lāle 25, 559

lānegir (Far.) yuva tutan

l.-i şah-ı luṭfındır 493

lāyık (Ar.) yakışan,yaraşır 447, 448,589

lāzım (Ar.) gerek 443, 520

la' in (Ar.) kovulmuş,nefret kazanmış 161

lem'an (Ar.) parlama,parıldama536

lems (Ar.) el ile dokunup duyma,el ile

tutma,dokunma ile duyulan 376

levlāk (Ar.) bir kudsi hadisten alınmış olup

Hiz. Muhammed'e hitaptır 467

levn (Ar.) renk,boya 26,281

levse-yi tuḡyān azgınlık kiri 498

levḥ (Ar.) yassı düz,üzerine resim,yazı gibi

şeyler yazılabilen nesne 274

leyāl (Ar.) geceler

l.-iñ 538

leyk (Far.) lākin,amma

l.-i 11, 21, 70

l.-i nāsa, 277

l.-in 65, 204, 261, 285, 314

leyl (Ar.) gece

l.-e 284

l.-etü'l-mi'rāc 476

leḡiz (Ar.) lezzetli tatlı,hoşa giden 29

l.-i (Akk.) 340

lezzet (Ar.) tat,çeşni

l.-ı nev'an, çeşitli lezzetler 561

l.-i (İye.) 175

le'ālī-ı nu'ūt natının incileri

l.-iñ 564

libās-ı 'ilm ilmin elbisesiyle

l.-ile, 385

lik (Far.) lākin fakat amma ancak 324, 483

lisān (Ar.) dil

l.-ı ḥāl 269, 423,425

l.-ı ḥālile 550

l.-iñ 409

loḡmān (Ar.) Kur'anda da adı geçen eski

bir hekimin adı 496

luṭf (Ar.) iyilik,ihsan,lütuf,hoşluk 183,

356,406, 451, 453, 454, 484, 509, 592

l.-ā 263

l.-ı (İye.) 51

l.-ı Rahmān 183

l.-iñ 580

l.-iñdan 407, 477

l.-iñla 591

l.-dārā 453

lū'lū' (Ar.) l.inci 357

l.-i ḡaysān 535

l.-i beyzā 319

lūcce (Ar.) 1.Engin su 2.Ayna

l.-yi ıřkıña

l.-yi na'tıñ 563

l.-yi na'tında 268

M

mā fiyh (Ar.) öteki dünya, ahiret

m.-ā 292

mā-dāmā (Ar.) devam ettikçe ,süresince

427

mādem (Ar.) madem, çünkü 416, 521

mā-der (Far.) annelik, analık

m.-imizden 506

mādihi (Ar.) öven, medheden 117

mağfiret (Ar.) Tanrının kullarının günahını

bağışlaması 459

mağfūr, (Ar.) dua edilen kimse 240

mağrib (Ar.) garb, batı

m.-e 155

māh (Ar.) ay 19, 277, 283, 287

m.-ı (Akk.) 284

m.-i (Akk.) 17, 319

m.-i-yi 'aybān 499

maḥal (Ar.) yer

m.-de 368

maḥfūz (Ar.) korunan 413

maḥr (Ar.) değerli kimse, elverişli 517

maḥrūm (Ar.) bahtsız, nasipsiz 66

maḥzā (Ar.) ancak, yalnız, tek 420, 579

maḥlūk (Ar.) yaratılmış, yoktan var edilmiş

olan 424

m.-ātı 365

m.-a 4, 42, 452

m.-āta 69

m.-ātı 421

m.-ı 'ākıl, 297

m.-iñ 431

m.-iña 426

maḥsūs (Ar.) Ayrılmış, tāyin edilmiş 426

mahşer (Ar.) toplanma yeri

m.-de 593

maḥşad (Ar.) kasd olunan 101, 592

m.-ı (İye.) 463

maḥşūd (Ar.) kasdedilmiş, kasdedilen

m.-a 248

maḥam-ı Kā'be ka'be makamı 468

maḥbulān (Ar.) beğenilen, hoş 484

mālik (Ar.) bir şey'e sâhip olma , bir şey'i

olan 223

m.-e 167

m.-i (İye.) 165

m.-ine 221

māliḥ (Ar.) tuzlu 317

manend (Ar.) 1. Benzer, denk, eş, gibi 387

m.-i dervişān 552

manşūr (Ar.) 1. Yardım edilen, yardım

görmüş 396, 524

manṭır, (Yun.) Mantar 559

marīz (Ar.) marazlı, hasta 67

maşdar (Ar.) kaynak, temel

m.-ın 78

maşlahat-bīnā iş gören 389

maşnū' (Ar.) sanatla yapılmış

m.-ını 60

maṭar (Ar.) yağmur 46, 323, 325

m.-sız 324
maṭlab (Ar.) istek, istenilen şey. 593
 m.-ı
 m.-ı 593
mazhar (Ar.) olma, nâil olma. 427
mā'il (Ar.) 1.Bir yana eğilmiş eğik,eğri
 2.hevesli ,istekli,düşkün 384
ma'mūr (Ar.) bayındır,şenlikli 210, 243
mā' (Ar.) su 478
 m.-i bāride 38
mā'adā (Ar.) -den başka 341, 576
ma'būd (Ar.) ibadet edilecek 448, 498
 m.-a 73
ma'dūd (Ar.) sayılan sayılı,muayyen,belli
 341
ma'dūm (Ar.) yok olan mevcut olmayan
 m.-a 64
 m.-ā 335
ma'tūh (Ar.) ateh getirmiş,bunamış,bunak
 402
ma'nā (Ar.) mānā,anlam
 m.-ya 70
 m.-sında 587
ma'yūbān (Ar.) ayıplanarak,ayıp,kusur
 sayılarak 513
meber (Ar.) ihsan etme,hayır işleme 127
mebsūt (Ar.) yayılmış,açılmış
 m.-dır 338
mecāz (Ar.) hakikatin zıddı 528
mechul (Ar.) bilinmeyen
 m.-e 360
mecma' (Ar.) tolanacak yer ,kavuşulan yer

m.-ı 549
Mecnūn, (Ar.) Leyla'ya aşık olan erkek
 kahraman 526
 M.-iyāni 403
mecrā (Ar.) su yolu,bir işin gidiş yolu 316
meczūb (Ar.) kendinden geçmiş,cezbe
 halinde olan 402
medār (Ar.) bir şeyin döneceği ,üzerinden
 hareket edeceği yer 62
mededres (Far.) medet,yardımcı ,imdada
 yetişen 496
medet (Ar.) 1. Yardım, imdat 225
medh (Ar.) övgü 123
 m.-iñe 576
 m.-i Aḥmed 124
mefsūh (Ar.) fesh olunmuş,hükümsüz
 bırakılmış
 m.-ıdır 88
mefṭūn (Ar.) gönül vermiş ,tutkulu 392
mehmā (Ar.) olduğu kadar 428
mekān (Ar.) yer ,mahal,oturulan yer 204
melāik (Ar.) melekler 172
Melāz-i İbn-i Ādem (Ar.) dönemin meşhur
 şairlerinden 494
melāzim (Ar.) sığınılacak yer 451
melce (Ar.) sığınılacak yer 447, 488
melcie (Ar.) sığınılacak yer
 m.-m 453
melek (Ar.) ruhāni varlık 462
melil (Ar.) kederli 67
melūl (Ar.) usanmış ,bıkmış 199, 238
memdūh (Ar.) övülmüş 475

- memzūc (Ar.)** karıştırılmış 275
- men (Ar.)** yasak etme, vermeme 243, 463, 505
- menşūr (Ar.)** yardımcı 243
- menābīr (Ar.)** mināreler 548, 551
- menāfi (Ar.)** yararlı ,339
m.-den 341
- menāhi (Ar.)** nehyedilen
m.-den 74
- menba‘ (Ar.)** kaynak 316
- menekşe (is.)** *benefşe (Far.)* çiçek ismi 557
- Mennān (Ar.)** çok ihsan eden ,veren ,ihsānı bol 424, 469
- mensūh (Ar.)** hükümsüz
m.-ıdır 88
- menşe-yi hestān** varlığın kaynağı 491
- meḵar (Ar.)** yer, mekan 127
- merām (Ar.)** istek, maksad 102
- mercān (Ar.)** mercan 574
m.-ı (Akk.) 357
- merdān (Ar)** yiğitler ,mertler 483
- merd (Ar.)** cesur, yiğit
m-i cāhil 584
- merhamet (Ar)** şefkat gösterme ,acıma 457, 512
- merhem-i luṭf** lütfunun ilacı
m.-ından 495
- merkez (Ar.)** merkezi yer
m.-i 444
- merḥabā (Ar.)** merhaba 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190
m.-kān 190
- m.-ḥahān 512
- Meryem (Ar.)** Hz.Meryem
M.-’miş 158
- merzūk (Ar.)** rızıklanan 334
- Mes‘ūd (Ar.)** şairimizin ismi 238, 459, 594
M.-ā 251
- mescid (Ar.)** secde edilen yer
m.-i ‘aşkıında 550
M.-i Akşa, 291
- mesācid (Ar.)** mescidler ,secde edilen yerler 549
- mesrūr (Ar)** mutlu 210, 240
- mess (Ar.)** dokunma 519
- mest (Ar.)** sarhoş 433
- mestūr (Ar.)** kapalı ,gizli 497, 498, 588
- meşvāler (Ar.)** mesken
m.-in 98
- meş (Ar.)** silme, bir şeyi el ile sıgama 105
- meşakḳat (Ar.)** güçlük, zorluk 149
- meşgūl (Ar.)** meşgul 391
- meşhūd (Ar.)** gözle ,görölmüş ,şāhit olunmuş, görülen 313
- meşkūr (Ar.)** şükre, teşekkürle değer 240
- meşrīḳ (Ar.)** doğu
m.-a 155
- meşy (Ar.)** yürüme 309, 362
m.-i şehir 309
- metbū (Ar.)** kendisine tābi olunan 388
- mevdu‘ (Ar.)** konulmuş, konu
m.-ını 60
- Mevlā (Ar.)** efendi ,Allah 210, 241, 256, 491

mevlūd (Ar.) mevlid Hz Muhammed'in

doğumunu anlatan manzum eser 233

m.-ımız 236

m.-i Resūl'ı 146

mevķı' (Ar.) yer

m.-i 444

mevt (Ar.) ölüm

m.-imde 502

meykede, (Far.) şarap içilen yer 540

meyt (Ar.) ölü,ölüm

m.-eden 327

m.-eyi 327

meyve (is.) meyve

m.-ye 27

meyyit (Ar.) ölmüş

m.-den 35

m.-i 8Akk.) 35

mezbaħ-ı 'ıřķ aşkının mezbahı

m.-ında, 395

mezra'ı uħrā, āhiret tarlası 445

mezrū'āt (Ar.) ekilip bitmiş tohumlar

m.-ı 321

me'mūr (Ar.) 1.Emir ile hareket eden. 299

me'yūs (Ar.) 1.Ümitsiz,kederli,üzgün. 2.

Karamsar 458, 514

m.-ān 593

me'ād (Ar.) ahiret

m.-in 287

me'āšī (Ar.) isyanlar

m.-ye 436

me'al-kūffār (Ar.) kafirlerle birlikte

m.-ı 516

me'dūd (Ar.) sayılmış 484

mı (e.) soru edatı 55, 126, 127, 143, 229,

297, 439, 498, 515, 516, 584

m.-sın 126

mi (e.) soru edatı 23, 43, 108, 119, 124,

131, 143, 231, 289, 400, 442, 486

m.-dir 344, 345, 346

m.-sin 34

m.-ydi 343, 353, 532

m.-yem 205

m.-yiz 296

mi'rāc (Ar.) Hz.Muhammed'in göğ

çıkması

m.-veş 313

midād (Ar.) yazı mürekkebi,renkli sulu

madde 294,563, 565,573

m.-ı na'tıyın 563

mihrābān (Ar.) şefkatli,güler

yüzlü,yumuşak huylu 555

mihr-i rūy (Far.) güneř yüzlü

m.-ından 110

milel (Ar.) milletlerarası 412, 414

milk (Ar.) mülk

m.-inde 92

millet (Ar.) ulus

m.-e 415

minār (Ar.) mināre

m.-ı (Akk.) 548

miķdār (Ar.) 1.kıymet değer 2.kısım ,bölük

267, 268

m.-ı (Akk.) 583

m.-ı vūs'imce 267

mikyās (Ar.) ölçü âleti ,kıyas edilecek âlet

372,547

miskiyyü'l-ḥitām (Ar.) güzel bir şekilde

sona erme 233

mişl (Ar.) benzer,kat 313

m.-i şarrāfān 578

m.-i neẓā'irden 256

miyāh (Ar.) sular

m.-iñ 317

mizān (Ar.) terāzi,ölçü âleti 372, 547

mu'cizāt (Ar.) Acze düşüren hādiseleler

m.-ı (İye) 303, 308, 314

m.-iñ 485, 486

mu'ciz (Ar.) acze düşüren olay

m.-e 302

m.-ñ 481,571

m.-i 'ulyā 313

m.-i Nūḥ 303

mu'īn (Ar.) yardımcı 257

m.-ā 258

m.-im 511

mu'teriz, (Ar.) itiraz eden,karşı gelen,karşı

söyleyen 348

mu'terif, (Ar.) itiraf eden ,anlatan 120,568

Muṣṭafā (Ar.) seçilmiş (Hz.Muhammed)

M.-'ya 163

M.-'niñ 127

muḳaddes (Ar.) kutsal ,temiz 256

muḳaddem (Ar.) takdim edilen sunulan

291

muḳayyed(Ar.) kayıtlı,bağlı 441

muḳtedir (Ar.) iktidarlı,gücü yeten

m.-sin 293

muraşşa' (Ar.) kıymetli taşlarla bezenmiş

471

murād (Ar.) arzu ,istek 261

m.-ım 267

mūr-ān (Far.) karıncalar 590

murḡān (Far.) kuş

m.-iñ 14

Mūsā (Ar.) Musa peygamber 303, 306

M.-dan 469

muṭı' (Ar.) boyun eğen ,bağlı

m.-iñ 444

mūtū (Ar.) ölünüz 77

muḫāl (Ar.) gerçekleşmesi imkansız olan

m.-i (Akk.) 308

Muḫammed (Ar.) Hz. Muhammed 145,

173, 214, 224

muḫaḳaḳ (Ar.) doğru ,gerçek 576

muḫiṭ-ı luṭf lütfinin kuşatması

m.-iña 522

muḫalled (Ar.) ebediyyen,ebedi olarak 245

muḫtār (Ar.) seçilmiş 2, 102

muḫtelif (Ar.) çeşitli,farklı 10, 409

mū-yı 'anber Anber kokulu 557

mū'ebbed (Ar.) sonsuz,ebede kadar 245

mū'mīn (Ar.) inanmış müslüman 407,408

mū'teriz (Ar.) itiraz eden 346

mübārek (Ar.) bereketli 273, 490

mücerred (Ar.) tek ,yalnız 575

mücrim (Ar.) suçlu 453, 514

m.-leri, 508

müctebā (Ar.) seçilmiş 182, 237,300

müdebbir (Ar.) tedbir alan 17
müezzın (Ar.) ezân okuyan 550
müfevvaż (Ar.) sipariş olunmuş 389
müftiy-i munşif insaflı fetva veren
 m.-dan 443
müjde (Far.) sevinç haberi 142, 166
 m.-ci 159
 m.-dir 136
mülük (Ar.) hükümdarlar 387
mülzem (Ar.) gerekli, 348, 476
mümkın (Ar.) mümkün,gerçekleşebilir
 308, 354, 368, 485, 567
mümtâz (Ar.) ayrı,üstün tutulmuş 470
mümtezic (Ar.) 1.uyan,uyuşan 2.kaynaşan
 43, 368
müneccim (Ar.) falcı,,yıldız falına bakan
 kimse 87
münezzeh (Ar.) tenzih edilmiş,temiz 256
münkir (Ar.) inkar eden ,kabul etmeyen
 423
münkā (Ar.) boyun eğen
 m.-dân 544
mürde (far.) ölü 482
 m.-gânı 307
mürğ (Far.) kuş
 m.-ân 554
 m.-ı tuṭıyı 553
mürsel (Ar.) gönderilmiş,yollanmış 302,
 474
mürüvvet (Ar.) insâniyet 511
müsaḥḥar (Ar.) elde edilmiş ,ele geçirilmiş
 353

müsellaṭ (Ar.) birinin üzerine
 düşmüş,,ilişmiş
 m.-dır 436
müslım (Ar.) müslüman
 m.-ânız 504
müslımın (Ar.) müslümanlar 290, 407
müşmir (Ar.) semereli,yemiş veren 329,
 330
müste‘ân (Ar.) kensinden yardım beklenen
 53, 128, 143
müstedil (Ar.) delil ile ispat edilen 7
müstedvâ (Ar.) istenilen ,istenen 349
müşâbih (Ar.) benzeyen 11
müşfi‘ (Ar.) şefkatli,acıyan
 m.-îmiz 515
müşk (Far.) misk kokusu 350
müşrik (Ar.) Tanrı’ya ortak koşan 501
 m.-în 407
müşterek (Ar.) ortak 236
müzeyyen (Ar.) süsleyen 213
müzhir (Ar.) açığa çıkaran 329
müznib, (Ar.) günâhkar,şuç işleyen 451

N

nâ- (Far.) olumsuzluk edatı 151, 263, 313
nâ-bûd (Far.) yok olan ,bulunmayan 498
nâ-çiz (Far.) hiç hükmünde olan,değersiz
 n.-im 587
nâfe (Ar.) misk âhusu denilen hayvanın
 göbeğinden çıkarılan bir çeşiyt misk
 n.-sinden 350
nâ-gehân (Ar.) ansızın ,birdenbire 151

nağme (Ar.) ahenk,ezgi ,güzel ses 551

naḥil (Ar.) hurma

n.-den 29, 340

naḥl (Ar.) hurma ağacı

n.-den 341

Na'im (Ar.) Halepli şair 338

N.-ā 338

naşş (Ar.) âyet ,hadis metni

n.-ı 474

n.-ıla 116

naşıl (Ar.) *T. ne+Ar. asıl* bir işin ne

biçimde hangi yolla olduğunu belirtmek

için kullanan söz 312, 355, 369,398,

485, 553, 563, 569, 580, 585, 590

nāşır (Ar.) yardımcı

n.-ısın 257

n.-ā 259

nāil (Ar.) muradına eren 520

nālān (Far.) inleyeyici,inleyen 460

nām (Ar.) adına

n.-ına 590

nān (Far.) ekmek 49

n.-ı ḥānı 594

naḥd (Ar.) para ,akçe 318

nāḫıṣı'l-ezhān eksik anlayış 580

nāḫıṣu'l-āzā eksik organ 377

naḥl (Ar.) nakletmek

n.-i eşkāl 351

na'l (Ar.) ayakkabı

n.-ı (Akk.) 214

nār (Ar.) ateş,od,cehennem 48, 228, 275,

305, 315, 366, 427, 444

n.-den 37

n.-e 45, 393, 530

n.-ı 38,359

n.-ı 'aşkıñ 369

n.-ı 'ışkıñ 529

n.-ı 'ışkıña 396, 528

n.-ı dūzāḥ 515,519

n.-ı dūzaḥdan 228

nās (Ar.) insan,insanlar,halk,herkes 344,
357

n.-ā 353

n.-a 31, 51,337, 343, 356, 372, 398, 544,
547, 556

n.-ı (Akk.) 286,355, 356, 373, 433

n.-iñ 30,381, 386, 387, 389, 391

na't (Ar.) Bir şeyi överek anlatma ,Hz
Muhammed'i övmek üzere yazılan
şiiirler 459

n.-ı düriñ 586

n.-i pākiñ 258

n.-ı pākine 579

n.-iñ 267, 461,482

naẓm (Ar.) nazm,şiiir 250, 260, 267, 582,
588

n.-ā 325

n.-ı (Akk.) 235, 264 (İye.),579

n.-ı na'tından, 592

n.-ımız 234

n.-iñ 249, 266

n.-ım 349

n.-mına 564

n.-ān 579

naẓar (Ar.) bakma,göz atma,düşünme 7,

69, 296, 359

naẓā'ir (Ar.) benzerler

n.-den 418

naẓm (Ar.) nazım,şiir

nāẓım (Ar.) manzūme yazan 572

n.-ı nādān 588

n.-ān 235

N.-ā 90

nāẓik (Far.) ince 191

ne (zm.) isimlerin yerini soru yoluyla tutan

soru zamiri 345, 424, 584,

n.-dir 333,399, 409

n.-ler 28

n.-ye 96

n.-yiz 448

n.yledi 231

ne (sf.) isimleri soran soru sıfatı 231,326,

363, 401, 402, 403, 414, 442,483, 486,

520, 521, 582, 583, 586

ne (zf.) nasıl,niçin ,ne çok anlamlarında

soru zarfı 54, 101, 123, 125,143, 157,

446, 450, 514,582,

ne...ne (Far.) bağlaç 119

neb'ān (Ar.) kaynamak 540

nebī (Ar.) haberci,peygamber 71, 100,

117,119, 146,197, 235, 477, 511

n.-niñ 303

n.-yyā 518

n.-yyi 227

necāt (Ar.) kurtuluş

n.-iñ 100, 145

necm (Ar.) yıldız 286

nedāmet (Ar.) pişmanlık

n.-le 503

neden (is.) Bir olayı ve durumu gerektiren

sebepe 8, 104

nef' (Ar.) menfaat,fayda,çıkar 339

n.-i 332

nefes (Ar.) soluk 196, 270

n.-de 82

nefs (Ar.) ruh,can ,hayat 2.kendi ,şahıs

n.-i emmāre 437

n.-i fuẓul 92

n.-ile 436

n.-in 395, 526

n.-ini 392

nehār (Ar.) gündüz

n.-a 284

n.-iñ 538

nergis (Far.) çiçek,süs çiçeği 556

nerm (Far.) yumuşak

n.-i (Akk.) 33

n.-den 33

nesā'im-i şabā, (Ar.) sabah hafif esen

rüzgār 540

nesc (Ar.) dokuma ,örme

n.-iñ 343

nesīm (Ar.) hafif rüzgar

n.-ī 525, 574

n.-i feyzi, 579

nesl (Ar.) nesil.kuşak,soy

n.-i (Akk.) 8

n.-ini 107

nev' (Ar.) 1.çeşit,türlü 2. cins 3. sınıf 388,

495

n.-ā 409

n.-ine 333

nevāhīn (Ar.).yasak şeyler

n.-i 441

nevm (Ar.) uyku 517

nevzād (Far.) yeni doğmuş,yeni doğan 400

nez'im (Ar.) can cekişme

n.-de 455

ni'am (Ar.) nimetler 106

ni'met (Ar.) iyilik ,lütuf

n.-i ma'lūme 360

n.-i yezdāne 75

n.-le 334

nice kaç,ne kadar ,birçok 43, 71, 118, 144,

146,289, 302, 307, 314, 334, 336, 350,

354, 359, 360, 367, 368, 396

404, 423, 492, 532,572

niçün (zf.). niçin 199

nigāh (Far.) bakış,bakma 586

nigerān (Far.) bakıveren ,bakıcı,bakan

,bakakalan 594

nihān (Far.) gizli

n.-ından 370

ni'me'l-mekān, iyilik yeri 444

niḳāb, (Far.) örtü 80

N.-ı len terānile 469

niḳam (Ar.) intikamlar,öc almalar 106

nīrān (Ar.)cehennem 516

n.-ı (Akk.) 517

n.-arı 194

nire (zm.) nere 316

n.-de 50

n.-den 316, 345

nīsā (Ar.) kadın13

nīsān (Sür.) nisan ayı 320

nisbet, (Ar.) bağlılık,kıyalama 450

nisbet (Ar.) oran

n.-le 522

nisyān (Ar.) unutma 533

niyāz (Ar.) yalvarma iyāz, 460

nīysān (Sür.) nisan ayı 573

nizām (Ar.) dizi,düzen ,esaslar 5

noḳṣān (Ar.) eksik,eksiklik,kusur 377, 587

noḳṭa (Ar.) nokta 2.yer 294, 412

n.-dır 412

n.-sı 566

nu'ūt (Ar.) naatlar

n.-iñ 573

nuṣret (Ar.) yardım

n.-iñden 259

nūk-ı ḳalem (Far.) ucu sivri olan kalem

n.-den 574

nuḳūd-ı eṣk göz yaşının değeri, 578

n.-ini

nūr (Ar.) 1.Aydınlık ,ışık,parıltı,ziya 2.

ilāhi bir güç tarafından gönderildiğine

inanılan parlaklık 125, 126, 136, 140,

147, 152, 273

n.-a 176, 180

n.-dan 130

n.-ı Aḥmedī 108

n.-ı başa 125

- n.-ı Muhammed'den 273
 n.-ı nebî 136
 n.-ı pâkiñ 490
 n.-ı resûl 140, 147
 n.-ı vaşlına 108
 n.-ı vechiñ 538
 n.-ı ḥabîbiñden 274
 n.-ı ḥaddiñle 536
 n.-ı Yezdân 183
 n.-ına 125
 n.-larıyla 286
nüşa (Ar.) sûret,yazılı,yazılmış şey
 n.-ı kübrâ 272
nüş (Far.) 1.tatlı bal177, 534, 560, 561, 573
 n.-ân 478
nuṭfe (Ar.) atmık,sperme 375
nuṭk (Ar.) 1.söz lakırdı 2. söylev nutuk 376
 n.-ı ḥacer 309
 n.-ımız 483
Nūḥ (Ar.) peygamber ismi
 N.-'a 304
nübū'u'l-mâ' (Ar.) suyun kaynaması 477
nükte (Ar.) ince manalı söz
 n.-yle 326
nüşa (Ar.) yazılı,yazılmış bir şey 380
 n.-yı evşâfın 566
- O**
- o, o** 1.(zm) üçünçü tekil şahıs 2 (sf) işaret
 sıfatı 28, 46, 64, 114, 126, 177, 264,
 301, 310, 323, 327, 328, 351,410,477,
 426, 427, 433, 442, 468, 471, 474, 480,
 501, 508, 509, 517, 519, 526, 541,585,
 586
o o zamir 115, 221, 341
od (Far.) ateş
 o.-ı (Akk.) 318
 o.-ıyle 201
ol (esk.d.) o gösterme sıfatı 1, 2, 3, 7, 15,
 17, 21, 24, 29, 34, 35, 36, 37, 39, 53, 57,
 63, 65, 68, 75, 80, 86, 92, 97, 103, 109,
 116, 121, 122, 128, 131, 133, 140, 142,
 143, 146, 148, 152, 157, 161, 164, 176,
 179, 180, 181, 191, 196 197, 198, 207,
 208, 213, 220, 230, 231, 232, 234, 251,
 273, 274, 282, 305, 309, 316, 321, 322,
 344, 348, 379, 392, 409, 412, 415, 422,
 423, 426, 428, 434, 442, 443, 446, 475,
 478, 496, 500, 506, 507, 529, 530, 544,
 558, 579
ol-(f.) olmak 48, 117, 144, 196, 233, 234,
 242,248, 250, 251, 255, 265, 399, 460,
 462, 484, 504, 520, 582, 585
 o.-alar 312
 o.-alıdan 537
 o.-alım 515
 o.-amaz 261
 o.-an 55, 275, 295, 305, 323, 330,
 344, 361, 403, 404, 407, 415, 423, 424,
 440
 o.-anda 209
 o.-anlar 332
 o.-ar 82, 194, 374,427,436 (onlar)
 o.-ardan 339(onlar)

o.-arla 352(onlar)	o.-mış 127, 279, 309, 317, 478, 480,
o.-asın 79	525, 539, 545, 548, 549, 550, 556, 559
o.-da 550	o.-mışdı 528
o.-dı 6, 18, 59, 107, 148, 150, 151,	o.-mışdır 287, 306, 547
177, 180, 202, 204, 213, 233, 234, 250,	o.-mısz 225
267, 273, 280, 285, 383, 464, 473, 519,	o.-mışken 364, 365, 532, 533
573	o.-mışlar 572
o.-dığımca 251	o.-muşdır 396
o.-dığın 295	o.-sa, 66, 85, 377, 415, 565
o.-dım 176	o.-sam 521
o.-dın 187,467	o.-saydı 67
o.-dıkda 528, 538	o.-sun 166, 270
o.-dıkdan 552	o.-ur 104
o.-dukça 427, 568	o.-unca 393, 539
o.-ındı 106, 130, 200	o.-unmaz 51, 105, 229
o.-ındıkda 434, 435	o.-unsa 359
o.-ınmazken 358	o.-unsun 269, 271
o.-ınmuş 133	o.-up 134, 163, 172, 298, 372, 384,
o.-ınup 480	387, 389, 391, 427, 444, 465, 472, 489,
o.-ınur 323, 549	492, 524, 526, 538, 543, 546, 555, 565,
o.-ırsın 136	594
o.-ma! 6	o.-updır 268,310, 330, 388, 466, 522
o.-madı 178	o.-ur 23, 55, 67, 168, 170, 229, 293,
o.-mak 518	342, 378, 379, 345, 423, 426, 439,
o.-masa 345, 580	441,443, 497, 516, 529, 564
o.-masaydı, 47, 50, 63	o.-urdu 48, 63, 322,345, 356 377, 479
o.-maya 99, 144	o.-urken 320
o.-mayan 441	o.-ursa 379
o.-mayaydın 200	o.-dığın 295
o.-mayup 362	‘Oşmān (Ar.) dört halifeden biri 473
o.-maz 47,80, 125, 200, 544, 565	onlar (zm.) işaret zamiri
	o.-ı (Akk.) 354

oku-(f.) okumak 97, 100

o.-ur 550

o.-yanı 254

o.-mış 371

o.-ñ 253

o.-rdı 191

o.-yan 242

Otur- (f.) oturmak 151

Oyna- (f.) oynamak 95

Ö

Öğ- (f.) öğrenmek

ö.-renince 530

ö.-renmeseydi 532

ö.-renüp 534

ö.-renürse 344

ö.-retmeseñ 343

öt-(f.) ötmek

ö.-ende 347

öyle (sf.) 1.onun gibi olan,ona benzer 2.o

yolda ,o biçimde 3.o denli 206, 262,

293, 332, 333, 340, 342, 343, 352, 353,

367, 374, 433, 518, 545

özge (Far.) başka,diğer 451, 453, 495,

511, 584

‘Ömer (Ar.) Dört haliden ikinci halife 198,

199, 202, 473

‘ömr (Ar.)yaşama,yaşayış

‘ö.-ine 115

öz (is.) kendi

ö.-iñ 74

P

pā (Far.) ayak 362, 479

p.-a 376

Pāceyyi-zāde Rūṣdī şair’in ismi 237

P.-’ye,

Pādişāh (Far.) hükümdār

p.-lar, 472

pāk (Far.) temiz ,arı

p.-i zāt 3

pā-māl (Far.) ayak altına kalmış

p.-iden 479

pāyān (Far.) son.nihāyet

p.-dır 336

pāy-ı melḥa, ayak yeri 590

peder (Far.) baba

p.-le 506

pelā (Far.) Far.aba ,çul2.eski kilim,keçe

p.-sı 385

penāgāhan (Far.) sığınılacak yer 513

perde-yi pinhān gizli perde 497

per (Far.) kanat

p.-i ışıķıñla 554

pervāne (Far.) pervāne ,fırıldak

p.-dir 464

p.-veş 370

p.-yi 369

pervāz (Far.) uçuş,uçma 16, 554

p.-ān 551

perverde (Far.) beslenmiş ,büyütölmüş

334

pes (Far.) öyleyse,bununla beraber 11, 64,

274, 275, 276

peydā (Far.) meydana, açıkta 280

peyember (Far.) peygamber 2.elçi

p.-siñ 474, 488

p.-de 248

peygamber (far.) .haber veren elçi

p.-e 313

p.-i zî-şân 463

pîr (Ar.) yaşlı, ihtiyar 293

pister. yatak, döşek

p.-i ‘ışkıñda 395

pîş (Far.) ön, ileri, ön taraf 587

p.-ân 520

p.-e 437

p.-igāhıñda 508, 555

piyrāhen-i ‘ışk aşk gömleği

p.-ın 525

peyrevān (Far.) arka sıra giden, izinden

giden, uyan 379

pūyān (Far.) koşan 460

püser (Far.) erkek çocuk 69, 96

R

Rab (Ar.) Tanrı, terbiye edici 194, 260,

265, 294, 299, 304, 314, 334, 400, 409,
421, 448

R.-bi 258, 268, 318, 420

R.-bî 421, 422

R.-biñ 193

R.-bini 61

R.-bü’l-‘ālemîn 142

R.-bü’r-raḥīm 98, 167

rābi’an (Ar.) dördüncü olarak 76

rācilen (Ar.) geri dönen , ilgisi olan 356

ra’d, (Ar.) gök gürlemesi 321

rāh (Far.) yol

r.-ı ‘ışkıñda 559

r.-ı dilden 77

r.-ı Haqq’a 89

r.-ı na’tıñda 460, 585

r.-ı vaşfıñda 571

rahīm (Ar.) acıma , esirgeme, koruma

192, 217

rahmet (Ar.) acıma , esirgeme, koruma

r.-en li’l-‘ālemîn 187, 467, 474

r.-iñden 458

rākip (Ar.) binen , binici 537

raḳş (Ar.) döne , döne oynama

r.-a 161

ravza (Ar.) ağacı, çayır ve çimeni bol olan

yer

r.-yı esnā 457

r.-yı Yezdān 493

rāḥat (Ar.) üzüntüsüz, tasasız 50, 104

r.-ı 50

r.-ā 447

rahīm (Ar.) acıma , esirgeme, koruma 192,

217

r.-ān 288

r.-ine 147

rahmet (Ar.) acıma , esirgeme, koruma

103, 169, 242

r.-den 501

r.-i 500

- r.-iñdir 447
 r.-iñe, 458
 r.-iñle 254
ra'na (Ar.) güzel,hoş görünen 320
rāzī (Ar.) kabul eden,boun eğen 91, 516
rāzı (Ar.) kabul eden boyun eğen 370
rāzık (Ar.) rızık veren 336
re'fet (Ar.) yüceltme,kaldırma
 r.-ı hāk 519
 r.-iñ 516
recā (Ar.) umud
 r.-mız 252
recm (Ar.) 1.taşa tutma 2.lanetleme 285
 r.-ān 537
red (Ar.) red etme ,geri verme 229
ref' (Ar.) yüceltme ,kaldırma 106,358
reh (Far.) (bk.rāh) yol 76, 259, 588
 r.-ā 228
 r.-de 286
 r.-i ıışkıında 265,530, 531, 533, 546
 r.-i 'aşkıında 393
 r.-i 'ışkıında 396
 r.-i bākī'ya, 76
 r.-i fāniden 76
 r.-i na'tında 259, 572, 583
 r.-i vaşfında 266,483, 581
 r.-peymā 268
remmāl (Ar.) gaibten haber verecek fal
 açan 87
remz (Far.) kavga,savaş 297, 425
 r.-i eşyayı 297
 r.-ine 295
renç (Far.) Ağrı,sızı
 r.-i minşāre 531
reng (Far.) renk 26, 288, 330,558, 575
 r.-i būy 558
resān (Ar.) erişenler,ulaşanlar,yetişenler
 580
re'si'l-māl (Ar.) sermaye ana para
 r.-ı 578
resm (Ar.) yazma ,çizme,desen,iz,nişan
 274
resūl (Ar.) peygamber 117, 133,148,
 229,235, 237, 238,300, 459, 485, 547,
 571
 r.-'e 148, 234, 239, 251
 r.-ā 461
 r.-a'llāh 515
 r.-i (Akk.) 231
 r.-iñ 196,197, 314
revā (Far.) yakışır,uygun yerinde 515
revşen (Far.) tutum,yol,usūl 538
reyhān(Ar.) çeşit çiçek ,fesleğen 557
reyyān (Ar.) suya kanmış 507
Rezzāk (Ar.) rızık veren 56, 324,334
rızā (Ar.) hoşnutluk,memnunluluk
 r.-m 219
 r.-ñı 219
rızk (Ar.) Rızık,yiyecek,geçim 56, 338
 r.-iñ 324,336
ricāl (Ar.)erkek 13, 249
rişte (Far.) iplik,tire
 r.-den 281
riyā (Ar.) iki yüzlü 86, 446

rîzân (Ar.) .hoşnutluk 586

rû'yet (Ar.) görme ,bakma,görülme 376
r.-tle 470

rusûl (Ar.) resuller 491

rûşen (Far.) aydın ,parlak 284

rûh (Ar.) can ,ruh,nefes,canlılık 199, 233,
250, 255, 262, 361, 424, 483
r.-ı Aḥmed'e 100

r.-ı'l-‘ervāḥ-ı ‘avālimdir 490

r.-a 365

r.-dan 42

r.-ı eblağ 262

r.-ı Muşṭafa'ya 233

r.-ı Resûl 199

r.-ı ḥazrete 250

r.-ı ḥazrete 255

r.-ımız 253

r.-ına 145, 196

r.-u'l-beşer 475

r.-iñ 556

r-iñdir 465

ruḥsār (Ar.) yüz,yanak

r.-ını 111

rûy (Far.) yüz,çehre 304, 351, 354, 362

r.-ına 392

r.-ı baḥr 541

r.-ı kırtāse 574

rûz (Far.) gün, 19, 280, 282, 284, 286, 523,
549

r.-ân 550

r.-ı cezāda 499

r.-ı maḥşerde 496, 591

rûzi-yi kirmān,böceklerin rızkı 532

rücû' (Ar.) dönüş 90, 503

rûkbān (Ar.) binenler,biniciler

r.-ā 356

rûsvā (Far.) rezil 459

rûtbe (Ar.) mertebe 410

r.-si 411

S

şabr (Ar.) katlanma, 75,532

ş.-ı 530, 532

şābun-ı şefā'at şefāat sabunu 498

şabiyy (Ar.) çocuk 13

şaç-(f.)dağılmak,yayılmak169

şaç(is.)saç derisini kaplayan kıllar

ş.-iñ 465

şadr (Ar.) göğüs

ş.-inc 113

şadef (Ar.) inci ,32

ş.-de 320

ş.-den 319

sa'adet (Ar.) mutluluk 232

sā'at (Ar.) vakit , muayyen vakit

s.-de 180

s.-i resûl 182

şad (Ar.) yüz sayısı , 332

şad-destūr (Far.) yüz kere destūr 461

şadā (Ar.) ses

s-mehmā_428

şaf şaf (Ar.) dizi dizi 163,172

şafā (Ar.) gönül şenliği 184

şafra (Ar.) öd 378

sağ (sf.) sağlam 49

şağāir (Ar.) küçük günahlar 503

sāha-yı kırtās (Ar.) kâğıt sāhası 564

s.-sı

şahf (Ar.) kağıt yaprağı

ş.-a 412

şahrā (Ar.) kır,ova,çöl 278

ş.-y1 'ışkıñ 526

şafā (Ar.) gönül şenliği

ş.-lar 157

sā'ī (Ar.) çalışan 389

sā'il (Ar.) sual eden 347,348,386, 494

348

sā'ir (Ar.) seyreden 361, 412

şakla (Ar.) cilalama ,törpü ile egeleme

455

sākin (Ar.) sakin,hareketsiz olan ,kendi

halinde olan 280, 331

sāl (Far.) yıl 290,322

s.-ı (Akk.) 277,283

şalāt, (Ar.) Hz. Muhammed'e okunan dua

195, 239

ş.-u 270

şalāt (Ar.) namaz 251, 255

şaliḥ (Ar.) dinin emirlerine uygun

davranan 94,440

sālik-i 'uqbā (Ar.) bir yola giren bir yolda

giden 390

şāliḡen (Ar.) üçüncü 75

şan'at (Ar.) bir şeyi güzel yapmak

hüner,marifet 359

ş.-ı (Akk.) 344

ş.-ın, 343

saña sen zamirinin yönelme durumu 54,

202, 232,236,265, 268, 420, 424, 448,

469, 471, 479,504

şanāyī' (Ar.) sanatlar,zaaatlar 345

şānī' (Ar.) yaratıcı 391

ş.-iñ 60

şandūk-ı dil gönül sandığı

ş.-de 524

şaniyen (Ar.) ikinci 74

sāmi (Ar.) işiten

s-ā 252

şarar- (f.) sararmak 559

şarı (sf.) sarı 559

şarf (Ar.) .harcama,gider 578, 581, 583

saṭḥ-ı ka'be Ka'be yüzü

s.-ye 154

şavt (Ar.) ses,sada

ş.-ı (Akk.) 10

ş.-ını 142

ş.-ile 164

sayd (Ar.) avlama 358

sa'y (Ar.) çalışma,çalalama

s.-ımız 240

sāye (Ar.) koruma,sahip çıkma

s.-bān 479

s.-sīn 479

s.-sinde 104

şayf (Ar.) yaz mevsimi 283

ş-ı zayfın 539

şığ-(f.)sıgmak,bir yere bütünüyle

girebilmek 566

şoğuk (is.) soğuk 175

ş.-dan 48

şoñra (zf.) daha ileri bir zamanda 96, 102,

137, 139,275, 276, 291,473

şön- (f.) sönmek 167

şüret (Ar.) 1.biçim,görünüş 2.tarz,hâl ,gidiş

10

sebeb (Ar.) neden 324

secde (Ar.) ibâdet vaziyeti

s.-gâh 290

s.-ye 191, 216

s.-yi şükre 520

secer (Ar.) ağaç 481

sefâ'in (Ar.) gemiler 2.türlü konuları içine

alan kitaplar 354

sefer (Ar.) yolculuk savaşa gitme,Allah'a

yönelme 356

sefid (Far.) ak 282

sefine (Ar.) gemi 541

s.-ye 355

sehâb-ı lutf-ı ıışk aşk lutfunun bulutu

s.-ınla 535

sehv (Ar.) yanılma,yanlış

s.-imî 588

selâm (Ar.) merhaba 100, 145, 156, 195,

196, 198, 233, 234, 239,250

s.-u 270

selc (Ar.) soğuk,kar 367

sellem (Ar.) selamete erdirmisin 459

semâ (Ar.) gök yüzü 565

s.-da 321, 534

s.-dan 535

s.-vât 435

s.-vatiyle 276

s.-ya 323

semek (Ar.) balık 357

s.-den 358

semend (Far.) çevik ve güzel at 266

semender (Far.) ateş hayvanı

semm (Ar.) zehir

s.-i kâtil 320

semnî (Ar.) semizlik 337

sen ikinci tekil şahıs 72, 123, 126, 136,

192, 194, 195, 199,217, 221, 227, 228,

254, 293, 417,418,452,458,474, 475,507

s.-den 136, 137,159, 290, 454, 473, 532

s.-i 195, 210, 232, 419, 420, 421, 423,

424, 426, 439, 470, 480, 489

s.-iñ (İye.) 200, 219, 229, 415,

489,492, 515, 523, 542, 559, 561, 568,

569

s. iñ-veş 515

s.-iñdir 214

s.-sin, 188,405, 418, 449, 452, 463, 467,

490

s.-siz, 523

sene (Ar.) yıl 46, 322

senâ (Ar.) övme ,övüş 269

seng (Ar.) taş

s.-den, 315

ser (Ar.) baş 391, 531, 542

s.-â-ser baştan başa 295

s.-fürû 555, 557

s.-tâ-bâ 391

- s.-te-ser 415
- serîr (Ar.)** yatacak yer 205
- sermâ (Far.)** kış ,soğuk 352, 353
- sermaye (Far.)** ana mal
- s.-miz 577
- servi (Far.)** servi,selvi 555
- s.-lerî 548
- Settâr (Ar.)** örten,günahları örtücü 192, 315, 366
- sevâ'im (Ar.)** otlak hayvanı,keçi,koyun
- vb.546
- s.-den, 32, 337
- s.-iñde, 339
- s.-le, 338
- sevâd (Ar.)** karanlık,siyahlık,yazı 282
- sevdâ (Ar.)** 1. güçlü aşk 2.aşırı ve güçlü tutku, istek 378
- seyr (Ar.)** seyir, seyretmek 17, 354, 356, 361, 376
- s.-ân, 541
- seyyid-i evlâd-ı Âdem** insanoğlunun efendisi 300
- sıdk (Ar.)** doğruluk gerçeklik 53
- sıklet (Ar.)** 1.ağırlık yük 2.sıkıntı
- ş.-iyle 541
- sır (Ar.)** gizli ,gizli tutulan şey
- s.-ı Sübhân 184
- s.-ına 79, 119
- s.-ını 524
- sikkîn (Ar.)** bıçak
- s.-â 358
- sil- (f.)** silmek 129
- silk-i şeb** gece sarsması
- s.-dir 282
- sîm-i ten** gümüş ten
- s.-iñden 558
- sine-yi şâf** saf sine
- s.-iñ 466
- sipîhr (Far.)** tâlih
- s.-e 285
- sîrâb (Far.)** suya kanmış 508
- sirâc (Ar.)** Işık ,kandil
- s.-ı hüsnine 464
- siyeh-rû** siyah yüzlü 381
- siz (zm.)** ikinci çoğul şahıs 157
- s.-den 252, 253
- söy- (f.)** söylenecek, ifade etme
- s.-leyem 72
- s.-leyen 105
- s.-le 124
- söz (Far.)** bir düşünceyi eksiksiz olarak anlatan kelime dizisi 99, 582
- s.-leriñ 229
- şu (is.)** içme suyu 41, 95
- ş.-dan 478
- sūyu-semâ** gökyüzü suyu 323
- su'âl (Ar.)** soru
- s.-en dir 346
- s.-inde 443
- şu'üd (Ar.)** yukarı çıkma,yükselme 554
- subbuḥ (Ar.)** Allah
- s.-â 328
- şudûr (Ar.)** sâdır olma,meydana çıkma

- ş.i 505
- şūf (Ar.)** yün,sof339
- süfre (Ar.)** sofa
- s.-yi luṭfuñ 338
- şuḡrā (Ar.)** küçük 380
- suḥansencān (Far.)** hesaplı ,ölçülü konuşanlar 572
- sultān (Ar.)** 1. Hākimiyet sahibi. Padişah.2.. Allah. (C.C.) 3. Kuvvet, kudret ve hākimiyet sāhibi 244,589
- s.-ı'l-sibā' 545
- s.-ımız 243
- s.-ısın 227
- şun' (Ar.)** yapış,yapma
- ş -ı kudretidir 361
- ş.-iñ 350
- ş.-ı diger 47
- ş.-iñdan 330
- şun-** 8f.)sunmak 230
- sūḡ-ı na't** natının vesikaları
- ş.-iñda natının vesikaları 577
- sūre (Ar.)** Kur'an'ın ayrıldığı 114
- bölümünden her biri
- s.-sin 312
- şūret (Ar.)** 1. Biçim, görünüş2..Kılık. Tarz.3.Yol. Gidiş. Hal.4.Tasvir. Dıştan görünen şekil.375
- sūyan (Far.)** taraftar,nihāyet 567
- sūzān (Far.)** 1. Yakan, yakıcı. 2. Ateşli, coşkulu.225,515, 529
- sūbhān (Ar.)** 1.Allah (C.C.) 276
- s.-ellezī 468
- sūd (is.)** süt 32
- sūflā (Ar.)** 1. Daha alçak, adi.2.Günah ve basit işlere mahsus.3.Kılıksız, kıyafetsiz 419
- sūfūn (Ar.)** gemiler
- s.-āsā 351
- sūkker (Ar.)** 1. Şeker.
- s.-i 29,340
- s.-i hūlvān 560
- sūkūnet (Ar.)** sessizlik sūkūn 534
- sūkūt (Ar.)** susma konuşmama söz söylememe sessizlik
- s.-den 576
- süllem (Ar.)** merdiven
- s.-i ḡalbān 548
- sūm'a (Ar.)** görsünler,işitsinler diye yapılan göstermecilik
- s.-dan 446
- sūmbül (Far.)** bir süs bitkisi 25
- s.-deki 558
- sūrūr (Ar.)** sevinç
- s.-a 160
- sūrūş (Far.)** melek 119
- sūr-(f.)** sürmek ,dokundurmak,değdirmek 525
- Ş**
- şād (Far.)** Sevinçli, ferahlı, memnun , mesrur , şen, bahtiyar 245
- ş.-ān 591
- ş.-imān 213,148

şāh (Far.) Benzerlerine oranla en üstün, en

güzel, en iyi.Efendi 114, 388, 467

ş.-ı ‘adālet-kānıdır 244

ş.-ı sulţān 185

ş.-ımız 244

ş.-ı 244

şāhid(Ar.) şehid,örnek,güzel 4, 59

ş.-i vāhid 487

ş.-im 430

şahş-ı nā-dān cāhil kişi

ş.-em 263

şa‘r (Ar.) kıl 339

şākir (Ar.) şükür eden 75, 424

şāne (Far.) tarak

ş.-si 113

şān (Ar.) şan ,şöhret,ün

ş.-iña 476

ş.-ileri 206

şakḳ-ı kamer ayın yarılması 309

ş.-le Ar.ayın ikiye ayrılması olayı 476

şārib (Ar.) İçen,içici 363

şarihiyle (Ar.) bir kitabı şerh

eden,açıklama yapan kimse 98

şark (Ar.) Doğu 284

şāt-ı mesmūm zehirlenmiş koyun

ş.-ı 480

şahış (Ar.) kişi 585

şahs (Ar.) kişi

ş.-ı (Akk.) 9, 385,392

şāyān(Ar.) yakışır,yaraşır,değer 582

şeb (Far.) gece, karanlık 19, 166, 280, 284,

286, 523,550

ş.-de 549

ş.-ki 536

şecā’at (Ar.) yiğitlik,yüreklilik 545

şefā’at (Ar.) bağışlama isteği peygamberce

121,190,212, 226, 227, 231, 235, 237,

238, 494, 505,510, 513

ş.-iñdir 592

ş.-kān 592

ş.-iñle 497

ş.-hān 510

şefi‘ (Ar.) şefāat eden 190

ş.-ā 513,593

ş.-i ‘arşa-yı mahşer 510

ş.-‘ü’l-müznibin 467,516

şefkat (Ar.) Başkasının kederiyle

alākalanmak, acıyarak sevmek. 518

ş.-iñe 520

şeh (Far.) bkz. şāh

ş.-ā 40, 41, 54, 72, 186,228

şehādet (Ar.) şahitlik,tanıklık

ş.-le 410, 411

şehd (Ar.) bal 175, 340

ş.-āb-ı ‘aşkıñ 561

ş.-i ‘aşkıñdan 527

ş.-dir 57

ş.-ı mīrān 584

ş.-i ekvān 490

ş.-i kevineyn 580

ş.-i şāhān şahlar 581

ş.-i Hānnān 570

şehīd (Ar.) din veya yüksek bir ülkü

uğrunda ölen kimse

- ş.-iñ 411
- şehir (Ar.)** şehir, belde 246
- şeker (Far.)** şeker
- ş.-de 175
- şekl (Ar.)** biçim 12
- ş.-e 24
- şem'a (Ar.)** ışık, aydınlık, parlaklık
- ş.-y1 'aşkıñla 529
- ş.-y1 İslâmı 413, 414
- şem' (Ar.)** mum
- ş.-i 341
- ş.-i 'arızın 536
- şemm (Ar.)** koklama, koklanma 40, 376
- ş.-i havā 40
- şems (Ar.)** Güneş 17, 125, 284, 286, 288
- ş.-i 536
- şer (Ar.)** kötülük, fenalık 85, 89
- ş.-i (Akk.) 84, 86
- şerāb (Ar.)** içilecek şey
- ş.-ı kand-i 'ışkıñ 560
- şerhā (Ar.)** dilim parça ,yara 566
- şerīf (Ar.)** şerefli, kutsal, mübarek 185, 233
- Şerh (Ar.)** Açma, ayırma 51, 113
- ş.-ile 97
- şevāhid (Ar.)** şahitler 392
- şevk-ı 'ışk** şiddetli ,neşe, sevinç, gönül aşkı
- ş.-iñla 266
- şeydā (Far.)** şaşkın, çılgın 402
- şey (Ar.)** nesne
- ş.-den 66, 428
- ş.-'e 324, 591
- ş.-i 584
- şeytān (Ar.)** şeytan 161, 168, 436, 502
- ş.-dan 456
- ş.-ile 501
- şimdi (zf.)** şu anda 88
- şer'at (Ar.)** Allah'ın emri üzerine kurulmuş din kaideleri
- ş.-i ġarrā 299
- şīrāze (Far.)** kitap ciltlerinin iki ucunda bulunan ve yaprakları muntazam tutan şerit
- ş.-yi ma'nā 281
- şirb-i mā** su hissesi 41
- şīr-i 'ışk** aşka ait
- ş.-iñdan 545
- şirk (Ar.)** Allah'a ortak koşma 455, 502
- Şit (Ar.)** Peygamber ismi
- Ş.-'in 137
- şitāb (Far.)** Acele, çabukluk 585
- şitā (Ar.)** kış, 283
- ş.-da 539
- şol** şu, o *esk.* 32, 33, 81, 83, 266, 268, 272, 331, 346, 348, 361, 399, 402, 403, 429, 536
- şöhret (Ar.)** ün ,tanınmış kimse 206
- şöyle (zf.)** şunun gibi, şuna benzer biçimde 5, 128, 217
- şu'a' (Ar.)** ışık 139
- şu'le (Ar.)** Alev 152
- şuhūd (Ar.)** şahid
- ş.-a 430
- şukūf-ı yāsemen** yasemin çiçeği 558
- şühüb (Ar.)** kıvılcımlar 2. akan yıldızlar

ş.-le 537

şükr (Ar.) 1.Allah’a duyulan minneti dile
getirme. 106, 209, 268,504

ş.-dir 52

şümār (Far.) Hesab,sayı 485

şürb (Ar.) içme,içilme

ş-i (Akk.)içme,içilme 363

şürû‘ (Ar.) başlama 90

T

tā (zf.) 53, 57, 74, 78, 89, 99, 138, 140,
147,194, 248, 259, 267, 274, 280,
284,304, 311, 316, 327, 342, 391, 397,
417, 484, 488, 542, 573, 581, 583

ta‘ām (Ar.) yemek 31

ta‘dād (Ar.) birer bire söyleme

tab‘ (Ar.) tabiat,huy,yaratılış

ṭ-ı nazıma 264

ṭ.-‘ım 586

tabḥ (Ar.) pişirme,ilaç kaynatma 343, 480

t.-ıla 47,342

tābi‘(Ar.) takip eden,ona uyan388

ṭabīb (Ar.) doktor 188,218

ṭ.-ā 406

ṭ-i ḥastaḡāni 405

ta‘bīr (Ar.) rüya yorma,ifade, anlatma 111

tāc (Far.) Hükümdarların başlarına
giydikleri mücevherlerle süslü başlık.
214,471, 472

tācir (Ar.) ticaret yapan,tüccar 391

tafşil (Ar.) açıklama, anlatma

in 97

tafzīl (Ar.) en üstünlük 380

tağ (is.) dağ 207

tağbir (Ar.) toza bulaştırma 85

Tāhā(Ar.) Kur’an-ı Kerim’de bir süre
455,471

taḥammül (Ar.) Sabretmek, katlanmak.
531,542

taht-ı ‘ālī yüce saltanat, yüce hükümdarlık
makamı

t.-de 245

taḥarrük(Ar.) hareket etme , kımıldama
oynama449

taḥşîş (Ar.) ayırma, birşeyi birine veya bir
yere mahsus kılma426

tā’ir (Ar.) uçan kuş 361

taşadduk (Ar.) sadaka olarak verme86

tahvīl (Ar.) değiştirme, aksiyon, çevirme
291

taḥvīf (Ar.) hafifletme 373

taḥ-(f.) takmak 162

taḥdir (Ar.) beğenme, övgü 85,431

taḥvim (Ar.) en güzel kıvama koyma,
düzeltme, biçime koyma
t.-ile 375

tālān (Far.) yağma, talan 527

tāliyā (Ar.) yükseltme 239

tamām (Ar.) tamam, tam, eksiksiz 99, 144

tāmi’l-‘azā azların tam olası 400

ṭarfetü’l-‘ayn bir kez göz açıp kapayıncaya
kadar olan an 83

ṭarım-ı ‘arşa arşın kubbesi 82

ṭaraf (Ar.) Yan, yön. 2 403

- ı.-da 323
tarık-i kalbi kalb yolundan
 ı.-den 83
tārimār (Far.) karma karışık, dağınık 93,
 168
tārīḥ-i sāl yılın tarihi 249
taş (is.) sert katı madde
 ı.-ı 207
 ı.-lara 305
taşra(is.) dışarı 315
ta'm (Ar.) yemek
 ı.-ā 357
 ı.-da 330
 ı.-ı 26
tā'ūn(Ar.) veba,hastalık 373
ṭayrān (Ar.) kuşlar 468
taẓarru (Ar.) yalvarma,yakarma
 t.-la 458
te'sīr (Ar.) etki ,2.iz bırakma 305
te'ahhüd (Ar.) birbirini sıralama,yardım
 etme, kol kola girmek 435
Te'ālā (Ar.) Allah adıyla birlikte kullanılır
 20
te'allüm (Ar.) bir şeyi herkesin bilmesi 543
te'aḳḳul (Ar.) düşünme 346
tebşīr (Ar.) müjde verme, müjdeleme 197
tecellī (Ar.) Görünme, belirleme, kader
 432
 t.-ḫāne 295
tecemmu' (Ar.) toplanma, yığılma,
 birikme 566
tedbīr (Ar.) bir şeyi önleyecek yol veya
 temin edecek yol 87
tedemmu (Ar.) gözün yaşarması 535
tedevvūr (Ar.) yuvarlaklaşma 280
tedrīc (Ar.) derece derece, azar azar
 t.-ile 342
tefekḳūr (Ar.) düşünme, zihin yorma 197
 t.-de, 156
tefriḳ (Ar.) birbirinden ayırmak, seçmek.11
tefsīr (Ar.) yorum, kur'an ayetlerinin mana
 bakımından açıklanması,111
tefvīz (Ar.) ihale, sipariş etme, dağıtım,
 herşeyi Allah'tan bekleme285
tehniye (Ar.) tebrik etme 158
tek (sf.) eşi olmayan ,biricik 417
tekāsül (Ar.) Üşenme, Tembellik, İlgisizlik
 (Ar.) 422
tekebbūr (Ar.) büyüklenme 141
tekellüm (Ar.) söyleme,konuşma 482,483,
 553
tekrīm (Ar.) saygı gösterme 380
telvīn (Ar.) renk verme 286
telḫ (Far.) acı 317
telzīz (Ar.) tatlandırma, lezzetlendirme 286
temām (Ar.) eksik olamama durumu 150,
 234, 250
tenzīr (Ar.) korkutma 312
 t.-den 311
 t.-e 312
tenāsül (Ar.) üreme,çoğalma 399
ten (Far.) insan vücudunun dış yüzü
 t.-de 502

- t.-i 191
- tenessüm (Ar.)** hava teffüs etme
- t.-de 540
- tenhā (Far.)** ıssız,boş,yalnız 417
- tekaṭṭur (Ar.)** damlama,damla damla akma
- 560, 562, 574
- terahḥüm (Ar.)** Merhamet etme 512
- terk (Ar.)**Bırakma, Gitme 593
- teseʿül (Ar.)** dilenme,dilencilik etme 387
- tesettür (Ar.)** örtünme,gizlenme 469
- teşîr (Ar.)** kıymet değer koyma 288
- teshîr (Ar)** istila etme 30
- teşnegān (Far.)** susamışlar
- t.-ı 477
- teşrîf (Ar.)** şereflendirme, (Ar.) 185
- teşvîş (Ar.)** karıştıрма
- t.-e 66
- tevāzuʿ (Ar.)** alçakgönüllülük 141
- tevārūs (Ar.)** Mirasa konma 306
- tevfiḳ (Ar.)** Uyuma,uydurulma
- t.-ından 440
- tevvāb, (Ar.)** tevbeleri kabul edici 289
- tevḥîd (Ar.)** Alalah'ın birliği 132, 481
- teḥammül (Ar.)** katlanma ,dayanma 530
- teḥarrük (Ar.)** hareket etme279
- teḥmîl (Ar.)** Mühlet, sonraya bırakma,
- erteleme 280
- tıryak (Ar.)** panzehir 349
- tîr-i mesmûm** zehirli ok 349
- tişe-yi ʿışk** aşkın âleti
- t.-ın 527
- toğ-(f.)** doğmak,dünyaya gelmek
- ṭ.-ar 160
- ṭ.-dı 146,180, 181, 182
- ṭ.-acaḳ 159,166
- ṭol-(f.)** dolmak,doldurmak
- ṭ.-dırsa 497
- ṭop-** (f.) aklını başına alma 7
- ṭoprak** canlılara yaşama ortamı sağlayan
- yüzey bölüm 198
- ṭolu** (is.) dolu,içi boş olmayan
- ṭop ṭoludur, 171
- ṭoḳ** (sf.)açlığını gidermiş olan 208,209
- ṭavḳ (Ar.)** boyun bağı
- ṭ.-lî 556
- ṭoḳḳuz** (is.) dokuz sayma sayısı 150
- tövbe (Ar.)** İşleği günahdan dolayı
- pişmanlık 53
- tūfān (Ar.)** Hz. Nuh zamanında yoldan
- çıkmışları düzeltmek için Allah
- tarafından gökten yağdırılan ve bütün
- dünyayı kaplayan su 304
- Ṭūr (Ar.)** Tur dağı 181
- ṭurāb-ı Ahmed** Ahmet'in toprağı126
- ṭ.-'i
- ṭur-(f.)** durmak
- ṭ.-ınca 555
- ṭ.-mayup 123
- ṭ.-sun, 5 128, 217
- turş-ı ğure (Far.)** ekşi
- t.-yi 342
- ṭuṭî (Far.)** taklit yapan papagan cinsinden
- kuş
- ṭ.-yı 371

ı.-veş 586
 ı.-i 371
tuhfe (Far.) hediye, armağan, yeni çıkma,
 hoş giden güzel şey, 587
 t.-miz 484
 t.-yi mevcûdımız 236
 t.-yi nâçizimiz 247
tut- (f.) tumak 403
tuy-(f.) duymak
 ı.-ınca 216
 t.-mazmış 517
tuyûr (Ar.) kuşlar
 ı.-un 338
tûken- (f.) tûkenmek 124
Türk Türk 572

U

u (Far.) ve bağlacı görevinde kullanılır. 5,
 8, 14, 19, 20, 31, 34, 45, 46, 49, 50, 62,
 63, 64, 67, 81, 116, 128, 141, 201, 207,
 257, 264, 270, 271, 275, 276, 277, 279,
 280, 283, 284, 286, 295, 300, 303, 314,
 316, 317, 321, 328, 331, 339, 343, 359,
 372, 373, 376, 401, 402, 404, 414, 418,
 424, 427, 429, 439, 440, 441, 461, 483,
 517, 549, 581, 587, 592
‘ucb (Ar.) kendini beğenmişlik 86, 446
uḥrâ (Ar.) başka, diğer, âhiret
 u.-da 410
‘ukûl (Ar.) akıllar, zihinler 289, 462
ûlâ (Ar.) şan, şeref sahibi 324
‘uluvv (Ar.) yükseklik, büyüklük, yücelik

‘u.-i 476
‘ulyâ (Ar.) pek yüce 419
‘umr (Ar.) ömür
 ‘u.-iñe 491
umûr (Ar.) işler, hususlar, maddeler
 u.-ına 389
 u.-ında 257
ur-(f.) vurmak, yapmak, çırpamak, inşa
 etmek 124, 179
‘urûc (Ar.) yukarı çıkarma 468
 ‘u.-a 548
‘usât (Ar.) asiler, itaatsizler, günahkarlar
 ‘u.-iñ 444
 ‘u.-ı mü’minîne 517
‘uşşâk (Ar.) aşıklar 370, 573
 ‘u.-veş 264
 ‘u.-ı (Akk.) 432
 ‘u.-iña 523
‘uzmâ (Ar.) çok büyük, çok büyük dert 295
‘uẕv (Ar.) organ, vücudun müstakil parçası
 377
 ‘u.-ı (Akk.) 62, 63, 64
 u.-ı âḥar 64
 u.-iñ, 377

Ü

ü (Far.) ve 1, 2, 9, 10, 13, 14, 17, 19, 26,
 32, 33, 35, 39, 56, 73, 81, 84, 86, 87, 95,
 125, 133, 138, 150, 161, 162, 175, 180,
 192, 200, 203, 205, 206, 214, 225, 241,
 245, 246, 257, 258, 262, 269, 270, 271,
 272, 274, 278, 286, 287, 288, 292, 293,

296, 298, 303, 311, 312, 317, 319, 326,
330, 332, 336, 337, 356, 362, 363, 367,
376, 380, 381, 386, 398, 401, 405, 407,
409, 417, 418, 425, 429, 446, 447, 448,
449, 450, 455, 456, 462, 471, 473, 474,
485, 491, 494, 533, 544, 550, 559, 566,
569, 571, 572, 575, 577, 582, 583, 587,
588, 592

üç üç sayma sayısı 153

üç yüz beş sayma sayısı ,249

ümem (Ar.) ümmetler

ü.-sin 493

ümîd (Far.) umut, umma

ü.-imiz 447

ümmed (Ar.) ümmet 134, 223, 224,

232,520

ü.-i 135 (Akk.),231(İye.)

ü.-ime 192, 217

ü.-imiñ 222

ü.-iñ 215, 221,230

ü.-iñde 512

ü.-iñe 212

ü.-lerin 516

ünāş (Ar.) halk, insanlar 399

ü.-ı (Akk.)

üryān (Ar.) çıplak 525

üstād (Far.) muallim,öğretmen

ü.-ı ıışkıñdan 534

ü.-ımız 241

üst (is.) bir şeyin yukarı yanı

ü.-inde 130

ü.-ine 169

üzre (zf.) 1.üstüne 2.hakkında 198, 203,
304, 348, 351, 354, 355, 362, 535, 541

V

vā (Ar.) vāh,yazık

v.-ümmeñ, 507

v.-nefsi, 507

vācib (Ar.) 1. Terki caiz olmayan 2. Farz

derecesine yakın bulunan 6, 2,107

va'd (Ar.) söz verme 416

v.-iñe 505

vādī (Ar.) vadi, iki dağın arasındaki uzun

çukur

v.-den 90

vaḥy (Ar.) ilāhi emir

v.-in yūha 466

vāhid (Ar.) tek 417

vaşf (Ar.) vasıf, nitelik 116, 118, 125, 569,
580

v.-da 116

v.-inā 260,582

v.-iñda 123

v.-iñda 462

vaşşaf (Ar.) vasıflarını bildiren

v.-iñ 568

vāşif (Ar.) vasf eden,öven

v.-āne 580

v.-ı Yezdān 117

v.iñ 588

vaşl (Ar.) kavuş

v.-ına 164

vākıf (Ar.) arafatta vakfeye duran, ayakta

duran 79, 295

vakt (Ar.) vakit, zaman

v.-ā 439

v.-i mevtimde 456

v.-i şehir 429

v.-i tertibi 249

v.-ine 488

vālī (Ar.) idare eden,388

var (is.) mevcut, var 2, 12, 14, 41, 54, 56,

84, 93, 127, 160,289, 297, 314, 374,

417, 425, 429, 515,576, 581, 583, 584,

587

v.-dır 70, 378, 483

v.-ır 96

v.-mış 191, 325

v.-sa 424, 579

varak (Ar.) kağıt veyā kitap yaprağı,sayfa

v.-dan 584

v.-dır 294

varlıg (is.)var olma durumu ,mevcudiyet

v.-ına 4, 59

v.-ından 6

vāşıl (Ar.) erşen,ulaşan 300

vaşt-ı hāl orta hal 13

vāveylā (Ar.) eyvāh,yazık 322

vazʿ (Ar.) koyma, koyulma

v.-ım 150

v.-ʿin 60

vech (Ar.) yüz, surat, çehre 535

vehhāb (Ar.) çok hibe eden Allah'ın

sıfatlarındandır 359

velādet (Ar.) doğurma ,doğma 146

velāyet (Ar.) veli,ermiş olan kimsenin hālī

ve sıfatı

v.-inde 411

velī (Far.) velāki,amma 332, 408, 438,

462,500

velīkin (Far.) velāki,amma 299, 325,436

velleyli (Ar.) gece

v.-dir 113

verd (Ar.) Gül 25

vesile (Ar.) yol,vasıta 528

vir- vermek 239

v.-di 551, 556, 575

virān (Far.) yıkık,yıkılmış 496

vird (Ar.) Belli zamanlarda okunması adet

olan Kur'an cüzleri.

v.-i 3, 5, 27, 91,142, 152, 155, 156, 198

v.-i ʿaşkıñ 369

v.-iñ 284, 337, 340

vir-(f.) vermek 56, 264, 288, 375, 376,

449

v.-eyim 218

v.-gel 202

v.-ildi 470

v.-ir 29, 32, 33, 43, 137, 138, 139

v.-irsin 324

v.-miş 30

v.-mişsin 307

v.-üp 303,381, 386, 517, 531

v.-üpsin 304, 328,336,339,341

v.-eldenkim 542

vuşlat-ı Hakk Allah'a kavuşma

v.-'a 74
vuşul (Ar.) ulaşma, varma, gelme 140,
 147,248
vucūd (Ar.) vücut, bulunma, var olma 380
 v.-a, 278
 v.-ı pākiñe, temiz vücud 450
 v.-ım, 502
 v.-iñ, 479
 v.-i, 2, 272
vucūh (Ar.) çehreler, yüzler 438
vü (Far.) ve 19, 246, 276, 302, 303, 360,
 394, 419, 425, 427, 460, 482
vüs'im (Ar.) güç, takat, kuvvet 374, 591

Y

ya (Ar.) Ey, hey 400
yā (Far.) Şaşama, şaşkınlık bildiren söz
 2. bir düşüncenin karşıtı düşünülürken
 kullanılan söz 8, 43, 52, 67, 71, 115,
 190, 191, 192, 194, 217, 224, 235, 238,
 247, 254, 258, 260, 265, 268, 294, 299,
 304, 314, 316, 318, 334, 343, 344, 399,
 409, 420, 421, 422, 448, 511 515, 569,
 585, 590
yād (Far.) Hatırlama, anma 224, 552
yağ (is.) yağ
 y.-ı (Akk.) 32
yağ- (f.) yağmak
 y.-mā 318
 y.-masa 46

yalñız (zf.) yanında başkaları bulunmayan
 332
yalvar-(f.) yalvarmak ,yakarmak 209
yaman güç ,etki veya beceri bakımından
 alışılmışın üzerinde olan
 y.-dır 500
yan (is.) bir şeyin ön,arka,alt ve üst dışında
 kalan bölümü
 y.-ına 198
 y.-ları 203
yan-(f.) yanmak 215
yağ-(f.) yakmak
 y.-dılar 162
 y.-ma 457
yakın .az bir ara ile ayrılmış olan 132
yarat-(f.) yaratmak
 y.-dın 274, 276, 351,352, 421
 y.-mış 43
 y.-(d)an Allah 34
 y.-(d)ır 9,34, 36,37
yā-rān (Far.) dostlar 531
yar- birbirinden ayrılma
 y.-ılup, 151
yārın is. bu günden sonra gelecek ilk gün
 499, 506,515,591
yat-(f.) yatmak
 y.-ur 198
 y.-urdılar 174
 y.-ursiñ 199
Yahyā (Ar.) peygamber ismi 394,531
yaz (is.) yaz mevsimi 20
yaz- (f.) yazmak

- y.-anı 254
y.-dı 97
y.-dım 132
ya (Far.) şaşma,şaşkınlık bildiren söz 298,
365, 402, 403
yed (Ar.) el 306
yeg (Far.) bkz.yek birlik, bir oluş 8
yek (Far.) Bir, tek, birlik, bir oluş 82,110,
282, 368, 375, 522, 566
y.-digerinden 344
y.-katreder damla 110
y.-sân 566
y.-ser 471
y.-zerredir en ufak parça 110
yer (is.) mahal,mekan
y.-de 95
y.-i 63
y.-le 23
Yeşreb (Ar.) yer adı 456
yevme'l – cezâ ceza günü 237
yevme'l-kıyâm kıyamet günü 99
Yezdân (Far.) 1Allah
396
yıl (is.)sene 46, 323, 532
yine (zf.) yeniden22, 84, 90, 258, 344,
345, 370, 449, 460, 461, 462, 518,
533,565, 567, 579
yir (is.)yer, yer yüzü 56, 95, 177
y.-yüzünde 127
y.-de, 153 199
y.-den 129
y.-e 153
y.-indedir 68
y.-le 294
yit-(f.) yetmek,ulaşmak,ermek,varmak
y.-er 59
y.-mez 23, 65, , 70,314
yoğ (sf.) bulunmayan,mevcut olmayan
y.-îdî 419
y.-iken 417
yol (is.) yol,aşılan uzaklık
y.-da 397
yok (sf.) bulunmayan,mevcut olmayan
2, 175, 229, 325, 370, 374, 451, 454,
511, 567, 577, 578, 591
y.-dır 42, 84, 449, 453
y.-sa 86, 413, 430, 447, 576, 586
Yûnis (Ar.) Yunus peygamber
Y.-e 533
Yusuf-i Ken'ân (Ar.) Kenan yerinin
Yusuf'u 464
yûri- (f.)yürümek 15, 17
yüz (is.) sayma sayısı 100, 145, 196, 249,
302
yüz bin (is.) sayma sayısı 100
yüz (is.) çehre,surat
y.-iñ 74
y.-le 442
- Z**
- zerre (Ar.)** En ufak parça
z.-dir 292
zağmet (Ar.)sıkıntı, eziyet, rahatsızlık,
zor, güç, yorgunluk 149

ẓahr (Ar.) Açık, görünen, meydanda

151,455

ẓ.-de 316

ẓ.-ime 179

ẓākīr (Ar.) zikreden 369, 424, 426

ẓamīr-i seng taşın içi

ẓ.-den 305

ẓarar (Ar.) Zarar, ziyan, katıp 43

zāre (Ar.) inleyen 505

zār-ı zār (Far.) Ağlayan, inleyen, ağlayıp inleyen 168

ẓāt (Ar.) 1.Saygıya değer kimse 2.Kendi

ẓ.-ı nekāyışdan 256

ẓ.-a 71

ẓ.-ā 348

ẓ.-ı pākiñ 428

ẓ.-ı paķiñe 518

ẓ.-ıñdan 593

ẓ.-ı vāhidsin 417

ẓ.-ıñ 423

ẓ.-ıña 269, 553

ẓ.-ında 61

ẓ.-ından 461

ẓ.-ıñdan 406, 511

ẓ.-ını 580

ẓ.-ı Haķķ'ı 52

zebān (Far.) dil, lisan

z.-e, 376

z.-i (Akk.) 428

zehre (Ar.) çiçek

z.-si 84

Zekeriyyā (Ar.) Peygamber ismi 394, 531

zelīl (Ar.) Alçak, aşağı tutulan 441

zelzele (Ar.) 1.Deprem 2.Sarsma 373

zemān (Ar.) Vakit, zaman 18, 53, 124, 152, 179, 211, 213

zemīn (Far.) Yer yüzü 161, 180, 278, 362, 534

z.-iñ 279

zen (Far.) Kadın

z.-ler 149

zer ʿ (Ar.) Ekme, tohum saçma, ekilmiş, ekin 352

zerre (Ar.) En ufak parça 125, 263, 583

z.-ce 55,449

z.-niñ 450

z.-yi nāçiz 450

zevķ (Ar.) tadma,haz,hoşa giden hal

z.-ı şehd-i ıışķıñla 562

zī (Far.) sāhip 319, 361, 365, 405, 424, 484

zīb (Ar.) Süs, benek 285, 472

z.-efzā 285

zībā (Ar.) süslü, yakışıklı, güzel 375

zihī (Far.) ne mutlu ne güzel 283,328, 361

zihn (Ar.) zihni, anlama, bilm

z.-i e 66

zıkr (Ar.) anma,anılma.209, 426, 427, 428, 429, 533

z.-dir 52

z.-i 425, 429

zillet (Ar.) Hakiflik,horluk 141

zindān (Far.) Karanlık yer altı hapishanesi

2. Pek karanlık 204, 533, 538

zinde (Far.) diri, yaşayan, canlı, dinç,

sağlam 502

z.-giyy 335

zīrā (Far.) Çünkü,şundan dolayı 166,279,

445,588

zirāʾāt (Ar.) Ekincilik,çiftlikçilik 544

zirāʾat (Ar.) ekincilik,çiftçilik 352

zirāʿ (Ar.) ekincilik,çiftçilik 372

z.-u 547

zīr (Far.) alt, aşağı

z.-i (Akk.) 279,

z.-i ḥāk 326

zişt (Far.) çirkin 9, 63,377, 381

z.-i 14

zuhūr (Ar.) ortaya çıkma 370, 428

ẓaḥr (Ar.) arka,sırt 355

ẓulmet- (Ar.) karanlık

z.-e 297

z.-i küfri 298

ẓahir (Ar.) açık,görünen,bâriz150

z.-ken 296

ẓiyā (Ar.) ışık,aydınlık, 138, 155

zeḥḥ (Ar.) bogazlama,kurban kesme 358

z.-siz 358

zevḥ (Ar.) tatma,tad

z.-a 213

zūʾl-celāl (Ar.) celāl sāhibi39

zūʾl-luṭfī (Ar.) lutuf sāhibi 514

zühre-yi ʿādī mutluluk yıldızı 539

zūkūr (Ar.) erkekler 399

zülāl (Ar.) Saf,hafif,tatlı su

z.-i (Akk.)367

z .-i luṭfīna 507

z.-i ḥikmeti 174

zūʾl-cemāl (Ar.) cemāl sāhibi 1

zümre (Ar.) Bölük,takım,grup

z.-yi bī rūḥiden 484

z.-yi mevtā 379

zünüb-ı müzbīn günahları affedici

z.-iñ 497

zürre (Ar.) ziraatçiler,çiftçiler 352

SONUÇ

Rüşdü ve Mes'ûd'a ait olan İlâveli Mevlid adlı eserimiz 23 varak 594 beyitten ibarettir. Eserimiz öncelikli olarak bir övgü manzumesidir. Allah'ın sıfatları, Hz. Muhammed'in vasıfları, insanoğlunun ve âlemin özellikleri, yaratılışı şairler tarafından bölümler halinde ayrı ayrı başlıklar altında işlenmiştir. Konusu itibariyle dinî bir metin olan eserimiz dil ve üslup olarak döneminin özelliklerini göstermektedir.

Eserin, mevcut olan mevlidler içerisinde öne çıkabilecek nitelikte olduğunu söyleyemeyiz. Ancak metnin iki kişi tarafından kaleme alınmış olması eserin önemli özelliklerindendir. Müelliflerimiz arûza hakimdirler ancak kusurlar da görülmektedir. Örneğin; bazen Türkçe kelimelerde uzun ünlü bulunmamasına rağmen şairin med yaptığı görülür: var-vâr (2). Bunun dışında şairlerimiz bir buçuk heceyi hareke ile göstermiştir. Örn. *muhtârdır* kelimesi bir buçuk heceyi göstermek için *muhtâridir* (92) şeklinde yazılmıştır. Buna benzer örneklerle birlikte vezne uygun kelimeleri kullanabilmek için metin üzerinde karalamalar yapıldığı görülür. (Tıpkı basım, 18a)

Teşbih, istiare gibi sanatlar şiirde yoğun olarak kullanılmasına rağmen sanatlar yönünden çok zengin olduğunu söyleyemeyiz. Müelliflerimizin de sanatlarını ortaya koymak gibi bir gayelerinin olmayışı daha çok muhtevayı ön plana çıkarmak istemeleri bunda etkili olmuştur.

Metnin bir bölümünün (1b-10a) dili ile kalan bölümünün dili arasında az da olsa farklılıklar görülür. İlk bölümdeki (1b-10a) dil daha sade ve anlaşılırken, 11b-21a arasındaki beyitlerde ise Arapça ve Farsça kelimelerin daha çok kullanıldığı ve edebi sanatların fazlaca işlendiğini söyleyebiliriz.

Dinî ilimler yönünden yetişmiş kişiler oldukları anlaşılan şairlerimiz Arapça, Farsçaya hâkim oldukları anlaşılmaktadır. Bunu, Arapça ve Farsça kelimeleri ve tamlamaları sıkça kullanmaları ile birlikte bu dillere ait kelimelerin Türkçe kelime sayısından fazla olması göstermektedir. Âyet ve hadislerden yapılan alıntılar da bu durumu daha da çok etkilemiştir. Yazdıkları metinden hareketle samimi ve içten oldukları, ifadelerinde

görülmektedir. Anlatmak istediklerini imgelerle zenginleştirerek şiir dili yönünden başarılı sayabileceğimiz bir eser meydana getirmişlerdir.

Eserde,Türkçe, Arapça, Farsça, Yunanca ve Süryanice kelimeler bulunmaktadır.Âyetler,hadislerden alıntılar,dualar Arapçadır.Bu durum eserin dil yapısını etkilemiştir.Aynı zamanda eserin yazıldığı yerin, daha çok Arap ve Fars kültürünün etkisi altında kalmış olması, metnin dilinin oluşmasında önemli rol oynamıştır.Metnimizdeki kelimeleri şu şekilde sınıflayabiliriz:

Eser tekrarlanan kelimelerle birlikte 7540'den ibarettir. Tekrar edilen kelimeleri çıkarttığımız da ise toplam kelime sayısı 2002'dir.Bunların da oranları şu şekildedir:

TÜRKÇE	ARAPÇA	FARŞÇA	YUNANCA	SÜRYANİCE
350	1366	284	1	1
% 17,48	%68,23	%14,18	%0,049	%0,049

Metnimiz, içerik olarak geleneğinin güzel bir örneği, dil ve üslup olarak döneminin anlayışının göstergesi, şiir dili ve anlayışı olarak da başarılı olarak nitelendirebileceğimiz manzum bir eserdir.

KAYNAKLAR

- AKSOY, Hasan**“Eski Türk Edebiyatı'nda Mevlidler”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*. /9, (2007), s.323-332.
- DEVELLİOĞLU, Ferit**; Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi Yay., Ankara ,1998.
- DOĞAN,D.Mehmet**; Büyük Türkçe Sözlük, Pınar Yay., İstanbul 2008.
- EREN, Hasan**; Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü, Bulak Neşriyat, 1999.
- GÜLSEVİN, Gürer**; Eski Anadolu Türkçesinde Ekler, TDK, Ankara 1997.
- HATİPOĞLU, Vecihe**; Türkçenin Ekleri, TDK, Ankara 1974.
- KABAKLI, Ahmet** ;Türk Edebiyatı Tarihi II.Cilt,Otağ Matbaası,İstanbul 1973.
- KARA, Adem**;19.yüzyılda Bir Osmanlı şehri Antakya,IQ Yay.,İstanbul 2005,s.23
- MAZIOĞLU, Hasibe** ;”Türk Edebiyatında Mevlid Yazan Şairler”,*Türkoloji Dergisi*, C.VI, s.31-63b, Ankara 1974.
- ÖZEN, Mustafa Nihat** ; Osmanlıca- Türkçe Sözlük, İstanbul 1959.
- PAÇACIOĞLU, Burhan**; VIII. Ve XIV. Yüzyıllar Arasında Türkçenin Sözcük Dağarcığı, Bizim Büro Basımevi, Ankara 2006.
- PALA ,İskender**, Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü, Akçağ Yay., Ankara,1995.
- PEKOLCAY, Neclâ** ; İslâmi Türk Edebiyatı,Cağaloğlu Yayınevi Yay.,İstanbul,1967.
- SAMİ, Şemseddin** ; Kâmûs-ı Türkî, Alfa yay., İstanbul, 1998.
- SARI, mevlüd**; El-Mevârid, Arapça-Türkçe Lûgat, İstanbul,1982.
- ŞÜKÜN, Ziyâ**; Farsça –Türkçe Lûgat Gencine-i Güftâr, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul,1984.
- Tarama Sözlüğü**, C. I-VII, TDK, (1963-1974).
- TİMURTAŞ, Faruk K. Kadri** ; Osmanlıca Türkçesine Giriş, Alfa yay.,İstanbul,1997.

TİMURTAŞ, Faruk K. Kadri ; Süleyman Çelebi, Mevlid (Vesîletü'n-Necât), İstanbul, 1970.

Türkçe Sözlük, TDK , C. II Ankara, 1998.

Yazım Klavuzu, TDK, 24. Baskı Ankara, 2005.

TIBKI BASIM

21520

21520

293
C.B.

21520

1923	
Kültür Bakanlığı	
Kayseri İl Halk Ktp.	
Rasit Etenel Kismi	
Kayıt No. :	Tasnif No. :
21520	297.9

55

21
1
2
3
1

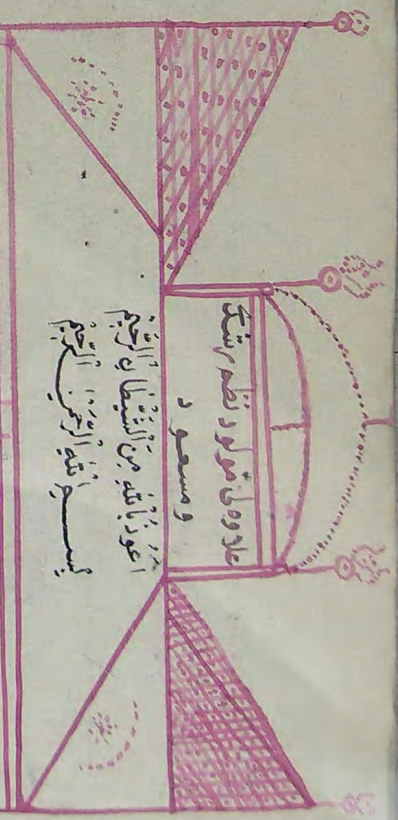

21520

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فَمَا أَضَلُّهُ سَبَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ هَلَكَ مِنْ قَبْلُ
وَمَا كَانَ لَهُمْ تَقْدِيرٌ مَقْدُورٌ الَّذِينَ يَبْلُغُونَ رَسُولَ اللَّهِ وَيُخَوِّفُهُمْ وَيُخَوِّفُونَ
أَعْدَاءَ اللَّهِ إِلَّا اللَّهُ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولُ
وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَدِيمًا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا
كَثِيرًا وَسَبِّحُوهُ بُرَّةً وَأَصِيلًا هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا تَجْتَمِعُ يَوْمَ يُنْفَخُ عَنْهُمْ سَرَابٌ
وَأَعْدَاهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا وَذَاعِ ابْنِ اللَّهِ بِأَذْنِهِ وَسِرَاجًا مُبِينًا وَيُسِرُّ الْمُؤْمِنِينَ
بِأَنَّهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا

لَيْتَ تَقْرُبُنِي اِيْدِيْهُ رَدِّقَتْلَه يَسْتِ
خَلْقَتْنِدَه فَرَقْ اِيْدِيْ وَارْتَرِشِكِل
كَرْصِي وَكَرْسِيَا وَكَرْ جَال
خُوب وَرِشْتِي وَارْمُ غَايَك دَرَجِي
كَيْسِنْدَه يُوْرِيْدِيْرَ بِاِچَارِ سِيَا
جَمْلَه خَلْقِي قَدَرْتِي اِسْرَازْ اِيْدِيْ
اَنْدَرَه چُونُكُمْ مَدِيْشْ اَوَّلُ عَقِي
سِيْر اِيْدِيْرَ اِسْمُوْل دُوكَشْتِي هَر زَمَان
مَاه وَعَام وَهَفْتَه وَايَا مَرْ حَبْ
اَنْز اِيْسَلَه خَلْق اِيْدِيْرَ سِيَالِي كَيْشِي
لَيْتَ بَر اَوَّل جِيْتِي قِيْلَه قِي اِنْجِيْلَار
عَقِيْر اِيْرِيْ دِيْ كِي دُكَلُو سِيْلَه لِم
بِرْلَه كُوْلُك يَتَزَمِي سِرْهَاتِ جَلِيل
هَر سِرْبَرِيْن بَرِشْكَلَه قُوِيْدِيْ اَوَّل اِلَه
كِيْهِيْ لَاه كِيْهِيْ سُنْبِيل كِيْهِيْ وَرَد

كَكِيْجِه بُوْلُكْرَه مُشَابَه بَعْضِي كَس
هِيْچ بَر كَس دِيْ كَرَك عِيْنِي دَكَل
كِيْسِيْن اِيْر حَسْنَدَه وَسِيْلَ حَال
حَسَن وَفِي وَارْجُوْ اِيْكَ دَرَجِي
كِيْسِيْن فِيْ يُوْرِيْدِيْرَ اَوَّلُ خُدا
كِيْسِيْنْدَه بَر حُوْا سِرْ وَارْ اِيْدِيْ
شَمْس وَماهيْ يُوْرِيْدِيْرَ سِيْر اِيْت اِي
اَنْدَرَه جُرا وَلَدِيْ كُوْ اِيْ اِيْمَان
اَنْز اِيْسَلَه يُوْلُوْر بُوْر وَرِشْتِ
حَتِّيْ خُدايِ حَمْدَه بُوْ اِيْزُو قِيْشِي
كَكِيْجِه اَنْدَرَه قُوْ اِيْدِيْ فِيْ شَمَار
يَتَه بَر اِسْمَالِيْت حَقْتَه كَلَه لِم
اَدَم اِيْرِيْ اَدَمَه اَوْلُوْر دَلِيل
جَنَس وَاحِد دُن بُوْر دِيْ چُوْ قِيْلَه
كِيْهِيْ حَمْر كِيْهِيْ اَحْمَر كِيْهِيْ بَر دَر

بِيْ شَرِيْكَ وَبِيْ ظَهْر وَبِيْ سَتَال
بَر وَجُوْدِيْ وَاجِب وَخُشْتَا رَايْدِي
خَلْق اِيْدِيْ وَب اَسْشَا يَر وَرِيْ خُوْش حَقَات
كَكِنْدِيْ خَلْقُوْر اَعْدَا ن اِيْلَهِي
قِيْتِيْ سِيْرِيْن سُوْلِيْم بِن اِيْ خَلِيل
خَلْق اِيْدِيْ وَب اِنْسَان تَر دِيْرِيْ خُوْش عِيْلَام
وَارْغِيْدَن غَا فِلِ وَلَه اِيْ عَلِيل
طُوْبِلَه عَقْلَك بَا شِكَلَه فُهْمُوْرِيْت دَرَجِي
بُرِيْرِيْ تَه بَكْرَه مَزَكْر سِيَا نَدَن
كِيْسِيْنْدَه يَارُوْر دَرِشْتِي وَعَلِيل
بُرِيْرِيْ تَه بَكْرَه مَزَكْر هِيْچ سِرْ حَرِيْف

اَوَّلُ خُدايِ ذُوْ الْجَلَال وَ ذُوْ الْاِكْمَال
جَمَاهْ عَالَم بَرُوْقِيْ اِيْكَن اَوَّل وَار اِيْمَدِي
چُوْنُ لِيْمَنَك اِسْتَدِيْ اَوَّل اِيْكَ دَانْت
وَارْغِيْ تَه شَاهِيْد اِيْتَان اِيْسَلَهِي
وَارْغِيْ تَه وَار اِيْكَ فِيْ حَمْد دَلِيل
عَرَش وَكَرْسِيْ شُوْبِلَه طُوْر سُوْنِيْ عِيْلَام
وَاجِب وَلَدِيْ هَر كِسْمَه عَقْلَا دَلِيل
مُسْتَدِل اَوَّل بَر نَظَر قِيْلِيْ اِيْ اَحِي
اَصْل وَرِشْتِيْ جَمْلَه سِيْ يَك خَا كِدَن
كِيْهِيْ تَحْقِيْقِيْ خَلْق اِيْدِيْرَ غَايَت جَمِيل
صُوْرَت وَصُوْقِيْ قُوْ اِيْكَ مُخْتَلِف

بَعْضِ خَلْقٍ وَارَكِدْ صَوَابِجَ شَهَا
بَعْضِ خَلْقِكَ خَوْفِ يَوْقِدِ بَسْرِدِ
بَسْرِبِنْدِ يَا صَرَرِ وَبَسْرِي هَجِ
دُشْمَنِ اِيَكُنْ دُوسْتِ سَلَرِي بِرِي نِيَكِ
خَاكِ كَلَهْ بَا دِيْدَه دُوسْتِ اِيْدِرِ
فَبِضْ اِيْدِرِ خَلْقِ اَوْبِيلْ قَطْ وَخَطَرِ
اَوَّلَرِ اِيْدِي طَبْعَلَه صَنِيعِ دِيَكِرِ
كُورَه مَرْدِي نَا اَرِيْلَه اَوَّلَانْ اَبَشِيْتِ
صَاغْ قَالُوْر مِيْدِيَكِ حَبِيْبِ بَرْدِرِ اَجَانْ
رَا حِي يَزِدَه كُورِ رِيْرِيَكِ اَتِي حُوجِيَه
شَرَحْ اَوَّلَرِ حَشْرَه دِيَكِ بِيَكِدَه بِيْرِي
صَكِيَه كُونْدِ وَزْنَانِيَتْ حَقِي دِيَكِرِ دِيَرِ
تَا كَلَه عَفُوْر اِيْدَه بِيْرِي اَوَّلْ مُسْتَعْلَانْ
بُوجِهَانِكِ خَالِقِي وَارَسِيْلْ شَهَا
اَكَلَرِ اَنِي دَرْجَه عَقْلِي اَوَّلَانْ

عِيْشَه بَا دِيَكُنْ جِهَانْدَه سَبْرِي مَا
رُوحِيْدَنْ بَسْرِي وَ اِيَكُنْ مَخْلُوْقَه دَمِ
نِيَجَه اَصْدَادِي بِرِ اَتَشْ مَسْتَرَجِ
جُهْلَه دَنْ بِيْرِي عَنَا صِرْدِرِ اَنِيَكِ
اَبْ نَا رَه دُشْمَنِ اِيَكُنْ دُوسْتِ اِيْدِرِ
يَا عِيْشَه كَرِيْرِ سَنَه كُورِ كَدَنْ مَطَرِ
اَوْلَسِيْدِي دَسِيْدَه اَتَشْ اَكْرِ
هَمْ صُغُوْقَدَنْ قُوْتِ اَوَّلُوْر دِي كُشِيْتِ
كُورْ خَلْقِ اِيْتَسِيْدِي اَبْ وَ نَانْ
اَوْلَسِيْدِي خَوَابِ رَا حَتِ كَرِيَكِيَه
نَا سَنَه حَقِيْقِي اَلْفِي اِحْصَا دَنْ بِيْرِي
بُورِ جِيْمِرِ اَبْجَا حُدَا يِيَه شَكِرِ دِيَرِ
صِدْقَه قُوْبَه اِيْدَه اِيْمْ هَرْ زَمَانْ
بُوصُوصَه سَاكَلَه نَرِ دِيْمِ دَهْ شَا
كُورِ كَدَنْ وِيْرِ اَوَّلُوْر حِي بُوجِهَانْ

لُوكْ وَطْعِي بِسْرِي نِيَكِ عِيْرِيْدِرِ
هَلْ بِسْرِيْنَه قُوْبِيْدِي اَنِيَكِ اِيْرِي اَدِ
خَلْقِ اِيْدِرِ دُوشَابِ بِرِشْ عَوْدِرِ
خَلْدِ لَدَه بَالْ دِيْرِي زَغَا يَتِ لَدِيْدِ
نَا سِيَكِ اَشْعَا لِيْنَه وِيْرِيْتِ اَنِي حَقِ
اِسْتِفَاعِ اِيْلَرِ اِنِيَكَلَه خَا صْ وِعَاهِ
عِيْشِي دَرِ اِيْدِرِ صَدَقْ حَيِيَه اِنِي
سَرِي حَشِيَكِيْدَنْ وَ حَشِيَكِي سَرِيْمِدَنْ
بَا رَه دِيْرِ كُورِ صِرْمِيْسِيْتِ اَوَّلْ بَا وَ دَنْ
خَلْقِ اِيْدِرِ كُورِ اَوَّلْ قُدِيْرِيَكِ قُدِيْرِي
يَا رَه دِيْرِ بِيْضِي صَدَقَه اَوَّلْ دِيْرِي
بَا رَه دِيْرِ كُورِ سَمِيْدِرِ شَا رِدَنْ
اِيْمَرِ اَطْفَا اِنِي مَلَا دِ بَا رِدَه
خَلْقِ اِيْدِرِ بِرِ كُورِ اَنِيَكِ سِيْمِي زَلَالْ
بَجَرِ اِيْچِيْنْدَه خَلْقِ خَلْقِ اِيْلَرِ خُدَا

دِيَكِ بُوْرِي هَرْ بِسْرِي نِيَكِ اِيْرِيْدِرِ
دِيْرِي هَرْ بِرِ مِيْرِيَه بِرِ دُورِ لُودِ
كُورِ لَرِ اِيْلَرِ اَوْخَاكِ يَرَه دَنْ
سَكِرِي دِيْرِي قَصِيْدَنْ اَوَّلْ عِيْرِيْرِ
كُورِ نِيَجَه شَخِيْرِ اِيْدِرِ بْ جِيَوَانِي حَقِ
كِيْمِيَكِ كَحِيْنِ قِيْلُوْبِ سَا سَه طَعَامِ
شُوْلْ سَوَا كِيْدَنْ دِيْرِي رَسُوْدِي يَا نِي
شُوْلْ حَرِيْرِي وَ بِيْرِي رَا حَقِرِ كُورِ مِدَنْ
قَا رُوْبِي اَعْدَنْ وَ اَنِي قَا رَه دَنْ
حِيْتِي مِيْسِيْتَنْ وَ حِيْمِدَنْ مِيْسِي
خَلْقِ اِيْدِرِ جُوْفِي حَجْرَه جَوَهْرِي
اَبِي اَحْمَرِ اِيْلَرِ اَوَّلْ اَحْمَا رِدَنْ
نَا رِيْدَه اَصْحَا اِيْدِرِ اَحْمَا رِدَه
بَسْرَفِ اِيْچِيْنْدَه اَوَّلْ قُدِيْرُوْر وَ اَوَّلْ اَلَلْ
عِيْشَه بَا اِيْلَكِنْ شَهَا شَعْمِ صَوَا

بجسته

نَجْهَ اِبرسُون دَا تَه يا عَقْل غَسِي
 سُو يَلِيْم دِيكَلَه بِي سَن كُل شَهَا
 جِسْم وِجَانْدَن كُوب اَكَه كِيْدَه سِن
 تَا كِه اِبرسُون وَصَلَتْ حَقَّه اَوْرَن
 نَعْمَت يَزْدَا تَه دَا تَم شَا كِر اَوَّل
 رَا ه فَا نِيْدَن رَه بَا قِيْهه كُل
 رَا ه دِلْدَن دَر كِه حَقَّه اِبر لِيْش
 بِلَه سِن اَلَلَق مِي مَصْدَرِن
 مَن عَرَف سِرِيْنَه وَاقِيْعَه اَوْلَه سِن
 جِسْم قَلْبِه حَا ئِل وَلَر اَوَّل حِيَاب
 قَلْب وَخَوْتُ وَ عَا رِي بِاللَهه دَر
 يَكْتَسِنْدَه طَا يَر عَرِشَه كِيْدَه
 طَرَفَه الْعِيْن اِيْجَه اَكُوْا فِي كَمَر
 يَنَه يُوْنْدَر دَفْع شَرَه زَهْرَه سِي
 اِيْدَه مَر تَعْيِيْر تَقِيْ سِر حُصْنَه

مَا عَرَفْنَا دَه فَا لِنَجْه جُوق نَبِي
 اِنِّي بِيْلَك اِيْسْتَر اِيْسَلَك دَا رَا
 اَوَّلًا مَجْبُوْده حِيْدَمَت اِيْدَه سِن
 تَا نِيَا دُوْنْدَر مَنَاهِيْدَن يُوْنُرَت
 تَا لِيْثَا هَر بَر بِلَا يَه صَا بَر اَوَّل
 رَا بُوْجَاهَه عَلَا يَقِيْدَن چَك اَل
 مَوْتُو اَقْبَلَان مَوْتُو اِيْر كِيْر شِن
 بَا كُوْرَه سِن كِنْت كِتْرَن جَوْهَرِن
 مَا خَلَقْت لِيْجِي عَا رُف اَوْلَه سِن
 كَرِيْه چَكِيْش لَن شَر اِيْنْدَن قِيَاب
 بُوْدَه اِيْجِي شُوْل فَنَّا فَا لِيْشَهه دَر
 جُوْن اَوَّل اِيْجَا حِيْن چَشْم سِر اِيْدَه
 شُوْل كَرِيْش قَلْبِيْدَن اِيْلَر كَمَر
 خِيْر وَ شَرِي قَهْمَه وَ اَر كِن رَه سِي
 يَزُوْلَه اَوْلَهه اَكُر سِر شَر بِنْدَا

اِنْس وِجَنَه بَر نُرْت وَ بَرَن رَا تَا ي وَا ر
 تَا اَز اَزْدَن تَا اَبَد سِر شَهِيْدَر اَوَّل
 بِيْرِيْدَه لُوْكَان اِيْلَه دُو سَسَنْد
 وَ لَوْنِيْشَه شَاهِيْد اَوَّل اِيْ جُوْق اَشْر
 اِيْج كُوْرَن كُوْر وَ اِضْيَاق مَوْضُوْعِي
 عَا رُف اِيْسَلَك تَرِيْ كِي بِل اِيْ خَلِيْل
 اِيْلِيْش هَر عَضُو ي بَر فَعْلَه مَدَا ر
 زِيْشْت اَوْلُوْر دِي اَدِيْلَك اَوَّل كُوْرِي
 كُوْرَه مَنْر دِي عَضُو اَخْر اِيْلَه پِيْس
 يَشْر اِيْدِي اَكَه لِيْ كِنْت فَنْدَر نِي
 دَا تَم اِيْلَك زَهْرِي تَشْوِيْشَهه دُو شَر
 قَلْبِيْدَه اِيْلَك اَوْلُوْر اِيْدِي مَلِيْل
 جَهْلَه سِي بِيْرِيْدَه دَر حَقْل اِيْشِي
 اِيْلَه خَلُوْ قَا تَر عِيْر تَاه سَطَر
 لِيْلَك هَر مَنَّا يَر اِيْ تَر عَقْل اَوِي

بَرُو كُوْ كِي خَلْق اِيْدَن خَلَا قِي وَا ر
 بَرُوْرِيْ كِيْم لَانَسِرِيْلَك لَهْدَر اَوَّل
 بَر اَكِيْنَه قُل هُوَ اللَه اَحْد
 عَا قِل اِيْسَلَك بُوْجَه بَر هَا بَر سِر
 جُوْ كِيْلَه بِيْلِيْدَن صَا بِيْلَك مَوْضُوْعِي
 كَعْنَدِي دَا تَا كِيْدَه بُوْلُوْر سِيْلَك جُوْق دِلِيْل
 خَلْق اِيْدِيْ اَعْصَا اَنَاسِي كُرْدِي كَا ر
 اَوْلَسِيْدِي عَضُو ي اَدَمْدَن سِرِي
 عَضُو مَعْدُوْمَه دُو سَن فَعْلِي اَوْكَس
 اِيْسَقَسَه اِيْطَا اِيْدَه اَوَّل حِيْدَمَتِي
 اَوْكَسَه كَر مَحْرُوْم بِيْر شِيْدَن بَشَر
 دَا تَم اَوْلَسِيْدِي مَرِيْعِي وَ اِيْ عَلِيْل
 صِيْج عِبَادَت اِيْدَه مَنْر دِي اَوَّل كِيْشِي
 حَقِي بِيْلَك اِيْسْتَر اِيْسَلَك اِيْ اِيْسَر
 صَكِيْجَه وَ اَوْر جُوْق دِلِيْل مَوْضُوْعِي

مَا عَرَفْنَا دَه

فصل فی وصایای نبوی علیهم السلام

اَكْفَاهُ كَيْفَ مَقْصِدُهُ اِيْتِشَانِ بَعْدُ نَا
صَوْرَهُ اَنْكَ اِشْرِيفَهُ اِيْتِشَانِ خِرَالَمْ
رَحْمَتِ اِيْتِشَانِ عَالَمَهُ اَوَّلُ اَجْعَدِي
سَلَايَه سَيْنَدَه بِيَل اِي اِي كَوَلُ بَدَن
خَسَفَا وَلَنْزِيْلُ بِيَلْ كُنَا هِي اِيْلِيَن
شَكَرْ اِيْلَهُ بِيَل اِي اِي اَعْلَا رَعْم
اَصْلِي هَمْ سَلِيْلِي هَمْ خَا كَنِي
كَيْسَه نَوْرِي وَصَلِيْلِي اِيْرَشِي هِي
بُرْكَمَالِ حَكِيْمِي يَزُو اِنْدِرْ اَوَّل
بَحْرُ عَلِيْنَدَن دَكْرُ كَيْمَطَرُهُ دِرْ
وَالْقُحِي رَحْسَا رِي تَعْيِيْر اِيْدِرْ
اِيْلِيَشِ وَالْخَجِيْر دِيْنْدَا نِيْتِ بِيَلَان
شَا نَه سِي وَاللِيْلِيْدِرْ كَيْسُو سِيْنَك
چُون دِيْدِي حَقِيْدَه لَوَا لَك اِلَه

كَرْخُدِي بِيْلِيْلُ اِيْسَه لَادَا
اَحْمَدِ مَحْتَا رِي بِيْلَكِيْدِرْ مَرَلَمْ
خَلْق اِيْدُوْبِ خَلَا قِي عَالَم اَحْمَدِي
بُوْجِيَه عَالَم رَا حَت اَوَلُوْرْ هَبْ نَدَن
مَسْنَح اَوَلُوْرْ بِيَلْ خَلَا قِي سُوْلِيْن
رَفِيْع اَوَلُوْرْ اِيْحَد اِيچُون بُوْرِنَقَمْ
وَاِجِبْ وُلْدِي هَرْ كَسَه بِيْلَك اِي اِي
كَيْسَه نَوْرِي اَعْدِي كُوْرْ شِي هِي
بُرْجَمَالِ بَحْرِي يَا اِنْدِرْ اَوَّل
مُهْرُ رُوْبِيْنَدَن كُوْنَشِ اِيْلَا نَرَه دِرْ
جِيْهَه سِيْن وَالْتَمِيْس حُوْشِ تَقْيِيْر اِيْدِرْ
اِيْلِيَشِ وَالْخَجِيْر چِيْشَمَانِ عِيَان
شَرَح اِيْدُوْبِ صَدْرِيْن اَلَمْ شَرَح اِيْلَك
بَا حَقِ تَكْوِيْنِ عَالَمِيْدِرْ اَوْرَشَاه

اَنْدَه دَه يُوْرُقْسَه رِيَا وَاِجِبْ صَكْر
دَفْعِيْنَه شَد بُوْرِيَا رَه قِيْلَه مَر
اِيْلُوْرْ نَا تِيْر چُون مَسْخُوْجِيْدِرْ
اِيْدَه سِيْن نَا رُوْرْ حَقَه اِيْتِيْدَا
كَل يِيْنَه مَانَحْنِ فِيْهَه قِيْل شَرُوْع
وِيْر دِي نَعْمَت رَا ضِي اِيْتِيْدِي كُوْرْ سِيْه
كُنْ دِيْلَك دِيْرْتَه اِي تَقِيْسُ نَعْمُوْل
دِيْلُر اِيْسَه كِيْرُو اِي وَا رَا اِيْدِرْ
دِيْلُر اِيْسَه هَرْ كَسِي طَالِح اِيْدِرْ
دِيْلُر اِيْسَه يِيْرُو كُوْرِي اُوِيْنَا دِيْر
نِيْهَه وَ اِيْرِيْر صُوْرَه خَالِك اِي بِيْر
اَوَقُو بُوْل شَرَحِيْلَه اِي اَوَل قُوْرِي
اِيْلِيَه مَشُو اَكْرِيْن دَا رَا اَلْشَعْبِيْم
حَق بُوْرُوْرْ اِيْرَشِي اَوَل اِيْرَه عَالَم

اِيچُوْ اَوَل شَرِي تَصَدُقْ دَفْع اِيْدِرْ
اِي رَمَالُوْرْ وَ مَحْتِيْم سِيْلَه مَر
شِيْمَدِي حَكِي اَنْكُرْ مَسْخُوْجِيْدِرْ
اِيْلَه هَرْ اَمْرُ كَدَه شَرْعَه اِقْتِيْدَا
نَا اِيْجَابِيْن اِيْت بُوْرُوْرْ اِيْدَن رُجُوْع
خَلْق اِيْدُوْبِ خَلَا قِي عَالَم هَرْ كَسِي
فَاعِلِ مَحْتَا رِيْرِيْرْ مِلْكِيْنَدَه اَوَل
دِيْلُر اِيْسَه خَلْقِي شَا رَمَالُرْ اِيْدِرْ
دِيْلُر اِيْسَه جَمَالَه يِي صَالِح اِيْدِرْ
دِيْلُر اِيْسَه يِيْرَدَه صُوْجِي قِيْنَا دِيْر
بُوْرِيْلَه يَزُو اَلْقَهِي بِيْلَكُرْ سِيْلَك اَكْر
يَا زُوْرِي تَقْيِيْلِيْن اِمَام يِيْرُوْرِي
شَا رَحِيْلَه كَنْدِيْلَك رِيْت اَلْرَحِيْم
كُوْرْ سُوْرُوْرْ دِيْنْلِيْسَه شَا يُوْم اَلْقِيَام
كَرْخَانَانِ اسْتَر اِيْلَك اِي عَالَم

کوردی خوشا و سینه نوردن پیراشر
دیدي بیلدیکي جیغیدر اَنج
توچید ایتیر کیمکه قیلدیزنه قوت
کیم اَنی استرسه اول ایلر قبول
امت اولوب اکه خد مت ایلر
کیم اکانضار ايسه عالی هم
سن اولورسن اصل سَلج هم اَنی
صوکره شیتک ائینه دیرر جال
جیهه سینه اَنلرک دیرر ضیا
صوکره عبد اللهده دیرر شعاع
تاجبین احمده بولور و صول
کیم تکبر ایلسه دلت بولور
کسندی ادم صوتی اول دمه هین
اکلدیکي کیمیدر اول خری جهان
نیجه حشر اوله بولالایه تمام

خلق اولندی چو نیکله ادم بولبشر
ارمه ایتدی خطای اول دم غنی
ایسمه یازدم اَنی غایت یقین
اَنس وجهه بعث اولقش پیر رسول
دیدي ادم اول بَن استرم
دیدي الله ایتدی جدر الا مسم
مژده دیر سندن کله نور بَی
سندن اولادیکه ایلر ایتقال
ایررا بر اَهم و اسماعيله شا
ایدر عبد الطلید ایتالاع
جهه دن جیهه اول نور رسول
کیم تواضع ایلسه دلت بولور
بولله مشره دیردی رب العالمین
وکلدیکي تر دیدي اول مستعات
حشره دَن کر دینلورسه بولکلدر

چون حبیب حضرت حقدر اولیا
اول وصفده خلقت وخلق بیاه
بر رسولکم ملادی قان اوله
جیزله اَلبت قلم الدن دوشر
ایزمیجه ندبی بر بشر و شر
معرفی بونده عوالم قصر فی
اول ایدرا انجی عنایت عالمه
اهل جنت اکه ایلر ایتدا
کیجه کوندن طور دیوب مدح ابله سن
مدح احمد نوکوری بر زمان
دَره اولر نورینه سمس و قمر
سن اولوری اجمدی اککر یسین
مصطفی نیک جسمنه اولش مَر
کعبه دن افضل دیدي اول مستعان
سیل غباری ایتیر کدن ای کوکل

عمره اَنک قسمر ایتیش خلد
وصف ابد رب خلقتن اَنک حق فضل
بر شیکم و اصفی یزدان اوله
نیجه وصف ایدیه بیاه اَنی بشر
لی مع الله سرینه ابررمی هوش
کیم بولور کنت دنیا عصر فی
اول ایدرا انجی شفاعت ادمه
اولا اچا رجعت قوسین ایتدا
نه دیشک اَرزیر اَنک وصفده سن
در قلم دیرت دینک سوبله همان
نه قدر وصف ایشک ای نور بصر
سن ترب احمدی اککر میسن
یریه زینده وارمی بر افضل مبر
عمرن و کرسی سوبله طور سون هم جهان
تتقی یزدان کلدی اول خری رسل

خلق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ

وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ
وَأَرْسُلَهُ بِأَسْمَاءٍ ابْنِ مَرْثَدَةَ

مَرْحَبَا اَيَّ مَرْحَمَتِكَ اَنْ مَرْحَبَا
سَجْدَةً وَارْشِدًا وَفُورَةً يَا عَنِي
اَمْتِنَةً رَحِمَ قَبْلَ سَنَ يَا رَحِمَ
رَبِّكَ اَيْشِي دَايْمًا عَفْرًا سَبْدًا
كُوْرَسُوْنَلَرُ تَا اُوْكَرُ سِيْرَا نَلَرِي
سَنَدَه اَكَمَ قَبْلَ صَلَوَةِ اِيْلَه سَلَام
اَوْلَه يَزْدَن هَرْ نَفْسَ يُوْزُرِيْكَ سَلَام

زِيْشَاغَت قَبْلَ يَرَدَه يَا شَفِيْع
يُوْرَا مِيْنَه كُوْرُوْمَر اَوْلَ نَا زِيْكَ تَنِي
يُوْرَا يَدِي عَفْرًا وَ سَتَار وَ حَلِيْم
قُوْلُوك اَيْشِي دَايْمًا عَمِيْلًا سَبْدَر
سَنَ بَا عِيْشَلَه بَا كَمَه يَا رَبِّ اَنْلَرِي
دِيْلَه مِيْش حَقْدَن سِيْنِي خِيْرُ الْاَنَام
اَوْلَ رَسُوْلُوك رُوْحِنَه حَا صِلَ كَلَام

مُصَلِّيَةُ تَقِيْمِ النَّجَى صَلَاتُهُ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

يُزْتَكَّرُ اِيْلَه اَيْتُك اَيْشِي
يَا نِيْنَه كَلُوْبُ حَمْرُ وَ يَزْدَرِي سَلَام
سَنَ يَحْيُوْكَ بُوْرَدَه يَا تُوْرَسِيْكَ مَلُوْلَ
سَنِيْكَ اِيْحُوْكَ حَلَقُ وَ لَنْدِي دُوْجَان
عِيْشَقًا وَ دِيْلَه جَان وَ حِيْكَر دَاغَلَدِي
يُوْرَا يَلَب شَا فَي وَ فَرْ كَل بَكَا
هَيَّ حَبِيْرَدَن دُوْشَاك اُوْرَدَه يَا اَلَرِي

دِيْكَ اَمْدِي اُوْكَر سُوْلُوك عِيْشِي
يَا تُوْرَا يَدِي طُوْرًا اُوْرَدَه اَوْلَ هَام
دِيْدِي عَمْرًا اَيَّ جَسَد رُوْحِي رَسُوْل
اَوْلِيْكَ اَيْدِي اُوْلَرَا يَدِي اَنْسُ وَ جَان
بُوْلَه دِيُوْب جُوْشَه كَلَدِي اَغَلَدِي
دِيْدِي اَحَد اَيَّ حَمْرُ نُوْلَدِي سَكَا
دِيْدِي كَمَار وَ حِيْكَر سَلَامًا نَلَرِي

لَدَنِي شَهْد وَ شُكْر وَ يُوْق اَيْدِي
اَوْلَ فَرَاشِ جَنَّتَه كَجِد كَلَدَه بَرَن
بَا كَر جُوْق يُوْرُوْرِيْوْب اُوْلَدِي عِيْلَان
هَيَّ كُوْرُوْرَدِي دِيْدَه دُوْرِيْيَنَه
غَايِب اَيْتِيْم كُنْدِي بَن اُوْلُوْرَفَان
نُوْرَه حَقَّق اُوْلَدِي زُهْرِيْن اِيْمَان
طُوْرًا يَا غَه قَبْلَ جِيْبِيْه اِحْسَان
دِيْرَا يَدِي اَكَمَه هَيَّ اَكُوْرَان مَرْحَبَا
مَرْحَبَا اَيَّ لُطِيْف رَحْمَان مَرْحَبَا
مَرْحَبَا اَيَّ سِيْرُ سَبْحَان مَرْحَبَا
مَرْحَبَا اَيَّ شَا وَ سُلْطَان مَرْحَبَا
مَرْحَبَا اَيَّ جُحْرِيْرَفَان مَرْحَبَا
مَرْحَبَا اَيَّ خَلْفَه اِحْسَان مَرْحَبَا
مَرْحَبَا اَيَّ دَرَدَه دُرْمَان مَرْحَبَا
مَرْحَبَا اَيَّ فَضْل مَنَان مَرْحَبَا

كَارَمَان اَيَّ اَيْدِي قَلْبِي صَفُوْق اَيْدِي
نُوْرَه حَقَّق اُوْلُوْرَم اَيَّ اِيْجِد كَلَدَه بَرَن
صَمَّ وَ اَبِي نُوْش اَيْدِي جَه بَن اَحَان
حَايِل اُوْلَدِي كَشَا فَت عِيْنَه
يُوْرَا يَص نُوْش طُوْرِيْمَه اُوْرَدِي هَمَان
طُوْرَعِيْ اَوْلَ سَاعَتَه اَوْلَ فُحْرِيْجَان
طُوْعِيْغِي دَم سَجْدَه اَيْتِيْدِي اَوْلَ هَام
طُوْعِيْغِي سَاعَت رَسُوْل جُتِيْشَا
مَرْحَبَا اَيَّ نُوْرِيْزَان مَرْحَبَا
حُش صَفَا كَلَدِي اَيَّا فُحْرِيْجَان
عَلِيْ تَشْرِيف قَبْلَدِي اَيَّ شَرِيْف
خُوْجِيْ عِلْم لَدِيْ سِيْنِي شَشَا
رَحْمَه لَعَالِيْهَت اُوْلَدِيْكَ بَلِي
دُوْجَان يَا مِيْنَه سَنِيْه طَبِيْب
يُوْرَدَه بَاب لُطْفِيْن يَا مِيْنَه رِيْسِيْز

بَن سَنِيكَ دَاغَم رَحَايَ اِسْتَرَم
اِنِيَا هَيْبَ اَرْقَه سِنْدَه بَالْتَام
اَقْتَنِكَ خَالِيَنِي دِيكَلَه سَن اَزَاو
اَمْتِيكَ خَالِي حَالِي بَشَر كُورَه سِيَم

جَاه اَمْت جَاغَر شِيوَن دِي دِي اَمَان
يَا مُحَمَّد دِيُو مَر يَاد اِسْتَد يَكْر
قِيل مَدَد دِي تَاب دِي دَر مَان اُولِي شَر
بِرِي قور تَار بَر عِيَايَت قِيل بَرَه
بِرِي دُو جِهَان سُلْطَان سِيَم
قِيل بَرِي بُونَار دُو زَخْدَن رَهَا
رَد اُولُو خَر سَمَز اَرَك اُولُو رَجُول
اَمْتِيَن چِيغَا بَرِي دُو زَخْدَن هَمِيَن
اَمْتِي چُون نَر شَفَاعَت اَيِلْدِي
اَمْت اَيْتِيَش سَنِي اَكَه اُولُو خَلَا
اُولَه رُوح مَصْطَفَا يَر جَوَق سَلَام

دِي دِي عَالَم هَيْب رَضَام كُور زَلَر سِيَم
چِيغَدِي جَنّت قَا بُو سِنْدَن اُول اَمَام
هَم جِهَم مَالِكِيَنه وَا رَدِي اَوَا
دِي دِي اَحْمَد اَج قُوبِي كِيرَه يَم

اَجَدِي مَالِك قَا بُو يَرِي كُور دِي هَان
كُور چِيك اَمْت اَنِي يَاد اِسْتَد يَكْر
دِي دِي لَر دُو زَخْدَه سُو زَان اُولِي شَر
دِي دِي لَر كُل بَر شَفَاعَت قِيل بَرَه
بَر بِي لَو بَر سَن شَفَاعَت كَا نَسِيَن
سَن جِيَب حَصْرِي حَقِيَق شَهَا
سَنِيك اِي چُون يُون اُولُو رَقِي اَي رَسُول
بَر اَلِيَنِي صُونْدِي اُول دَم اُول اَمِيَن
دِيكَلَه كِي اُول رَسُولِي سِيِلْدِي
بُوسَعَا دَت سَا كَه بَسِيَنر دَا دَرَا
اَشِيُو مَو لُور اُول دِي مَسِيَك اَلْتَام

بَا كَه نَزْدَن اُول دِي لَكِيَن بُو مَكَان
بَن سَرِير عَالِيَه كِير مِير سِيَم
بُورَنده اِيلَه شَهْرَت وِشَا نِيلَرِي
طَاغُو طَاغِي اَلْتَان اَي اُول جِيل

اَيِلْسُون بَر كُونْدِي اَج اُول غَنِي
اَج قَلَا نْدَه يَالُو اَرُوَب دَر اَيِلْم
دُو جِهَانْدَه سَنِي مَسْرُور اَيِلْسُون
جَنّت اِي چَرَه كُنْدِي بُولْدَر هَمَان
اَمْتِيَكَه بَر شَفَاعَت قِيلَه سِن
دُوقَه كَالِدَر قَلَم اُول دِي شَا دِي مَان
بُوسَكَلِدَر كِي مُحَمَّد دِي دِي يَكْر
دِي دِي يَا بِيُو اَمْتِيكَ اَي قُرْبِيَن
سَجْدَه يَر قُوبِي دَر جِيغَر اَغْلَا دِم
اَمْتِيَعَه رَجَر قِيل سَن يَا رَجِيَم
اَيِسْتَه بَنْدَن دِيرَه يَم بَن اَي طَيِّب

دِي دِي اَحْمَد اَنَلَرَه جَنّت جِهَان
بَن سَرِير وَرَا طَلْسِي كِير مِير سِيَم
دِي دِي اَحْمَد اَيِسْتَعَم قَا نِيلَرِي
دِي دِي جِيرِيل اَيِسْتَر اَيِسْتَك اَي جِيلَا

دِي دِي اَكَه بَر كُون اَيِلْسُون طُوق بَنِي
طُوق اُولَانْدَه اَكَه جَوَق شَر اَيِلْم
دِي دِي مَوِي سَنِي مَعُور اَيِلْسُون
دِي دِي اَحْمَد كَجَمْدَن سِرَاز زَمَان
دِي دِي جِيرِيل اَج كُور كِي بِيَلَه سِن
بَر زَمَان كُور شَكَه كِير دَر اُول زَمَان
تَا ج وَجَلَه عَقْلِي هَم كُور دَر يَكْر
بُويَلَه اَكَن كَالِدِي جِيرِيل اَمِيَن
بُويَلَه جِيغَره جِيغَر مَا غَلَا دَر
اَحْلِي دِي شِيُو شِيُو طُور سُون اَي كَرِيم
حَق دِي دِي اَشَكِي قَالِدَر اَي حَبِيَب

وَلَمْ يَزِدْهُ اَوْلُسُوهُ جُوقَ سَلَامٍ	قِيلَ شَفَاعَتُ نَاظِرٍ يَا رَسُولُ	قِيلَ قَوْلُ بُوَ مَشْرُكٍ مَوْلُو مِيز	اَيْتُ شَفَاعَتِ اَيُّ رَسُولٍ مَجْنُوبُ	قِيلَ شَفَاعَتُ حَشْرَةٍ تَوِيَهُ مَلُوكُ	وَبُرَّ رَسُولُهُ جُوقَ صَلَوةِ اِبْنِ سَلَامٍ	جَلَّ مِيزٌ مَقْفُورٌ اِيْدُوبُ مَسْرُورٌ اِيْدُ	اَقْرَبَا غُلَّ نَلَهُ اسْتَشَارَ مِيز	جَلَّ اسْلَامُهُ خُطْبَتُ رَحْمَتٍ قِيَلَهُ	حَشْرَةُ ذِكْ اَوْطَانِيزِ مَعْمُورٍ اِيْدَهُ	حَصْرَتِ سُلْطَانُ حَمِيْدٌ ثَابِتٌ اِيْدُهُ	تَحْتَ عَالِيْدَهُ مَخْلَدُ اَيْلَسُوْت	شَهْرٌ وَانْظَاكِتِيهِ وَبِيْلُ سِيْدُهُ	دُنْيَا دُهُ بُوَ حَفْنَةٍ شَا جِيْرَ مِيز	بُولَهُ لَمْ تَابُرْدُهُ مَقْصُودُهُ وَصُولُ
حَدَّ اَوَّلُهُ بُوَ تَطْمِيْنٍ اَوَّلِي شَامٍ	يَا بِي بُوَ تَطْمِيْنٍ بِيْرَدُنْ اَيْتُ قَبُولُ	سَاكِكُهُ بُوَدَرْ حَفْنَةٍ مَوْجُوْدُ مِيز	يَا جِي تَزَادَ رَشِيْدِيْهِ يَوْمَ الْجَنَا	حَصْرٌ بُوَ مَسْعُوْدٍ كَعْدِيْرُ يَا رَسُولُ	جُوْدُكَ بُوَدَرْ تَابِيَا حَا صِلَ كَلَامٍ	اَسْبُو سَعِيْرٍ خُطْبَتُ مَشْكُورٍ اِيْدَهُ	عَفُو اِيْدُهُ مَوْلَا اَبٍ وَاجْدَادُ مِيز	اَوْقُوْبَانِ اِنْخَالَتْ رَدَّ خَيْرِي اَوَّلَهُ	حَصْرٌ خُطْبَتُ سُلْطَانِيزِ مَصْمُورٍ اِيْدَهُ	شَا جِيْرَ شَاهِ عَدَا لَتَكَا نِيْبِيْدُهُ	حَقَّ اَفِي شَارُ دُمُوْبِيْدُ اَيْلَسُوْت	بِيْرَةُ اِيْكِي بَلْدُهُ كِيْمُ اَوْطَانِيزِ	يَا اَلْهِي اَسْبُو دَسْنَا وَبِيْرَ مِيز	اَلْوَلَهُ دَرْ كَاهُ پِيْمِيْرَدُهُ قَبُولُ

وَقِيْتُ تَرْبِيَّتِي بُوَ تَطْمِيْنٍ اَيُّ رِيْجَالٍ
 اَوَّلُهُ رُوْجُ حَصْرَتِهِ بِي حَدَّ سَلَامٍ
 اَوَّلُهُ هَرْدَمُ اَوَّلُ سُوْلُهُ بِيْكَ صَلَاتُ
 اِيْدُهُ سِيْرُ اَرُوْا جِيْرُ جُوْنُ بِيْرَدُ عَا
 رُوْجِيْرُ جُوْنُ فَاتِحَةُ اَوْقُوْكَ حَمِيْدُ
 رَحْمَتِكَ عَفُو قِيْلَ سَتَنْ يَا عَفِي
 اَوَّلُهُ رُوْجُ حَصْرَتِهِ بِي حَدَّ صَلَاتُ
 بَعُوْنُ الْعَمُودِ الطَّيْفُ

عَمُّ بِيْكَ اَوْ جِيْرُ بِيْرَتِ اِيْدِي تَابِيْرُجِيْرُ سَالٍ
 حُدَّ يَلَهُ اَسْبُو نَظْمُ اَوَّلِي شَامٍ
 مَسْعُوْدُ بِيْرَتِ اَوَّلِي نَجِيْهِ بِيْرَحِيَا
 بُوَدَرْ سِيْرَدُنْ رِيْجَا مِيز سَا مِيْلَا
 قَصِيْدُ مِيز بُوَ سِيْرَدُنْ اَيُّ اِنْخَالَتْ بِيْرَتِ
 اَوَّلِي بِيْ دِيْكَهْ يَابِيْ يَابِيْ رِيْ
 فَا عِلَاتِيْ فَا عِلَاتِيْ فَا عِلَاتِيْ

بَعُوْنُ الْعَمُودِ الشَّرِيْفُ

مولود شريف قاتل دغ وعضر قاتل زنگنه او قتل جمل او عتيه مستور

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ
 اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاصْحَابِهِ وَتَابِعِيْهِ وَعَلٰى
 جَمِيْعِ الْاَنْبِيَاۡ وَالرَّسُوْلِيْنَ وَعَلٰى الْعِيْمِ وَاصْحَابِهِمْ وَتَابِعِيْهِمْ جَمِيْعِيْنَ اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَابْرِكْ عَلٰى
 سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كُلِّ يَوْمٍ مِنْ الشُّهُوْرِ عَدَدَ اَيَّامِ الدَّهْرِ وَكُلِّ سَاعَةٍ مِنَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ عَدَدَ اَمْوَالِ
 الْبَعَارِ وَدَوَابِّ الْاَنْجَارِ وَعَدَدُ جَمِيْعِ مَا كَانَ وَمَا يَكُوْنُ مِنَ الْخَلْقَاتِ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِيْنَ
 اَيُّ يَوْمٍ كَسِيْرٌ وَالْقَرَارُ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ اَفْضَلُ صَلَاتِكَ عَلٰى سَعْدِ خَلْقِكَ يَا سَيِّدَنَا
 مُحَمَّدٍ وَعَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَعْلُوْمَاتِكَ وَمِدَادِ كَلِمَاتِكَ كُلَّمَا ذَكَرَكَ اَلَّذِيْ اَكْرَمُكَ وَغَفَلَ عَنْكَ
 ذَكَرَكَ وَذَكَرَهُ الْاَقَاوِلُ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَوةً تَجْنِيْنَا بِهَا مِنْ جَمِيْعِ الْاَهْوَالِ وَالْاَفَاْسِ

اسهل الخاليات وانعقد ايماننا في سكرات موتنا من مكر الشيطان واختنا احسن الخاتمة و
 اكل الايمان وجعل قورنا روضة من براجن الجنان ولا تجعلهم حرة من حمم النيران
 ومن كتابنا وسير حسابنا وثقل ميزاننا بخيرات والاحسان ونبت قدسا على اهل
 يوروك في القدام من الانبياء والصلوات واغفر وارحم عامة امة محمد من اهل البيت
 والابان واحفظ بلدنا مع كافة بلاد الاسلام من اجل العباد الى ظهور حكم هذه الامة
 الجليلة الابدية كل من عيلا فان وانصر سارطينا بعونك ونصرتك الجليلية الطمات و
 البغات والعدون واعلمنا جميع ما في قلوبنا من المرات خير من الدنيويين والاضويين يا
 رحيم ويا رحمان واجيب مشاهد الامة بحق جزائك وقد ترك وعظمتك وحلالك
 وكبرياك وكرمك حسبت محمد عليه افضل الصلوات وكل الخيرات وانك سمع رب مجيب
 الدعوات حيث وعدتنا في كتابك الكريم الذي في كل ملك القديم بهذه الامة الجليلة
 الائمة استعبد بالله ادعوا في اسجيتكم يا قاض الخبايا انك انجفت البعاد للعباد
 ربنا تنقل منا انك انت السميع العليم وراة هذا المولد الشريف وتارة هذه العشرة
 القليلة يقول حسن واصل وبلغ ثواب ما قرناه ونعوذ ما تلوناه الى روح سيدنا محمد
 خير البرية عليه افضل الصلوات وكل الخيرات كل ساعة من الدنيا عدد مخلوقات
 السموية والارضية والارواح الى واصحابه واتباعه رضوان الله تعالى عليهم
 والارواح جميع الاولياء والصدقيين والشهداء والعباد والزهاد والصالحين عامين
 رجا روح جميع المؤمنين والمؤمنات والسلميات نامة سبحان ربك رب العزة

ونسقي لك يا جميع الخبايا ونطهرنا بها من جميع السيئات ورضعنا بها عندك اعلى الخبايا
 وبطننا بها اقصى الثايات من جميع المرات في الجنة وبعد المرات ربنا انا في الدنيا حسنة وفي
 الآخرة حسنة وفي عذاب النار ربنا انا امنا فاغفرنا ذنوبنا وفي عذاب النار ربنا
 انا فاغفرنا وارحمنا وانت خير الراحمين ربنا امنا يا انزلت واسمعنا الرسول فالتسنا
 مع الشاكرين ربنا لا نزع علينا بعد اذ هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة انك انت
 الوهاب ربنا افرغ علينا صبرا وتوفنا مسلمين ربنا فاغفرنا ذنوبنا وكفرنا
 سيئاتنا وتوفنا مع الابرار ربنا قاتنا ما وعدتنا على رسلك ولا تخزنا يوم القيمة انك
 الخلف البعاد ربنا اغفر لنا الذنوب والمؤمنين يوم يقوم الحساب ربنا اغفرنا ذنوبنا
 ونيراننا ونيراننا في مرنا ونبت اقدنا واغفرنا على القوم الكافرين ربنا افرغ علينا صبرا
 ونبت قدسا واغفرنا على القوم الكافرين ربنا لا تؤخذنا ان نسيان اوان غفلنا ربنا
 ولا تجعل علينا اصرار كما جعلته على الذين من قبلنا ربنا ولا تجعلنا مالا يقرنا
 به واعف عنا ونفركنا ورحمتا انت مولينا فانصرنا على القوم الكافرين ربنا
 عليك توكلنا وابليك انبنا وابليك الصبر ربنا لا تجعلنا فتنة للذين كفروا واغفرنا
 ربنا انك انت العزيز الحكيم اللهم يبر لنا زيادة الكعبة المحطية التي قلت في حشرنا
 في القرآن الكريم في سورة البقرة ولا تجعلنا بيت مشاب للثايس وامننا وفي سورة البقرة
 ومن دونه كان امنا وزيادة الروضة المحمرة التي قال حبيبك محمد صلى الله عليه وسلم
 في حشرنا من نار قري وحيت له شفاعة حتى كراما ويركز في حياتنا وسجلت تربعا

ربنا اغفرنا ولا خواتم الذين سبقونا بالايمان ولا تجعل قلوبنا غداً للذين امنوا ربنا انك رؤوف رحيم

که بودین مبین از این عینی ایلدی اعلای
 ابد و بسین هرگزیده پنجه پنجه معجزه ایلدا
 حصو صا معجزه روح و جلیل و عوسلی و عیبی
 ایدر سینه روی بحر اوزره افا نا حشره و ان
 صبر سیکندن اول انشی اب ایده مر اعلفا
 ید موسی ده اولشیدر عصا جتنی افعا
 دعا و پاکی پنجه مرده کانی ایلش احیا
 حصو صا معجزاتی فخر عالم جمله دن الالا
 اصلا یغندن اول چاره ما ایتیش ایشجه
 ارا مره لال اولوبد رحصرت جبر ملده حتی
 افا سطره دن عا یخرفا لوبد ایش و حتی
 بر صفر سوره سین سطره ایدر هنر ایشی خاشا
 بوده پیغمبره معراج و ش بر معجزه علیا
 یشمن اکله ایلکن کلان عدو و نامر احصا
 ایا ابا درون سیکندن طشونه ایدن اجرا
 فقط ظاهره احجاری قلوبین مسیح و بحر
 کبدیه باره و عدب اولش ایلر عالی اسطفا

انعم الانبیا بوبرین اسلام ایدن و الطهار
 صکود پنجه بوز بلیک انبیا و پنجه بوز و سول
 و بروت هرگزینیک معجزاتی عالمه حیرت
 و بر و بسین نوصه یارب اب طوفان ابله کشتی
 خلیفه بر اولان نار ایلشیدر طاشکده تا ثیر
 ثوارث ابله اربا بعد ایش جندی اودن
 الهی حضرت عیسی یر فریشین احاطه تکلم
 کروه انبیا یر هر حال ممکن ایشش
 اکاشقی قرطی حجر مشی سحر اولش
 صله کیفیت معجزه عقل بنذر حیران
 حصو صا حضرت قرآنیم نا حشره دن باقی
 فعل سطره فادر اوله کر قول جلیل خلق
 کتب ایچره بلا غنده چو ایلن و شلی نا مشهور
 پنجه بلیک معجزاتی و ابر سولک کرچه یارب
 ایا ناروی دل احجاره اضا ایدن ستر
 اقا نار حشره دن بردن کلر بیزه کیدر یارل
 میا ملک کپی حاکم کپی مالچ کپی تاج اولش

جبرایل رو و شش بر شش ایدر ز شرق و غر
 ایدر هم چیم دیو و هم سپهر اولدی زب اشرا
 ایدر و ب هم نور کر ابله ناسی رهده و رتیب اسفا
 خراف ایلرک احجاره اولشیدر فیصحه
 حیات خلقده ایدی بوز دنیا ده رحانا
 ابرری حکیمکه هیچ خلقان عقلی تراب
 افا هر سال حج ابله ایدر سیکندن استعطا
 مقدم خلیفه کاه عالم ایدی مسجدا قصی
 حکما حکمتکدن دیره دیر دنیا و ما فیها
 جهانده قلم حریف قدر نکرده پیر اولور برنا
 مله و حکمتکدن نقطه بوز طایسه دریا
 سر سزا اولدیغین عالم کجلیغانه عطفما
 برینه چشم غیر ناله نظر ایلر سیر خالا
 بریز و ش و ابرری بر مخلوق عاقل دنیا ده ایا
 یر ایللا مه نولونم خلقه ایتیر وقت و صفا
 و لیکن انبیا ما مور حکم شرعت خرا
 رسول جتبا و اصل خلق و باع انبیا

برادر شمش و لیه ماهی بوز و ک تا قیام انکر
 بر جری هر قدر قیص ایلرک ایلکن کو ابله
 قرعش و کیم تلون ایلن ایلر انبیا
 جواهر معادن ماه و خورشید و کواکبدن
 قرعش و کواکبدن دیرن ترخاره نزل و قوی
 ده پنجه خواص و ایلرک فی عقول ابر مر
 الهی کعبه یدیه سجده کاه سبلین ایدن
 ایدر بسین قبله ایللای صله کعبه یر تحویل
 تدبر قدر تنک بیرون ابر کات عالمدر
 سن ایلرک بر قیوم و صلی بر سیکم ایا قادر
 کتاب قدر نکرده دور و قدر یرله کواکب
 خدا ایلرک تنک بریزنه واقف اولان اکر
 قوا انبیا ده حکم و قدر تنک ظاهر کن ای قادر
 قیامش چشمین خلقله کور مرز مرز انبیا
 صله کفار ای انبی ایشیدر ظلمت کفری
 کروه اولیای دهو انقلا ایلرک یارب
 حصو صا فخر عالم سید اولاد اد مکیم

انعم

[illegible]

كَيْدَرِي زُنَيْدِه كِي اَهْلِي دُنْيَا جَهْلَه مَعْدُومَه
 وِبُرُوسِيَّيْنِ حَوَالِ الطُّغْيَانِ خُدَايَا جَيْدِه دُنْيَا لَا
 دَلْجَا جِه دُنْدَه خَلْقَه اِيْتَدَانِ اَعْلَا بِيضَه شَهِي
 عِي مَا سَفَرُ الْمَلْفُكِ اِيْلَه مَبْمُوطِيْدِه هَرَجَا
 اُو كِرُو دُنْدَه وِبُرُوسِيَّيْنِ جَوَقِ مَنَافِعِ خَلْقَه خَتَانَا
 قَصِيْدَه نَدَه اِيْدُو بِجَسَانِ خَلْقَه سَكَرِي اَحْلِي
 مَنَافِعِدُن اَوْدَه مَعْدُوْدِ اِيْمِيْن اِنْسَانَا بِجَرَحِيْشَا
 اَوَلُو تَا جَا بِرُكُوْتِي قَدِيْرِكِه طَبِيْعَه حَلُو
 كَلُو بِرِيْدِي حَصُوْلَه اَوِيْلَه يَا حَلُو اِيْلَه كَحْنَا
 يِنَه اَدَمْدَه اَوَلَانِ عَقْلَه وَكَلِيْدِه اَوَلِ يَا
 يِنَه صَبْ قَدَرِ كَلِيْدِيْدِر نِه كِه حَا حَلُو اَوَلُو قَتَا
 سَعَالَا دِيْرِكِه قَدَرِ تَمَه عِيْدِر حَلُو اِيْلَه كَالَا
 وَكَلِيْدِر سَا اِيْلَا اَنْكِر حِيْرِي كِرِيْمِش اَفْوِي
 بِنِ اِنْسَا قَا صَوْرَه اَوَلِ سَا اِيْلَا مَلِكْمِه قِيْلِي دَانَا
 فَوَارِ عَا شِقَه دَه اِيْلِيْن شَرِي اِيْلِيْن سَقْدُو
 نَبِيْجَه اِنْسَا دَه صُغْيَانِ كُو سَرُو دِيْدِر بِرِي سَا اَرَا
 رُو حَوَالَاتِ بَرْدَه رُوِي كِي هَجِي اَوَرَدَه سَقِي اِنْسَا

اگرچه آنچه خلق به سیدان دفع صحیح آید چون
بشیر چون مرآت از فرق هله بی حد و یالیدر
حلیب و سیمی و بران نامه انواع سوا عذرا
سوا بجه لیدر یک بعضی سیر زرق ابتدای سائر
سایکله صوفی و شعر و جلدان نفع فلسفین
جلدانه و نه به شهید لیدری و بران سائر
عسلده ما عدا سیمی و بر سیمین جلدان خلقه
ایدر سیم اوله برش موربی تدرجه اوله
اگرچه نفع و شجای صنعتی و اگر شک نامه
اگرچه صنعتی کید یکیدند اگر سوز سده نام
عقل و نامه ادمه صنایع پیردن اولور دی
بوی بویه به تعلیم سول معترض خاقان
فلان کجه اوله نامه اینک ایدر سیر
بیم و ش باخری غالب اید شول معترض اوله
دل عدیه نظم شیر مصمم اینک قادی
عزایک نام سیدن مشان خوب الیوب ایجاد
براندای بعضی سیر باقی برده نقل شفا

ایدر ددی عطش اودی نقی حیات عالمی بقما
بحره بطن ماهی صد دندان اولی بیضا
انی بطن صد فده چکنای ایگرد رصا
ایدر سیم جمله مرز و خاق اولی ملا رن ارو
ووردی قحطه اول سال خلیف حالی وایرد
کشاده اولور سومی سدایر دست استسقا
سبب خلق المیشین ایلی هر بر شید ازا ولی
ولیک قدر تو یوق علم حکمت جسته نظم
بورکنه ایله ایدر سیم بحث و حشری عالم ای
که اغی فارودنه که فارودی اعدن و قیستن
کمال قدر تکی ایررا ایدر کر خفته سبوحا
کین مرمره کسین غیر نهر ایله انجانا
اولور دیر جنس ورنان رطوعه هر بری کونا
هر ایدر کتک استغفار و عده سار دینا
کدا اوله بی عمل ایله افسوس و صد حقا
توسین چو که انبات این بر خاله رصا
نجه اررا تله مرزوق ایدو بدین خلقی رازا

اگر خلقِ ابرهتک دفع عسلنجون ابلایابی
 حجون ابلایک الوان و زینت جواهرهم
 اولورکن عیث نیسان نیم قاتل قمر افکاره
 سکاره سرحد و بری و بریدن ازل ایدن بار
 اگرچه برسنه امپار ایزال ایتسان کورکن
 اول غیل خط مهرالان طرفه حریف جمع ایل
 مکر سزده دیررسن کرچه خلقان برین کار
 مکر حقیقه جورقا لوقال حکمت و ابریش کرچه
 نه حوش نیسان ایدن برین زرخان کچر جودانی
 اوچیدن میته بی همسته دن حسی اید و جاش
 زهی الوان و خوشبود و دروسیم اوانهاره
 کیمین نیم کیمین بیدرم ایدن اشجار
 حله مهرالان اشجار انا کیه ضلکان
 درخت بار و درشال عالم عاملاره کبر
 دلی بی بر و لکنر یالار اخیاره دیر نفعی
 فواکله جودان قوعنه حکمت سندر ایل
 کچه فحشله برورده اید و بسین عالمی اربا

نَبِيَّكَ تَذَرُ بِشَوْءٍ خَالٍ جُنُونًا شَيْقًا هَوْنًا
 يَا فَضْلِيَّةَ اَوْلَانِ نَجْمِيكَ اَدْوِي اَسْفَى
 حَمْلَهُ دِي دَرْدِ اَيْدَرُ اَدْوِي اَطْفَالِكَ يَا شَيْفَتَا
 بُو دَرِي دِي دَوَاهِ اَلِكُرْدِ اَلْكِدِّ اِسْتَدْوَا
 يَا قَهْرُنْدِي اَوْلَانِ كَا فَرْهَنِ وَ مَشْرِئِ شَقِي
 وَنِ بُولِي خَلَقَا اَجْمَرِ اَيْدِ وَ بَسِي كِي كِي اَجْنَا
 كِه اَوْلِ دِي وَ لَسَا نَكِ هَرِي دِي دَا دِه بَر بَوَا
 شَهَادَتِه اَيْدَرِ سِنِ رُبْعِه اِسْلَامِي اِسْتَعْلَا
 شَهَادَتِه حَقَّقِ اِنْسَانِي اَيْتَدِ اِسْتَعْلَا
 اَيْدَرِ ^{سَلَوَ} اَسْلِ اَوْلِ تَقْطُرِ هَرَانِ اِسْتَحْلَا
 خَو رِيحِ اَبَدِ حَرِي اَبِه اَبَدِ اَزِ اِنِ اِسْتَعْلَا
 اَيْدِ وَ بَسِي حَشِرِه دَكِ بُو مَعِي اَسْلَامِي اِسْتَعْلَا
 عَوَامِ سَرِ سَرِ كَرِ اَوَّلِه دِه اَوْلِ مَلِكْتِه اَعْلَا
 حَو اَجْدِه عَدَا دَتِ جَهْلِه سِيوَدِه بَر بَوَا
 عَو اَبُو بَكْرِ سَنِ وَا رَا يَدِ كِ فَر دَتِ كِ سَنَهَا
 حَا سَنَسِي خَدَا اِي خَا يَكِي كِي كِي وَ بَهْمَتَا
 عَو اَلْدَكِ بَر عَدِي هَمِي بَر عَالِي وَ بَر سَعْلَا

هَلْهَ فُطِرِي أُولَانِ جَنْجَنِيَا فِي بُرْطَرَقْ طَوْنُ دَقْ
يَا كُحْنِدَن اُولَانِ نِيچَا مُرْضُ وَعَلَى حَاصِل
طَبِيبْ حَسَنَهْ كَانِ طَاهِرِي اُولَانِ هَا نَسِينَهْ
طَبِيبَا بِنْدَهْ وَخَسْتَهْ يَرْدَهْ بَرْدَالِي طَلَبْ اِيْت
يَا كُحْنِدَن اُولَانِ مَوْنِيَا وَمَسْلَمِ اسْعَد
مَوْنِسَا فِي مَوْنِي شِلْعَهْ قَا دِرْ يَكْ اِي قَا دِرْ
نَدِرْ بُو خَلْفْ اَدِيَا نَاهْ بُو اَلْسِيَهْ يَا رَتَبْ
اَوَالْطَا فِي جَلِيلَهْ كَدَن بُو دُرْ كِيَهْ اُخْرَادَهْ
شَهِيدِي رَتَبَهْ سِي حَيْدْ وَلَا يَتَدْنَهْ اَعْلَا دَر
خُدَا اَصْعَقَهْ عَالِدَهْ اَجْنِ نَقْلَهْ دِرْ اَسْلَامِ
اَلْحَيُّ شَمْعِيَهْ اَسْلَامِي كُحْمُ فَا اَلْاِيْنِ يَوْشَهْ
تَهْ دَوْلَتِيرِ يَرَهْ بُو دُرْ مَلُو اَقْوَامِ حَلَلْ اَبْجَرَهْ
سَيَاكِ حَيَظْ كَلَدَهْ اُولَانِ قَوْمَهْ اَصْلَا اِيْتِرْ هَا يَرْمِ
اَلْحَيُّ حَسْرَهْ دَن اِيْتَا يَرِ وَعَد اِيْتِي دَن يَرِي مَادَمِ
وَجِدْتَا اَنَزَلَدَن اَنَا اَبْدْ بُرْ اَيَاتِ وَاحِدَهْ سَبِيْتِ
سَنَا اِنَا زَوَالْطَا دُرْدَن بَرِي سِي اَوَّلِ اَحْسَرِ
اَزَلْ بَر كَزْ كُحْنِدَن سَبِيْتِ صِيحْ كِيَكِيَهْ بِيَتَرِي

كَيْسِيَّةٌ دَهْ وَرُوبٌ أَمْوَالٌ فِي حَدِّ الْمَالِكِ أَغْنَا
 كَيْسِيَّةً أَلُوبٌ نِيَادُهُ مَا تَنْدُ مَوْلَى أَعْنَى
 كَيْسَى حَاكِمٌ كَيْسَى وَلِيٌّ كَيْسَى شَاهُ جَهَانِ
 كَيْسَى نِيَا مُورِيَّةٌ مَقْوُصٌ مَصْلَكِيَّةٌ
 كَيْسَى عَانِيَةٌ دُنْيَا كَيْسَى سَالِكٌ عَقْبَا
 جَهَانُهُ هَزِيْرِي رُحَالَهُ مَسْعُوْلٌ سِرْتَابَا
 هَزَارَانُ غَاثِيْنَ أَلْبَرُ تَقْسِيْرُ أَوْلِيَّ حَالِهِ أَفْنَا
 رَعِ عَشَقْدَهُ اِبْرَاهِيْمُ نَارُهُ اِنْدِي كِرَالْتَا
 اَطَاعَتُهُ كِرْكُرُ يَا وَ اِنْسَا عِيَالَهُ يَحْسَا
 بَيْجُهُ رَيْسِي عَشَقْدَهُ اَيُّوبُ رَجِيْمِكِرْ
 بَيْجُهُ كِرْ سُلَاخُ اُتْمِشْ رَعِ عَشَقْدَهُ بَرْدَانَا
 بَيْجُهُ بِيَكْ قَيْسِيْلِكْ اِيْمِيْشْ اِبْرَعَشَقْدِكْ قَانِيْشْ رُونَا
 نَعْلِيْمِكْ بِيْغُوْرِيْسَه قَيْسِيْرُ جَوَانَاتِ الْوَرَانَا
 نَعْرِيْجِيْلِكْ اَوَّلِيْ لَا رُوْلُوْ حِدْنُ يَا بَعِيْنُ نَعْلُوْ شَنْسَا
 صَهْلَهُ اَطْفَالُ نُوْرَانِيْ اَقْتَصِلَايْ حَقِيْقَتُهُ رِيْزَا
 اَصْحَمُ وَ اَبْكُ وَ اَبْرَصُهُ اَشْمَلُ اَعْوَرُ وَ اَحْيَا
 نَعْلِيْمِيْكَ دِرْ بِيْشُوْلُ مَقْوُودُهُ دَخَالُ حَقِيْقَتِيْ سِيْلَا

تَغِيْرُ وَاَسْأَلُا تَحْسِبُنِي جَاهِلًا بِحُجْرَةِ كَيْفِيَّةِ اَنَايَكُ
كَيْفِيَّةِ اَفْضَرُ اُولُوْكَ اَنَايَكُ تَسْتَكِلُّ اَيْلَهُ عَالَمَهُ
كَيْفِيَّةِ تَابِعِ كَيْفِيَّةِ سَبِيْعِ اُولُوْكَ دِيْرُ نَوَاحِ اَنَايَكُ
كَيْفِيَّةِ اٰخِرَتِ اَعْمَالِنَا سَاعِي اُولُوْكَ اَنَايَكُ
كَيْفِيَّةِ عَائِدِ كَيْفِيَّةِ فَاَسَقِ بَحْا نِيَّةِ مَرْكَبَتَدِيْرُ
كَيْفِيَّةِ كَيْفِيَّةِ صَانِعِ كَيْفِيَّةِ تَاَجِرِ اُولُوْكَ اَنَايَكُ
سَوَّاحِدُ رِيْثَةِ مَقْرُونِ اَيْدِيْرُنِي كَيْفِيَّةِ حَصَدِ
اُولُوْكَ غَزِيْنَةُ خَوَارِجِ عَشِيْقَتُكَ حَضْرَتِ يُوْسُفَ
اَلْحَمْدُ عِيْدُكَ اَوْ عَشِيْقَتُكَ قَرَأْنَهُ كَاكِشِلَرُ
نِيْجَهْ كَرَمَزَجِ عَشِيْقَتُكَ قُرْآنِ اَيْلِيْش تَقْسِيْمِ
نِيْجَهْ مَنصُورُ نَا رِغْشِيْقَتُكَ بَرْنَا رِ اَلْمَشْدِيْرُ
بُوْلُوْلَدَه نِيْجَهْ يَلِكُ فَرَاهَدِيْ بَرْنَا اَلْمَشِيْقَتُكَ
يَلِيْنَا نِيْجَهْ اَقْدَامُ قُرْآنِ اَيْلِيْش نَا سَكَمُ
تَاَسْلِيْجُونُ دُوْرُ اِيْلَهُ اَنَا سِي خَلْقِي اَتَمِيْشِيْمِيْن
يَدِ رَحِيْمَتِ دِيْكَ نَا اِمْعَا اٰخِرَتِ اَلْاِنْسَانِ
مَرْكَبَتَدِيْرُ اَلْحَمْدُ وَاصْفَعِ اِيْلَهُ اَعْرَاجِ
اَهْلِكَ مَجْدُوْلِي عَشِيْقَتُكَ جَدِ بَا اَيْدِيْرُنِي حِيْنِ دِيْكَ اَلْمَدِيْرُ

اَوْصِي رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ بِهْدِي حَقِّي نِسَانُ
 حَقْدِي شَامِعُ أَتَهْ اِيْدِي عَالِي دَفْرِي اَعْلَانُ
 بَرِّ بَرَحَانُ عَادِي دَرِكِهْ مَلَزَمِ بَوْنَرِهْ هَوْنَانُ
 بَنِيخُ نَلَاءُ اَوَاكِي دَنَشْتَانُ طَعْنَانُ يَدِ بَعْرِيَانُ
 جَهْدِي اَوَّلِ صَوْتَانِ جَوْدِي دِي جَهْدِي اَوَّلِ نَشَانُ
 سَكَا جَوْدِي سَادِهْ بِلَوَطِ اَوَّلِ دَرِي سَايَانُ
 اَوْفَوِي تَارِي دَرِ طَبِخِ اَوَّلِ مَيْتِ اَوَّلِ بَرِيَانُ
 جَادِي بِيْلَهْ اَطْنَانُ يَدِ دِي دَرِ مَحْمَرِهْ لَكِي جَانُ
 حَصْرِي كَرْدِهْ كَلَمِ اَلِي سَجْدِهْ مُرْدِهْ بِيجَانُ
 نَكَمِ اِيْمَانِهْ فَايِلِ رِيوِ وَفَعْلِهْ بِي مَرْدَانُ
 اَوَّلِهْ تَا خَفْنِهْ مَرْدِي دَرِ كَاهِ اَطْعَانِهْ زَعْفِيَانُ
 نَبِيلِ مَكِي شَمَارِي اَشْجَارِ سَبَرِ كَوْنِ هَوْنَانُ
 كِنَايَتِ اَلْمَرْحَمِي عَالَمِهْ قَرَانِ عَالِي شَانُ
 اِي كَجِي سِي سَدِهْ مَا كَانِ مَحْمَدُ اِي كِي بَرَحَانُ
 يَمِي سِي اَرْدَنِ تَا اِيْدِي اِي مَلِكَا وَهْجَانُ
 مَعْدِ اَلْهَبِ مُرُو عَائِلَتِ اَوَّلِي اِي اَصْلِي عَالِيَانُ
 كِهْ سَدَسِيْنِ بَاعِي حَقِي خَلِي قِي شِي اَوَّلِي اَوَّلِي
 اَحْمَدُ اَلْاَمِيْنُ وَالرَّسُوْلُ اِي مَسْنَا وَهْجَانُ

[illegible][illegible]

نصوده لاضف حضرت پير اكرم و نبي محمد صلي الله تعالى عليه وسلم

نِسَارٌ لِّمَكْرِهٍ اَوَّلُهُ رَاهُ نَعْلَمَدِه بِنَه بَوِيَانِ
بِنَه بَرْتَعَانِ اِيحُونِ اَلْمَرِّمُ ذَاكُمَدِ اَسْتَدِنَا
وَلِ اَرْزَوَا يَدَرْ دِلِيِيَه وَصَعَدَه اَرَاوَرَوَا
اَسْمَانِ سَنِينِ دَوْعَالِمِ اَرْجَاهُ اِي بَعْمَرْدِي شَانِ
سَبْرِي حَسْبِي كِه پَرُو اَرْدِرِي جَوِي بُرُوسَفِ كَعْنَانِ
اَلْوَلَبُ وَاَلْجَبْ وَجِي شَمِ دَجِي وَاَلْجَبْمُ بَرْمَدَانِ
كَلَامَكِ وَجِي يَرِي اِي حَرْ اَرْكَاشِي زَوَانِ
كِه سَنِينِ شَانِ اَوَّلَانِ اِي حَبِيْبِ حَبْرِي يَانِ
عَرُوجِ اَيْتَدَكِ مَقَامِ قَابِ قَوْسِيَه اَبْدِي كَرِي
سَكَا حَاضِ اَيْتَدُكِ دِيْدَه بَرْدِرِي جَوَانَدَه حَضْرِي مَنَانِ
سَبِي رُفْتِيَه مَنَانِ عَرِي اَكْمَالِ اَبْدِي وَبِ حَنَانِ
اَوَّلَانِ اِيخِرِجِ وَدَوْتِ طَاهَا سَكَا جَسْتَانِ
عَبَا بَرْدِرِي كَرِي كُلِّ اَلْيَسَنِ عَيْنَانِ كِه نِسَارِ
خَلِيقَه اَن اَللّٰهُ سَنَدَكِ صَدَقِ كِه شَبْرِي حَقِي اَللّٰهُ

خدا را ویت مویکدهی حیض ایا بیاطا ندن
جهنم بنی باقه امان ای مرتضیٰ بی
نصر عهده الهی رحمتک ای استبد
حسین حرمینه مغزی قیصری عفر

قصده: فاضل حقیقہ ربکہ اکرم و نبی

حَبِيبُ الشُّبُوكِ أَتَانِي جَارُهُ وَنَالَاتِ
رَسُولُهُ عَوْنِي قَبْلَ لُغَا جَارِهِ دَسْتُ رُحْدَ دَسْتِهِ
عَقُولُ الْإِنْسِ وَجِنُّهُمْ مَلَكَ تَامِرُ أَسِيرِهِ كَرِهَهُ
خَدَائِكُ كُنْتَ كَرْمُزُ مَنْ عَرَفْدَنْ مَقْصِدُكُ أَجَى
كَلِمَتَا نِ جَالِكُ عِنْدَ لَبِي أُولَدِي حُرِيكَرُ
صَاحِبِكُ وَاللَّيْلُ إِذَا غَدَيْتُ رُجْخَايَ وَالضُّحَى تَشْتَمُ
الْكُتْمُ شَرُّ جَالِكُ صَدْرُكَ أُولُو دُبُرٍ سَيْفُهُ صَافِكُ
شَفِيعُ الْمَدِينِ وَرَجَّةُ الْعَالَمِينَ أُولَدُكَ
أَوْسَبْحَانَ الَّذِي أَمَّا جَبْدُهُ دَعْوَتُ بَرَالِهِ
نَفَاتُ لَحْزَانِكُ تَسْتَرْ أَيْدِي مَوْسَى دَن
بِرُّ خَصْلَتِ فِرْدَوْسِي أَيْشَا بَرِ جَوْنِكُ دِيَاةُ
مُخِجُ بَرِّ دِيَاةُ بَرِّ سَبِيلُهُ يَكْسَرُ
أُولُو جَارِ رَوْضَتُكُ بِأَشَا هَلْ بَرِيحُ تَائِسُونُ
أَمِيرُكُمْ عَمْرُ عَمَّانُ عَلَى الْكُفَى حَبْدُكُمْ

کد بودند کدخی اگر کسیه کان شفا عتقون
 مریت قیل یا فریاد رس افواج مروجان
 بجا اگر آینه اگر زمره مرحتو هسان
 یا درگاه اعاد سی پنا کا هانی معویان
 ندکل مجرم ایستاده یا ذواللطیف والایسان
 روانی دود رخ بجز یا برین اوله لم سدران
 مع الکفار احرار ایله امیرک سیران
 عذاب شدت بران طومر مش وحر واران
 خلل شدت اولی اوله بر کونده و برانسان
 او کونده بودی بر زشت حق اولدی برانان
 بران لایم همیشه سجده شکره قومی پیشان
 بر عذر یا که او سجده جبرقی جبهه عصیان
 عزیز یی تم ایستایک ولودیر کا فیه زیجات
 سینک عشاقا که سنیر دوعالم کلشی کلغان
 اما الحق سیرقی صندوق دلداه اییشی کلغان
 نبی ایستادخ ایدوب چنان اولیشی اییشی کلغان
 اوده صحرای عشق ایچره نفسین اییشی کلغان
 ایلده کوره جسمین پیشه عشق اییدوب تاران

کلاه قیل شفاعت ای شفیج موصی محشر
 صلی یا بی ذالکند اورکم بشر معصیم یوف
 ترحم قیل بکاده الاله ای مرحتو کلان
 شفیع در کیمیا انجا اندیم شفاعت قیل
 بی حق عشقینه مایوس بقده باب لطفکند
 سنک و ش شفیع و لم اکن یا یا رسول الله
 شفیع لذنبنا رقتک مرضی ولور می هیچ
 جهنده عصای مؤمنه حق دروب بر نور
 دنیا یه ذات پاکه حرمت اچو نذر حب
 هرا عصاره وضوء بار دود رخ مس پر مش
 ندر شفاعتک یوا قی اوله در زنده ده امت
 بهم دست امیدم دامن لطفکده بر ما دم
 جیج لطفکده شبتله بکضره دکلی جابر
 بره بو بر بر دنیا حب شب دچور حشر نذر
 خیال زلف سبیل بود که برادر اولوب منصور
 سر رشته دیده یصوفیه برهن عشق
 کرشنا بر خیال کاکلی بلبلان اولوب مجنون
 خلوت کسب ایدجیه سرید عشقکده بر مرهاد

سنک فیض تجلی که بجه بیک انبیا حیران
 یا کاه امسین ای درخت روضه شیران
 شفاعت ایستاده مومر سائو افغان
 بر لزم مرهم لطفکند او ترکه بر درهات
 یا ایستاده کان جوده داور کور لقاات
 شفا غا کلاه مستور ولور در پرده بهان
 بر نور می که صابون شفاعت کور لطفیان
 بجه عیبی غیب بیت امان ای مای حی عیان
 ولی عدل ایلر ایسه کیم اندر خا لزلان
 او رحمتدن فقط شیطان مشرکان قورچان
 فقط مویده ایام خلد حفظ ایدو انشیان
 صغیر صلیه درگاه حقه کور پرستاران
 خدا یله سکا بالغیب ایزل قلیش امان
 شفاعت وعد که من از قبر یی جیج نصا
 پدیده مادر برود بره ارجمین اولی زمان
 جیج انیس و جیج اول دم زلال لطفکده
 که فالر پیشکاه کده اومده جیج عکس
 پیده اثره لقا قیل ای شفیق الانسان

سنک علی دیکه بجه بیک خضر اولوب عاشق
 صحرای مروج قدسی لایم کیر شاخ لطفکده
 ملا زاین ادم ابدی هستی عالمین
 بوخته خانه خورده بر رخ حشر بر کیم
 مدد برس اولری بکس بر افقه روز محشر
 ذوق مذهبیک کر فضا حشری طوبی رسه
 دلی مستور فانی جمله سن بالوی ایدو معبود
 یا برین نور بر زاده قهره اب شفا عتاه
 جبار مجتبه رحمتی جودیر حقیق کرجی
 بیور مشید بره لا فطر من رحمة الله حق
 و حرم بریده جان نده اکن شکران تم انسان الله
 کیم ایزدن ندا تنه رجوع ایتدیم جبار کله
 هزاران شکر اوله فالو کیم دن مسلمان کیم
 صد و یکم یقین یومر لایع مال ده
 یا برین یومر یغیر الم من انجده حکمکده
 دید که جمله واقعی که سن و امتی درین
 کور جمهری سیرک ایدوب اب شفا عتاه
 او کونده بنده بر ششینه ایستایک لطفات

کر که موی نار عشقه دوچار اولدیده
دین برادر رسیده نار عشقه آتشین حرارت
بر عشقه صبری اگر نجه جیدن ابراهیم
ز کربا تحمل ابلد که رخ منشا ره
اگر او کرمیده صبری سندن صبر ابراهیم
ز کزده طین ماهی یوزنسه زیندن اولیشکن
زیرین اوستا و عشقه سکونت ورتین بزم
سحاب لطف عشقه هماره وجه ارجا ورزه
فرشول شبنمه شمع عارضک کوروشین ابراهیم
کز اک ایدان عشقه اک ایل اولدندن
نارک چشمنی نور و عینک ابله روشن اولد قده
اوجده صیف صیف زهره شاد کی کشاد اولش
سایم صبا عشقک جایله تشمسکه
سغینه لجبه عشقه دوشد یکن بر دیرکم
سنک جبل التین عشقه ناسر دیرلدن کم
تعلیم ایدن علم حقی جدتک ادمدن
زیر عات و فلا حایتیه ناسه خدمت یکندن
جای عشقک بجه ابله سلطان الساع اولش

اکنده ز وسيله مجاز اولشده صلیخان
اکنجه شمع عشقه اوسون اولد اولان
تحمل ایدن ناره اول خلیل حضرت رحمان
بر عشقه بجا اید و عورت سر بولد کیران
بجه سئل چشم یوت اولشکن روبری کرمان
بر عشقه بینه زک و فزک زینش نسیان
سما ده جام عشقک نوش اید لکن ایدده دور
مدح ایلین عینی سمان اولو عیشخان
شیمده نور خنده چهل نده ایدمه لسان
برو اغیار شیطانی شبهه ایدمه رحمان
لیا اکن عینده دجوو حشر تله اولو بر نادن
شناد حشر تله دیده سندن دودده باران
میهدده کور عشقک کور لکن ایدده بجان
اود کلوا تقیاته روی بجا ورزه اید بر سران
تحمل ایلوب اثنال ناسی چکده حیوان
درون حلقه عشقه کرد لکن اولو کیران
که هیچ کرد کشن و کور بریم اول کاران مقادان
علیه بر عشقک شجاعت سب ایلوب زسلان

کور بیدن جینک ایدما عی کرد لکن اولو بول
رسول فصل عد اکنده جهان بجه ناله ناسه
مناره کیشخان عشقک سر و یسری ولش
مساجده کوره عاشقانک جمعی ولش
خو رسده سجد عشقه ولش برودنم
منابر درخت و ریزده حلقه کور و فزک
حله شریده کرد بست طوق عشقک اولدند
ضلع نظامی کور قد عشقک مرغ طوی فی
کمال ایلانچندن جانشین اچوب رجه
کور بجه فاقی طوی کی سوری سرور قیدش
بر عشقه زکس بونی طوی بر تو لکن اولش
تید طوی کی کور کیده منکشفه سرور ایش
شکوفه یا سخن سیم تنکدن نرنگ بوی لیش
سنک کلر خلیک لاله اولش لاله اول جیران
شراب تید عشقک نوش ایدده بر و کور
سنک شهزاد عشقک نوش ایدده لید بر و کور
وما عله قالد ندر کور ذوق شهید عشقه

بر عشقه ارمکین سدا ایدمه قران
بر بیتا س اولشدر نیراع کیکلاه مهران
منابر قصر عشقه عروجه سیم قلیات
اکن اولو ایدنده رور و شبده حسیه اکن
لسان حاله اولده اکن اکن اکن ورتش
کوره عاشقانک عند لب نغمه بر و فزک
بر و اید و عشقک اید اید اید اید و فزک
تکلم ایلچند اکنه اشیا و بر و فزک
صعود اید بر عشقه بر و ایلوب مرقان
طرحه شیکاهکده اولوب خنکشفه مرقان
حله ورتش اید اید ناسه کور خنکشفه
اید اید اید خنکشفه موی غیر بویکی ریحان
حله کیشوی سئل بولک و سئلده کی بولان
صاری منظر ارمق بر عشقه چکده مرقان
منظر اید بر فیه قصیدن سکر طویان
بوشا اید بر خنکشفه فالوب بولدن نورعان
منظر اید بر فیه خنکشفه قطره عصیان

نصیل و صیف ایده بیسندن از یکی هر یک از اینها
برو و صغیده ای صرف ایده تا ای شده شادمان
نه سو ز نظم ایده بکاه اوله جاننا و صغیده
رو و صغیده ای صرف ایده بکاه بکاه
بیم روش مرد جا جلدن به حاصل ای شده بیدان
نصیل یا ااره و صغیده شادمان ایده اوکم و صغیده
بیم بوق سه نه حدیدر اوکم و صغیده بکاه
و اریسه لطف و معنا بسنده کریش و اریسه
بر نظم یا بچه ببر و صغیده بر نام نادان
و کسه ده برین اینی اریسه سلطان
حدیدر نامه پای مکر چکرش اریسه مولان
بیده روز و صغیده یا برین لطفیکله چلشادان
بکاه لطف و حساس و کرم چل ای شادمان
برین بین اللیل ترک ایده محشود ما برسان
و عام اریه یا نه غولیا اجسامان و لایه بکاه

برسان و اریسه لطفیک و اریسه ای شده کر بید
بکاه و اریسه کاییه یا عقل و صغیده
خصوصا برین کبی بر جا جلد و غافل بر بیدر صغیده
نه علم و نه کتابت و اریسه بیده دزده و صغیده
و برین اریسه و اریسه برین بکاه یا اریسه
چکاده بر صغیده حاصل و نه و صغیده کر بید
بکاه و صغیده طوطی و شیطانی ایده صغیده
بکاه و اریسه لطفیکه بو صغیده شادمان
خطا و صغیده سستور چل و اریسه عقولیکله
بکاه و اریسه لطفیکه بود ستا و برین اریسه
نصیل که یا حبیب الله و کاه سلیمان
بیده بیدان اریسه و دینده بر شیشه و صغیده
شادمان اریسه برین نظم و صغیده بکاه بکاه
شادمان محلی بود بر شیدا بکاه و اریسه
درین لطفیکه و صغیده برین صغیده

ملا و صغیده هر قطره می بر بکاه یا اریسه
انجور ساجه و صغیده دایم و لایه
بیده و لایه حبیب ختم و صغیده قابل مسکان
جمع اریسه لایه کاییه شادمان و صغیده
بیده ممکن و لایه کاییه بوق اریسه
سنان و صغیده اولد قجه قدیم حضرت کران
سنان خلق جلیل و صغیده بیدر حضرت کران
خدا و نه خیری کسه بیدر ای شده خادان
کر و و اریسه لایه هر بیدر بکاه و صغیده
بر و صغیده اولد بکاه بکاه و صغیده
که تا اریسه لایه عشاق و لایه و لایه
تقطر اریسه لایه لایه و لایه
برین بکاه و صغیده لایه و لایه
سکوتدن ما عدا جانانه و لایه و صغیده
کسان و صغیده لایه و لایه
نقود اریسه لایه و لایه
بیده محض لایه و صغیده لایه و لایه

نصیل نام ایده بکاه کسری لایه و صغیده
لایه و صغیده لایه و صغیده
شادمان و لایه اریسه لایه و صغیده
صغیده لایه و صغیده لایه و صغیده
عالم و صغیده لایه و صغیده
کاییه و صغیده لایه و صغیده
نصیل یا اریسه لایه و صغیده
کمال اریسه لایه و صغیده
رسل و صغیده لایه و صغیده
عرب ترک و صغیده لایه و صغیده
میداد و صغیده لایه و صغیده
بیم و صغیده لایه و صغیده
بکاه و صغیده لایه و صغیده
حقیق و صغیده لایه و صغیده
بکاه و صغیده لایه و صغیده
بکاه و صغیده لایه و صغیده
بکاه و صغیده لایه و صغیده

الكرام الذي فيه كلوا من القديم بريد الأبر الكلياء الأبر السعيد بالله ادعونا استجب لكم
فاتقوا طاعتكم وأسبغوا هذه الأبر التي في هذه الرسالة بحسب تبارك وقد تبارك ومطهرات
وجبارك وكبرياك وبرمت حبيبك محمد خاتم الأنبياء والمسلمين صلوات الله وسلامه عليه وآله
على الهمة وصالحكم واتباعهم أجمعين وعدوا عينا رجميع الأولياء والعقيد بغير
والشهداء والعباد والزهاد والطالحين وبغير رجميع ما خلقه ربنا
في الدنيا والآخرة من ذي ربح ومبر ربح بالله العالمين آمين

وحرمة طه وسبب
تسعة

ادعية مرتبة من فضل هذه الرسالة
بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وتابعيهم وعلى جميع
الأنبياء والمسلمين وعلى الهمة وأصحابهم جميعين اللهم أنت دعوت هذه الرسالة الشريفة
التي فيها المولد الشريف مشرك والعقيد ما لا يشرك ولا يعتنق من السورتان فاحفظها من
الحرق والحرق والخرق والضياع والحبس والتلف والسرقة والخيانة والغضب والتغير في
الفاظها ومعانيها فقد أوسها وتبدل شيء من مولود ولدك من ومن أحد القصدين
الذين يورق باسم آخر من غيري من كتابها وطاب لها بعد زمان من الأمانة وأجعل فيها
هبة عظيمة حيث أن لا يقدرا أحد أن يغير كلمة من صلوا ورعت أنا من غيرها
وكتابتها رغبة شديدة حيث من قرأها لا يشك أنها لاكتبرها نسخة منها وطبعها بوساطة
التي أرحمة بعد ما أن لم أن ملها في حياق ولكن لا نفق المولد والعقيدين والاعتين
المؤثرين عن بعضهم وحفظها من السرور والعلو والفتن والزيادة في كلامها وحفظها
وتفاتها وحفظها في كتابه وفتح نسخها ولا أثر لها نسيا نسيا بعد ما في هذه النسخة التي
أكتبها في سبيل بل كبر نسخها المكونة والمبرمة حتى يصل من نسخها إلى بلاد آخر
يوجد من نسخها في كل بلدة لا سحر ولا يقرب إلى يوم القيمة حتى يراها أكثر القاريين و
الحائزين المسلمين من الأنام يا ملك العزيز العاظم أني رجل مجرد وأبر لأصطفى من غيري
أناري فلا تطلع أناري من الدنيا فحييت وأملت ودخلت باب شفقتك ورحمتك
بكال الصنيع الآمن يا رحيم يا رحمن يا روف العباد أشفق على وعلى هذه الأشر
بافاضها حاجات ولا تحجب الدعوات ولا تحجب الشايات لأنك وعدتنا بإجابة الدعاء في كتابك

21520

21520	2929
KUTUPHANE NO	
TARİHİ	
SAYISI	
YERİ	

ÖZGEÇMİŞ

05.02.1980 Tarihinde Kayseri'ye baēlı İncesu İlçesinde doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Yozgat'a baēlı Sorgun ilçesinde tamamladı. 1997 yılında Gazi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü kazandı ve 2001 yılında mezun oldu. 2001 yılında Millî Eğitim Bakanlığında Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak göreve başladı. Bu görevine Kayseri Sami Yangın Anadolu Lisesi'nde devam etmektedir.2007 yılında Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dalı'nda Yüksek Lisans öğrenimine başladı. Halen yüksek lisans öğrenimine devam etmektedir.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres: Fatih mah. Uygur sok. Serin apt. Kat:4. No:11

Tel:0505 244 44454

E-mail:tahirini38@hotmail.com